17
2008

SUPER CD: PROGRAMY PRO ÚKLID NA DISKU

Cena: 55 Kč / 89 Sk / 2,95 €
(Cena v eurech platí pouze v SR.)

Počítačový časopis
pro celou rodinu

www.ppk.cz

počítač pro každého

ZDARMA NA CD
PRŮVODCE EVROPOU

TISKNEME FOTKY Z PRÁZDNIN

Test inkoustových tiskáren na doma ► 12

ZÁBAVA NA INTERNETU

Stahování hudby a on-line hry ► 9

RADY A TIPY

Přenášíme soubory

MĚJTE SVÁ DATA STÁLE U SEBE ► 40

Bezpečně na internet

JAK OCHRÁNIT POČÍTAČ ► 35

PŘEDSTAVUJEME

Duel levných zrcadlovek ► 18

JAK NA TO

16 STRAN NÁVODŮ

- Ukliďte si v počítači
- Snadná správa souborů
- Přehled v e-mailech
- Tipy pro MS Word
- Stahujeme programy

1. 9. 2008 Cena: 55 Kč / 89 Sk / 2,95 €
Pro předplatitele: 39,80 Kč / 72 Sk / 2,39 € (Ceny v eurech platí pouze v SR.)

VYTISKNĚTE SI FOTOGRAFIE

Vážení čtenáři, v tomto čísle vám představíme pět barevných inkoustových tiskáren. Podrobili jsme je redakčním testům a posuzovali jsme zejména rychlost a kvalitu tisku (fotografií i běžných dokumentů), ale také možnosti různých nastavení. Hodnotili jsme i náročnost obsluhy a nezapomněli jsme ani na porovnání tiskových nákladů. Ačkoli tyto tiskárny patří spíše k těm levnějším (vybrali jsme cenovou kategorii 3 000 Kč včetně DPH), většinou jsou vybaveny také skenerem. Jde tedy o multifunkční zařízení, která můžete kromě tisku využít i k digitalizaci papírových fotografií a dokumentů a k jejich kopírování. Za přijatelnou cenu můžete získat velmi užitečného pomocníka do domácnosti nebo do malé kanceláře. V testu na stránkách 12 až 16 si přečtěte, co tato zařízení dokážou.

ZÁBAVA NA INTERNETU

Internet je prostředkem, jak se rychle dostat téměř k nekonečnému množství nejrůznějších užitečných i méně užitečných informací. Připojení k internetu používáme hlavně jako komunikační prostředek a pro získání užitečných informací (jízdní řády, aktuální zprávy, informace od úřadů apod.). Jelikož však díky paušálním cenám nemusíme sledovat každou minutu připojení ani počítat kilobajty přenesených dat, můžeme si dovolit využívat internet i pro zábavu. A zdrojů zábavy je na internetu také mnoho. V rubrice Téma čísla (na stranách 9 až 11) najdete informace a tipy týkající se stahování hudby z internetu a „on-line“ hraní počítačových her.

UKLIĎTE SI V POČÍTAČI

Hlavním tématem přiloženého cédéčka jsou tentokrát programy pro správu souborů a pro úklid na disku. Tyto programy vám pomohou nejen efektivně prohlížet obsah jednotlivých složek a přesouvat či kopírovat soubory, ale také ušetřit místo na disku. Dokážou totiž automaticky vyhledat duplicitní soubory a odstranit nadbytečné kopie souborů, které na disku jen zabírají místo.

Těšit se můžete i na zbrusu nové verze kancelářských balíků OpenOffice.org a IBM Lotus Symphony. Oba balíky jsou k dispozici bezplatně a jsou kompletně zpracovány v češtině.

RÁDI VÁM PORADÍME, ALE PÍSEMNĚ

Děkujeme vám za důvěru a jsme rádi, když nám posíláte své názory na náš časopis, připomínky a náměty. Každý váš dopis i dotaz jsou pro nás velmi cennými zdroji námětů pro vylepšení obsahu i podoby časopisu. Na konkrétní dotazy se snažíme odpovědět – buď elektronickou poštou, nebo na stránkách PPK. I když nestíháme odpovídat na všechny vaše dopisy, pozorně je čteme a všechny nám pomáhají. Pište prosím dál.

Co však nemůžeme zvládnout, to jsou odpovědi na dotazy telefonické a osobní návštěvy tazatelů. Je sice pravda, že při telefonickém nebo osobním rozhovoru se dá oboustranně předat víc informací a lépe vysvětlit problém i jeho řešení, ale na tento způsob komunikace se čtenáři bohužel nemáme kapacity. V redakci nás není dost na to, abychom se mohli individuálně věnovat vašim telefonickým dotazům nebo návštěvám. Většina dotazů je natolik specifických, že se na ně po telefonu nedá odpovědět, takže nejčastější odpovědi jsou „to vám takhle na dálku nepovím“, „pošlete mi ten dotaz mailem, zkusím něco zjistit“ nebo „zavolejte mi za pár dní“. Podle nejnovějšího průzkumu čtenosti časopisů a novin, který pod názvem Mediaprojekt najdete na internetových stránkách Unie vydavatelů (*www.uvdt.cz*), má Počítač pro každého přibližně sto dvacet tisíc čtenářů. Proto prosím pochopte, že ač si vážíme vaší důvěry, nemůžeme se ani při nejlepší vůli každému z vás osobně věnovat. Správná adresa pro vaše dotazy je elektronická, a to *redakce@ppk.cz*.

Našim předplatitelům a těm, kdo by si předplatné Počítače pro každého chtěli objednat, připomínám **novou bezplatnou telefonní linku společnosti Send, a to na čísle 800 876 022** (toto číslo platí jen pro volání z České republiky a volat na něj můžete samozřejmě i v případě reklamace nedodaných předplacených časopisů).

Přeji vám krásný konec léta a těm z vás, kterým právě skončily prázdniny, přeji úspěšný vstup do nového školního roku.

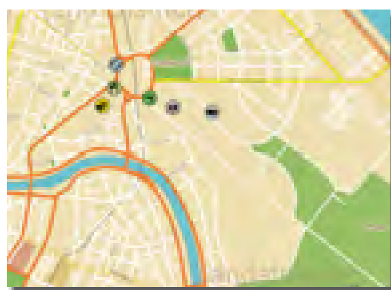
Ivan Heisler, šéfredaktor

Domácí barevné tiskárny ► 12

Digitální zrcadlovky za rozumnou cenu ► 18

Bonus na CD: Průvodce Evropou

TÉMA ČÍSLA

PŘEDSTAVUJEME

INTERNET

RADY A NÁVODY

Univerzální čtečka se hodí, jsou-li data uložena na paměťové kartě. ▶ 20

Jaké zařízení je vhodné použít pro přenos dat? ▶ 40

JAK NA TO

Určitě vyzkoušejte!

Hlavním tématem tohoto cédéčka je pořádek v počítači. Na CD najdete celkem šestnáct bezplatných programů pro vyhledávání a odstraňování duplicitních souborů, programy pro analýzu místa na disku a výběr nejlepších programů pro správu souborů.

OMLUVA

Omlouváme se čtenářům za to, že na CD 17/2008 nenaleznou avizovanou rubriku „Výukové programy“. Bohužel už se nám na cédéčko nevešla. Nebudete však o ni ošizeni, neboť ji zařadíme na DVD 18/2008!

DUPLICATECLEANER 1.2

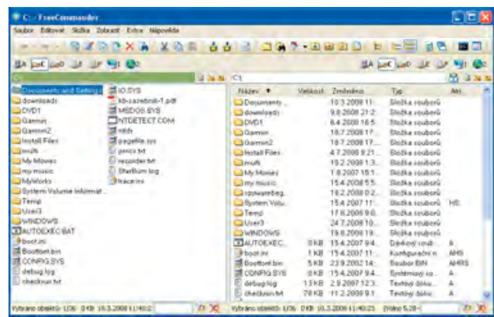
Poté, co si zkontrolujete svůj domácí nebo pracovní pevný disk pomocí programu Duplicate Cleaner, sami se zhrozíte nad tím, kolik souborů jste ve zcela zapomenutých složkách ponechali. Program rychle provede scan celého systému podle nastavených parametrů a přitom zkontroluje wordovské dokumenty i hudební soubory v několika podporovaných formátech – MP3, WMA, FLAC, APE, OGG.

rubrika na CD: obsah CD/pořádek v počítači

FREECOMMANDER 2008.06A

Nevyhovuje vám správce souborů zakomponovaný ve Windows? Snadným řešením je stáhnout FreeCommander, který je stoprocentně „free“ (je poskytován zdarma). Pomůže vám s orientací v souborech na disku, a navíc si jej díky snadné přenosnosti na USB disku můžete vzít kamkoliv s sebou.

rubrika na CD: obsah CD/pořádek v počítači

SEZNAM PROGRAMŮ NA CD

POŘÁDEK V POČÍTAČI
- Abracadabra 1.3
- BonCommander 1.01
- Clone Cleaner Lite 1.06
- Disk Usage Analyser 1.41
- Disk Usage Calculator 1.5
- Duplicate Music Files Finder 1.6
- DuplicateCleaner 1.2
- Easy Duplicate Finder 2.1
- freeCommander 2008.06a
- jwDuplFiles 2.0
- NexusFile V (5.0)
- Pablo Commander Version 1.4
- SC Disk Info 1
- Servant Salamander 1.52
- Total Commander 7.04a
- Unreal Commander v0.94 (build 679)
- VisualPhotoCompare 1.1.0.0

NOVINKY
- CDBurner XP 4.2.1.864
- DivX for Windows 6.8.4
- FileZilla 3.1.1.1
- Foxit Reader 2.3
- KeePass 1.12
- K-Lite Codec Pack Full 4.14
- K-Meleon 1.5
- Launchy 2.1.2
- Maxthon 2.1.3.2430
- Notepad++ 5.0.3
- Psi 0.12
- Real Alternative 1.82
- Spyware Terminator 2.3.0.487
- Sunbelt Kerio Personal Firewall Free 4.6.1845
- Winamp 5.541
- Mozilla Thunderbird 2.0.0.16
- OpenOffice.org 2.4.1 CZ

SERVIS
- IBM Lotus Symphony 1.0
- Microsoft Virtual PC 2007

ZAJÍMAVOSTI
- Audio Converter Pack 2.0
- DiskCheckup 2.1
- DVDSmith Movie Backup 1.0.1
- HDD Thermometer 1.3
- ISpy 1.0.3.8
- LoadFoto 2.0
- Minimem 1.1
- Schmap 2.0 Europe MegaPack
- SongBird 0.7 RC2
- Startup Program Unblocker 1.0.0.5
- Task Killer 2.30
- True Launch Bar 4.2
- WirelessMon 3.2

SCHMAP 2.0 EUROPE MEGAPACK

Výborný cestovní průvodce po 95 zajímavých evropských městech, díky kterému můžete získat důležité turistické informace o většině evropských metropolí a mnoha dalších městech. Průvodce je atraktivně zpracován a obsahuje například dynamické mapy, užitečné odkazy, informace o okružních jízdách, fotografie památek a další informace o různých turistických atrakcích (seznam restaurací, barů, obchodů, muzeí, divadel a parků). Program je v anglické verzi.

rubrika na CD: obsah CD/zajímavosti

CDBURNER XP 4.2.1.864

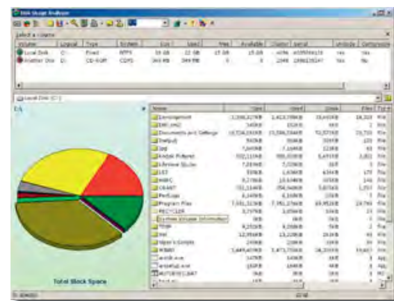
CDBurnerXP je šikovný bezplatný program pro vypalování dat na nejrůznější formáty optických médií, která vaše vypalovačka podporuje, a to od CD přes DVD až po disky Blu-ray (včetně dvouvrstvých variant). Soubory k vypálení si můžete jednoduše přetáhnout přímo z průzkumníku. Kontrola vypálených dat je samozřejmostí. CDBurnerXP podporuje tvorbu bootovacích médií, vypalování audio CD i MP3 CD z hudebních souborů, vypalování a tvorbu ISO-obrazů médií i rychlé kopírování nosičů.

rubrika na CD: obsah CD/novinky

DISK USAGE ANALYSER 1.41

Zajímá vás, proč máte na disku tak málo místa, když je tam málo dat? Odpověď by vám měl poskytnout Disk Usage Analyser, program, který analyzuje vybraný disk a zobrazí výsledek formou koláčového nebo sloupcového grafu. Tentýž graf můžete připojit ke každé složce z pevného disku.

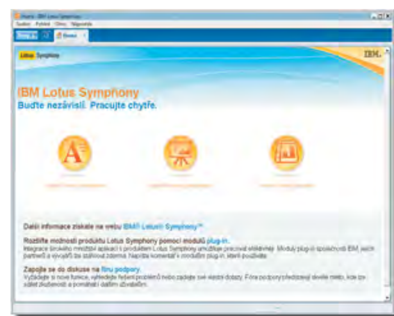
rubrika na CD: obsah CD/pořádek v počítači

IBM LOTUS SYMPHONY 1.0

IBM Lotus Symphony je soubor kvalitních kancelářských aplikací, založený na oblíbeném OpenOffice.org. IBM Lotus Symphony tak primárně podporuje formát ODF a samozřejmě také dokumenty MS Office. Balík kancelářských programů obsahuje klasický textový editor pro tvorbu dokumentů (IBM Lotus Symphony Documents), tabulkový procesor pro vytváření tabulek, grafů apod. (IBM Lotus Symphony Spreadsheets) a program pro tvorbu prezentací s využitím přechodových efektů (IBM Lotus Symphony Presentations).

rubrika na CD: obsah CD/servis

KASPERSKY LAB ODHALIL DVA NOVÉ ČERVY

Kaspersky Lab odhalil dvě varianty nového červa: *Networm.Win32.Koobface.a* a *Networm.Win32.Koobface.b*. Červi napadají službu MySpace, respektive Facebook a nesou škodlivý kód, který počítače obětí přemění v tzv. zombie.
Červ *Net-Worm.Win32.Koobface.a* se šíří v okamžiku, kdy se uživatel přihlásí ke svému účtu na serveru MySpace. Červ vytváří nejrůznější zprávy a přidává je k účtům přátel uživatele.
Červ *Net-Worm.Win32.Koobface.b*, napadající uživatele služby Facebook, vytváří spamové zprávy a zasílá je pomocí serveru Facebook přátelům infikovaného uživatele. Rozšiřované zprávy obsahují texty jako „Paris Hilton Tosses Dwarf On The Street“, „Hello; You must see it!!! LOL. My friend catched you on hidden cam“ nebo „Is it really celebrity? Funny Moments and many others“.
Zprávy a oznámení na serverech MySpace a Facebook pak obsahují odkazy na adresu *youtube.[...].pl*. Pokud uživatel klikne na odkaz, je přesměrován na server *http//youtube.[...].ru*, který obsahuje videoklip. Pokud se jej uživatel pokusí spustit, zobrazí se zpráva s oznámením, že pro přehrání je zapotřebí nejnovější verze přehrávače Flash Player. Namísto toho se ale do počítače oběti stáhne soubor s názvem codesetup.exe, což je rovněž červ šířící se sítí. Výsledkem je, že uživatel, který stránku navštíví prostřednictvím služby Facebook, si stáhne červa pro službu MySpace (a naopak).

www.kaspersky.cz, www.viruslist.com

Bezdrátové projektory

Projektory Optoma EP776 a EP782 zobrazují obraz v rozlišení 1 024 × 768 bodů, nabízejí velký jas 4 300 a 4 700 lumenů, kontrastní poměr 3 000 : 1 a také možnost přijímat data bezdrátově (bezdrátové připojení je k dispozici jako volitelné příslušenství). Díky tomu odpadá při prezentacích nutnost propojovat projektory s počítači kabelem a velmi je usnadněno přepínání mezi prezentacemi uskutečňovanými prostřednictvím různých PC nebo notebooků. Toto bezdrátové připojení umožňuje také sledovat plynulé video a přehrávání zvuku. Na stálost kvality v oblasti podání barev nabízí výrobce desetiletou záruku. Podle údajů výrobce jsou tyto projektory schopné nabídnout velký obraz i z velmi krátkých projekčních vzdáleností, což je výhodné pro instalace v menších prostorech. Oba projektory jsou vybaveny porty HDMI, DVI-D, D-Sub a portem sériovým a mají také zdířku pro připojení síťového kabelu.

OPTOMA EP776

Cena: 41 690 Kč.

OPTOMA EP782

Cena: 46 790 Kč.

www.optoma.eu

Specialista na fotografie

HP Photosmart A532 je kompaktní fotografická tiskárna, která podle výrobce dokáže vytisknout kvalitní fotografii za 27 sekund. Pro tisk není třeba zařízení připojovat k počítači – fotografie je díky zabudované čtečce paměťových karet možné stáhnout přímo z paměťové karty a okamžitě vytisknout. Tento model podporuje tisk snímků o rozměrech 10 × 15 cm a 13 × 18 cm. Prohlížení a úpravu fotografií přímo prostřednictvím tiskárny umožňuje barevný displej s úhlopříčkou 6,1 cm. Uživatelé si tak mohou každou fotografii před tiskem nejprve prohlédnout, případně ji upravit za použití efektů HP Design Gallery – lze například přidat barevný nádech nebo konvertovat barevnou fotografii na černobílou. Jediným příkazem lze rovněž odstranit jev červených očí.

HP PHOTOSMART A532

Cena: 2 690 Kč.

www.hp.cz

Miniaturní PC

Počítač Mini PC Esprimo Q5030 váží pouze 1,7 kg a jeho rozměry jsou 165 × 165 × 50 mm, takže na stole zabírá minimum místa. Tento počítač lze navíc díky volitelným popruhům upevnit zezadu na monitor. Tak malých rozměrů bylo dosaženo použitím komponent používaných v noteboocích. Díky tomu je počítač Esprimo Q5030 nejen malý a lehký, ale také úspornější než klasické PC. Může být poháněn procesorem Intel Celeron 550 nebo dvoujádrovým procesorem Intel Core 2 Duo a má 4GB operační paměť a pevný disk s kapacitou 80 GB, 120 GB nebo 160 GB. Součástí výbavy je optická mechanika, šest portů USB, rozhraní eSATA a bezdrátový modul Wi-Fi. Při výběru operačního systému lze zvolit Windows XP nebo Windows Vista.

FSC ESPRIMO Q5030

Cena: od 11 412 Kč.

www.fujitsu-siemens.cz

Nové herní zařízení

Firma Belkin uvedla na český trh nové herní zařízení Belkin n52te. Tato hybridní herní klávesnice byla vyvinuta pro ovládání počítačových her, při kterých hráč ovládá konkrétní postavu nebo postavy. Klávesnice disponuje vlastní pamětí a vlastním programovým vybavením využívajícím technologie Razer. Toto vybavení umožňuje mimo jiné nastavit několik herních profilů a přepínat mezi nimi. Tlačítka podsvícené herní klávesnice jsou citlivější na dotyk a patnáct programovatelných kláves slouží pro rychlé ovládání. Pohodlí hráče při delším hraní zajišťuje nastavitelná měkká podložka zápěstí. Klávesnice dále obsahuje programovatelný osmisměrový ovladač pro palec, odnímatelný joystick a protiskluzový gumový úchyt pro agresivní hraní.

BELKIN N52TE

Cena: 1 699 Kč.

www.belkin.cz

Laserová myš

Myš BenQ L500 je vybavena laserovým snímačem pohybu a díky malým rozměrům se hodí zejména do cestovní brašny (pro použití k notebooku). Laserový senzor pracuje s rozlišením 1 600 dpi, takže umožňuje přesné zaměřování kurzoru, a to téměř na jakémkoli povrchu – i tam, kde většina běžných optických myší selhává. Myš je vybavena i rolovacím 4D kolečkem s možností naklápění – kolečko tak umožňuje rolovat ve vodorovném i svislém směru. Součástí myši jsou i dvě tlačítka na jejím boku, usnadňující práci při prohlížení webových stránek (přechod na předchozí či další stránku).

BENQ L500

Cena: 299 Kč.

www.benq.cz

STRÁNKY ČT24 TAKÉ PRO MOBIL

Od pondělí 4. srpna 2008 fungují webové stránky kanálu ČT 24 (*www.ct24.cz*) upravené pro prohlížení v mobilním telefonu. Pokud se diváci prostřednictvím mobilního telefonu připojí k internetu a zadají adresu *http://m.ct24.cz*, uvidí verzi portálu ČT 24 upravenou pro mobilní telefony.

www.ct24.cz, http://m.ct24.cz

GE MONEY MANAGER

GE Money Bank přichází na český trh s novou službou. Aplikace GE Money Manager je nástroj pro efektivní řízení a plánování osobních financí klienta. Klient může nahlížet do své transakční minulosti i budoucnosti a optimalizovat své hospodaření. Výsledky se přehledně zobrazují na grafech či v tabulkách a uživatel tak získává dokonalý přehled o svých příjmech a výdajích.

www.gemoney.cz

FOFR INTERNET JE NOVĚ BEZ PAUŠÁLU

Pro každého, kdo chce využívat předností neomezeného vysokorychlostního internetu, ale přitom nechce uzavřít žádnou smlouvu ani platit měsíční paušální poplatky, je tu nová služba „U:fonův fofr internet Za nula“. Díky ní získá zákazník za 20 korun na hodinu (cena s DPH) přístup k webovým službám Fofr internetu, a to s průměrnou rychlostí stahování dat 400–700 kb/s a průměrnou rychlostí jejich odesílání 200–400 kb/s. Služba je účtována po 15 minutách, a tak za každých započatých 15 minut zákazník zaplatí 5 Kč. Služba je přizpůsobena především začínajícím a příležitostným uživatelům internetu. Po 10 hodinách strávených na internetu zaplatí uživatel pouze 200 Kč, a pokud jej zákazník nepoužívá, jeho náklady jsou nulové, což je novinka na českém trhu v oblasti vysokorychlostního připojení k internetu. U služby je nastaven maximální měsíční limit ve výši 800 Kč. V případě, že by zákazník dosáhl limitní částky (40 hodin strávených na internetu), ze služby se stává neomezený přístup k internetu a zákazník dále surfuje bez jakýchkoli poplatků.

www.ufon.cz

INTERKAMERA 2008 SE PŘESOUVÁ DO BRNA

Veletrh Interkamera na brněnském Výstavišti bude ve znamení fotografických výstav, vzdělávání a odbornosti. Veletrh, který se od 60. let minulého století každoročně konal v Praze a který byl historicky spojen se sbírkami a stálou expozicí fotografické a filmové techniky v Národním technickém muzeu v Praze, se uskuteční letos od 6. do 9. října poprvé na brněnském Výstavišti společně s veletrhy Invex a Digitex. Svou koncepcí doplní především spotřebitelský veletrh Digitex a zaměří se velkou měrou na výstavy, odbornost a vzdělávání uživatelů moderní fotografické techniky.

www.interkamera.com

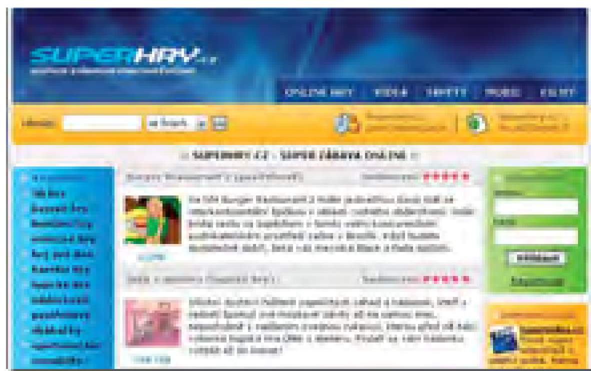
Ponořte se do víru on-line her

Online-hry v mnoha formách existují již spoustu let, a přesto křivka jejich kvality a zábavnosti stále prudce stoupá. Zajímá vás, co kde a v jaké formě lze ve vodách internetu najít?

PROPRACOVANÉ HRY BEZ NUTNOSTI INSTALACE

Pokud byste současnou nabídku porovnali s nabídkou dva či tři roky starou, dojdete k poměrně zajímavým závěrům. Díky rychlému internetu a novým technologiím můžete většinu těchto her hrát bez nutnosti instalace a bez velkých nároků na výkon počítače. Stačí vám prohlížeč internetových stránek s doplňkem (tzv. plug-inem) zajišťujícím podporu pro technologie Flash nebo Shockwave, a můžete hrát třeba akční hru nebo letět ve vrtulníku, a to v trojrozměrném prostoru.

▼ Výborné flashové hry najdete na stránkách Superhry.cz.

VIDEA A SERIÁLY

Vedle klasických hříček nabývá na popularitě i sdílení vtipných videí či krátkých filmečků, což probíhá většinou přímo na specializovaných portálech. Jednou z nejoblíbenějších sérií rozšiřovaných tímto způsobem je série Happy Tree Friends a množství jejích dílů se v současnosti počítá na desítky.

NAJDĚTE SI NOVÉ PŘÁTELE

Další neméně vyhledávanou alternativou, jak si zahrát on-line, jsou komunitní servery. Místo kvantity upřednostňují kvalitu, na svých stránkách vystavují pouze několik nejhranějších her a specializují se spíše na podporu komunikace mezi hráči. Vybrané kousky musí mít „dlouhou dobu trvanlivosti“, a tak se předpokládá, že návštěvník věnuje jejich hraní dlouhé hodiny a rád se na stránku vrátí.

INTERNETOVÉ ARCHIVY FLASHOVÝCH HER

http://www.superhry.cz/
http://1000her.cz/
http://www.mojehry.cz/
http://www.hry-online.com/
http://onlinehry.idnes.cz/
http://www.flashfun.cz

KOMUNITNÍ MULTIPLAYEROVÉ HRY

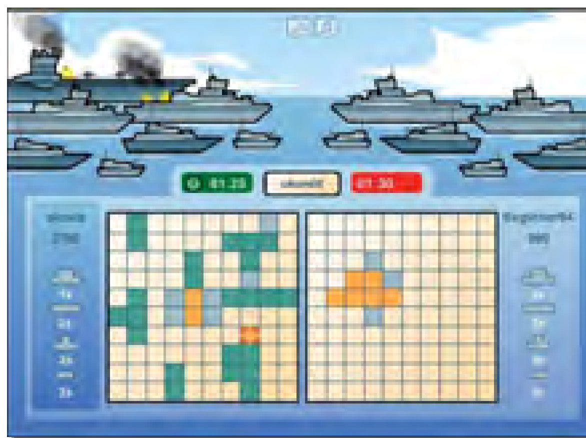
http://herna.net/
http://www.hry.cz/
http://hry.centrum.cz/

Mezi podobné „zabíječe času“ nepochybně patří solitaire, sudoku a samozřejmě také kousky multiplayerové, hrané ve dvou hráčích – jde o známé lodě, piškvorky, ale třeba i o odlehčenou verzi pokeru (či strip pokeru). Nechybí ani několik netypických zástupců, jako je hra Puzzle Duel nebo originálně zpracovaný slovní fotbal.

Ať už zvolíte kteroukoliv z variant, podobné internetové portály od vás zpravidla vyžadují vytvořený profil, kam se vám načítají případné úspěchy. Ten také slouží jako vaše poznávací znamení, neboť se očekává, že ve hrách budete potkávat stále stejné lidi. S nimi si můžete vyměnit pár slov prostřednictvím zabudovaného chatu (ten funguje i ve hře) anebo můžete ze zvědavosti nakouknout do jejich profilu.

■ Alena Varkočková

▼ Lodě, klasická hra oblíbená ve školních lavicích, v on-line podobě.

Kupujeme a stahujeme hudbu

Zajímá vás, jak je možné zdarma stáhnout hudbu z internetu a zároveň neporušit autorský zákon? Právě problematice stahování hudby z internetu jsme se rozhodli věnovat tento článek. Poradíme vám, za jakých podmínek lze z internetu získat hudbu zdarma a legálně a kde ji lze rychle a snadno koupit.

STAHOVÁNÍ JE LEGÁLNÍ, SDÍLENÍ JE ZA ČAROU

Bezplatné stahování hudby z internetu je dnes v módě. Dostupnost internetu i rychlost připojení to dovolují. Navzdory některým demagogickým kampaním organizací, které mají zájem na prodeji hudby, stahování hudby z internetu není v České republice nelegální. Ostatně platíte nemalé autorské poplatky z každého paměťového média, které si zakoupíte.

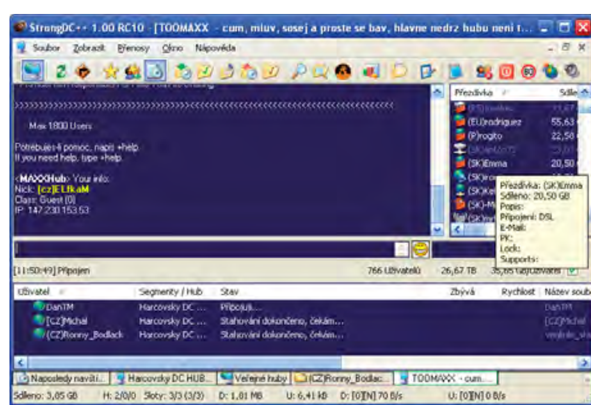
Tyto autorské poplatky jsou takovou speciální formou daně. Na oplátku si můžete z internetu stáhnout pro osobní nekomerční užití tolik hudby, kolik „uši ráčí". Takto získanou hudbu však nesmíte dále šířit či kopírovat ani přehrávat veřejně. Ale pozor – povoleno je skutečně jen stahování, nikoliv sdílení. Právě výměnné sítě, v nichž se nachází nepřeberné množství hudby i filmů, fungují na principu sdílení, a to je u nás trestné. Pokud si nejste jisti, jestli hudbu pouze stahujete, nebo i sdílíte, raději využijte nabídky některého z internetových obchodů a za alba a skladby zaplaťte. Porušování autorského zákona není legrace!

KDE NA INTERNETU KOUPIT HUDBU

Na českém internetu existují jen dva způsoby, jak legálně zakoupit hudbu. Záměrně zdůrazňujeme, že na českém, protože oblíbené zahraniční internetové hudební obchody typu iTunes Store či Amazon MP3 jsou českým uživatelům zapovězené, což je škoda, protože jejich nabídka je opravdu pestrá a ceny jsou více než sympatické.

Český uživatel může použít buď klasický e-shop a objednat si hudbu na CD (to lze například na adresách *www.showpark.cz*, *www.vltava.cz* či *www.bontonland.cz*) nebo využít některé z tuzemských služeb umožňujících za poplatek téměř okamžitě stáhnout hudbu přímo z internetu. Takové služby jsou v České republice tři: AllMusic (*www.allmusic.cz*), i-legálně.cz (*www.i-legalne.cz*) a TopFun (*www.topfun.cz*).

Výměnné sítě, na nichž se nachází nepřeberné množství hudby i filmů, fungují na principu sdílení, a to je u nás trestné.

▲ Výměnné sítě sice umožňují legálně stahovat, ale zpravidla musíte také něco sdílet – a to už legální není.

VYŠŠÍ POHODLÍ, ALE UŽŠÍ NABÍDKA

Nákup hudby v elektronické podobě má své klady i zápory. K dobru určitě musíme přičíst pohodlí. Po výběru hudby a zaplacení okamžitě můžete začít s jejím stahováním na pevný disk počítače, odkud ji lze eventuálně překopírovat do přenosného přehrávače či mobilního telefonu nebo vypálit na CD. Nemusíte čekat na doručení balíčku s CD a namáhat se s převodem hudby z CD, hodláte-li ji přehrávat na počítači či v přenosném přehrávači (mluvíme o tzv. ripování).

Nabídka zmíněných služeb není tak pestrá jako u výše zmíněných zahraničních služeb a z určitých hledisek se nemůže rovnat ani nabídce titulů, které jsou v běžné distribuci na CD. Ale vyloženě chudá také není. Navíc velkou výhodou je možnost koupit si jen jednu konkrétní skladbu namísto celého alba. Můžete si tak z nového alba koupit jen hit, který vás zaujme, a nemusíte platit za „omáčku", která jej v albu doplňuje.

PESTRÁ PALETA MOŽNOSTÍ PLATBY

Když je řeč o placení, to lze realizovat hned několika bezhotovostními způsoby. Na AllMusic lze za stahovanou hudbu zaplatit platební kartou, mikroplatebním systémem PayPay, prostřednictvím platební brány eBanky (dnes Raiffeisenbank) nebo prostřednictvím klasického bankovního převodu.

Roe-deer a Divokej Bill - Luckyboy (07:29)
Interpret: Roe-deer a Divokej Bill
Album: live 10.1.2002 Rock café (2002)
Žánr: Acoustic
Kvalita: 128 kbps / 44,1 kHz / Stereo / mp3

Divokej Bill - (03:47)
Interpret: Divokej Bill
Žánr: Protestsong ;-)
Kvalita: 128 kbps / 44,1 kHz / Stereo / mp3

Divokej Bill - Malování (03:19)
Interpret: Divokej Bill
Album: Mezi nima (2003)
Žánr: Other
Kvalita: 224 kbps / 44,1 kHz / Stereo / mp3

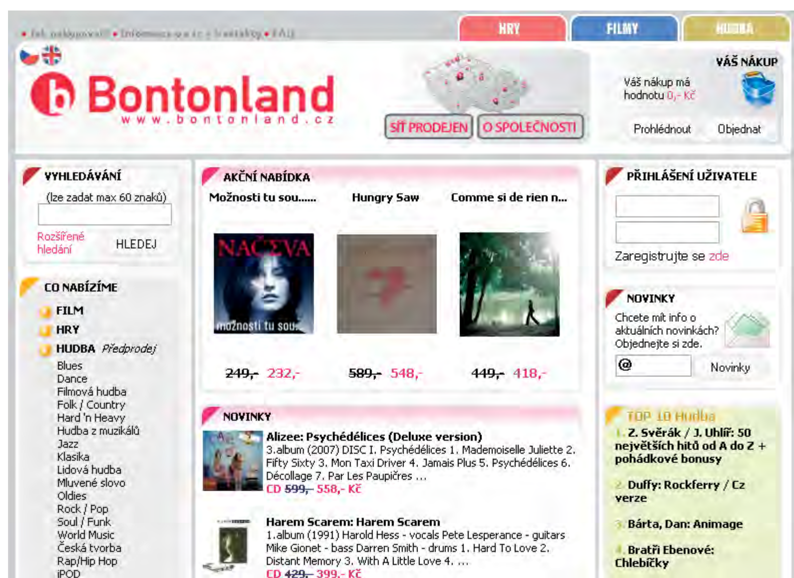
Divokej Bill - Sít (00:31)
Interpret: Divokej Bill
Album: Sít
Žánr: Other
Kvalita: 206 kbps / 44,1 kHz / Stereo / mp3

► Našli jste na internetových stránkách volně ke stažení nějakou hudbu? Pak si ji klidně uložte na disk, pouhé stahování autorsky chráněných děl je legální.

ADRESÁŘ

On-line prodej CD nosičů:
www.showpark.cz
www.vltava.cz
www.bontonland.cz

Prodej hudby v elektronické podobě:
www.allmusic.cz
www.i-legalne.cz
www.topfun.cz

◀ Na internetu samozřejmě můžete zakoupit i hudbu na klasických CD.

Pokud máte smůlu, již zaplacená a stažená hudba se stává bezcennou a nepřehratelnou.

Podobnou paletu platebních metod nabízí i konkurenční server i-legálně.cz, zde je však mikroplatební systém PayPay vystřídán konkurenčním systémem PaySec. Nabízí se i možnost využít virtuální účet přímo u poskytovatele služby a ten dobíjet i prostřednictvím systému Premium SMS.

TopFun nabízí jen platbu prostřednictvím virtuálního účtu, ale možnosti jeho dobíjení jsou obdobné jako v případě plateb u konkurence. Nabízí se Premium SMS, systém PayPay, platební karta, převod z účtu, platební brána bývalé eBanky či zavolání na telefonní linku se zvýšenou tarifikací.

A KOLIK TO VLASTNĚ STOJÍ?

Cena jednotlivých skladeb je velmi různorodá. Obecně lze říci, že se pohybuje zhruba v rozmezí od 20 do 50 korun. Poplatek za stažení celého alba je většinou nižší než cena téhož alba na CD nosiči. Hudba českých interpretů bývá levnější než ta od zahraničních zpěváků a skupin, ale neplatí to vždy. Záleží na konkrétním kusu, na konkrétním albu.

Ale nabízí se také stahování za paušální poplatek. Služba i-legálně.cz nedávno přišla s nabídkou „Ízy Music“. Platíte jakési předplatné a můžete z tohoto serveru stahovat jakoukoliv hudbu bez dalších poplatků. Katalog obsahuje přes půl milionu skladeb. Předplatné na měsíc vyjde na 249 Kč. Dlouhodobější předplatné je zvýhodněno, takže například při předplacení služby na tři měsíce zaplatíte 699 Kč a na úhradu předplatného na celý rok si připravte 2 399 Kč.

Zapomeňte na to, že byste si zaplatili jen měsíc, stáhli si vše, co půjde, a pak už předplatné neobnovovali a staženou hudbu vesele poslouchali dál. Tak to samozřejmě nefunguje. Jakmile vaše předplatné vyprší a vy se rozhodnete jej neobnovovat, staženou hudbu již nebude možné přehrát. O to se stará technologie DRM.

PROBLÉM JMÉNEM DRM

Digital Rights Management (DRM) je technologie, která chrání stahovanou hudbu před dalším pirátským šířením. Brání třeba tomu, aby jeden platící uživatel zásoboval zdarma (a nelegálně) hudbou desítky jiných uživatelů nebo aby si po vypršení výše popisovaného předplatného (opět nelegálně) stahovanou hudbu dále přehrával.

Ve světě je používání DRM na ústupu, ale v českých službách AllMusic, i-legálně.cz i TopFun je stále drtivá většina hudby touto technologií chráněna. Pokud se domníváte, že se vás DRM coby čestného člověka nijak nedotkne, musíme vás vyvést z omylu. V současnosti je ochrana DRM aplikována tak úzkostlivě, že často dost výrazným způsobem zasahuje i do života poctivě platících zákazníků.

Staženou hudbu si na počítači můžete přehrát, kolikrát chcete. Musíte však používat podporovaný přehrávač (oficiálně je to jen Windows Media Player). Navíc hudbu nelze volně přenášet mezi více počítači. Pokud se stažené soubory pokusíte přehrát na jiném počítači nebo si přeinstalujete Windows na svém současném počítači, znovu jste požádáni o vydání licence.

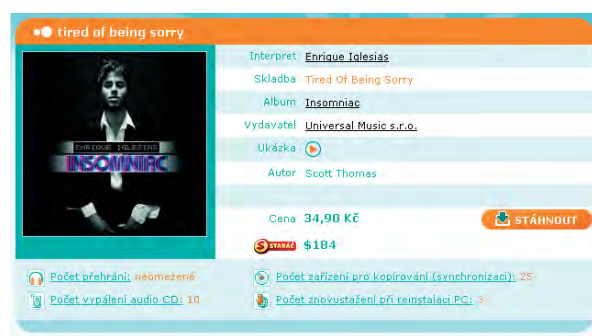
Počet takto opakovaných vydání licence je omezen – většinou je to možné jen pětkrát. Pokud máte smůlu a několikrát za rok musíte přeinstalovat Windows, zaplacená a stažená hudba se stává bezcennou a nepřehratelnou.

Další omezení spočívá v počtu vypálení na audio CD nebo zkopírování do přenosného přehrávače. Obojí je oficiálně možné opět jen prostřednictvím Windows Media Playeru – a ne vždy. U některých skladeb je třeba vypálení na CD zakázáno úplně, takže si zakoupenou hudbu (třeba chcete-li ji poslouchat z CD přehrávače v autě) na kompaktní disk nevypálíte.

KATASTROFICKÝ PŘÍKLAD ZE ZAHRANIČÍ

Výše jsme popsali běžné nástrahy DRM, ale v zahraničí se stal jeden zvláštní případ, který velmi drsně demonstruje stinné stránky DRM. Obchod Yahoo Music Store, principem podobný popisovaným českým službám, ukončuje svůj provoz a vypíná i systém, se kterým komunikuje přehrávač Windows Media Player. Zákazníci Yahoo Music Store tak jednoho dne (třeba po reinstalaci systému, při problémech s přehrávačem nebo po pořízení nového počítače) mohou zjistit, že veškerá řádně zakoupená hudba je pro ně už naprosto bezcenná. A reakce Yahoo coby provozovatele služby? Zákazníkům vzkazuje, ať si hudbu radši včas vypálí na CD, a automaticky vracet peníze odmítá. Takový přístup nelze nazvat jinak než arogantním výsměchem.

▼ Ochrana DRM omezuje poměrně razantním způsobem nakládání se zakoupenou hudbou.

▲ Způsobů, jak zaplatit on-line nakupovanou hudbu, nabízí obchody hned několik.

Nezbývá než se modlit, aby podobný osud nepotkal AllMusic, i-legálně.cz nebo TopFun. Tyto obchody totiž v současnosti nemají takovou sílu jako třeba obchody americké, aby mohly vyvinout tlak na nahrávací společnosti a donutit je prodávat hudbu on-line i bez DRM. Možná se ale v České republice také jednou dočkáme nebo se českým uživatelům alespoň otevřou brány obchodů Apple iTunes, Amazon MP3 či podobných zahraničních gigantů.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

Tiskneme fotografie z dovolené

Mnoho uživatelů po návratu z dovolené jistě uvítá možnost nejpovedenější snímky si doma vytisknout, aby se jimi mohli co nejdříve pochlubit svým známým. Proto jsme na závěr prázdnin připravili test levných, a přitom kvalitních inkoustových tiskáren, které se nezaleknou ani tisku fotografií.

VÍTĚZOVÉ TESTU

Po zhlédnutí výtisků, které jsme během testování pořídili, jsme jako nejkvalitnější vyhodnotili tiskárnu **Canon Pixma MP540**, kterou lze doporučit všem zájemcům o kvalitní tisk. Velmi se nám u této tiskárny líbily jak výtisky textu, tak i fotografií. Druhým oceněným modelem je **HP Photosmart D5460**. Z testované pětice přístrojů je nejlevnější (stojí 2 239 Kč) a přitom s ním pořídíte velmi kvalitní výtisky, navíc ve velmi svižném tempu. Tato tiskárna se může pochlubit i schopností tisku na optická média.

TIP PPK 17/2008

Z původně plánovaného testu inkoustových tiskáren však vznikl spíše test multifunkčních zařízení, protože čtyři z pěti testovaných zařízení obsahují kromě barevné inkoustové tiskárny i skenovací část. Těmito multifunkčními tiskárnami jsou Brother DCP-560CN, Canon Pixma MP540, Epson Stylus SX400 a Lexmark X4650. Pouze model HP Photosmart D5460 nemá integrovaný skener. Ceny testovaných zařízení jsou velmi přijatelné – pohybují se od 2 239 Kč do 3 236 Kč – a můžeme vám hned na úvod sdělit, že poskytují velmi kvalitní výtisky a při použití fotografických papírů většina z nich pořizuje snímky výborné kvality.

I s levnými inkoustovými tiskárnami se můžete směle pustit do tisku fotografií.

TISKÁRNY V TESTU

Nejlevnější testovanou tiskárnou je přístroj HP Photosmart D5460 za 2 239 Kč, nejvyšší pořizovací náklady (3 236 Kč) si vyžádá tiskárna Brother DCP-560CN. Při tisku z počítače kromě modelu od firmy Brother všechny recenzované tiskárny dokáží vytisknout fotografie na fotografické formáty 10 × 15 cm a 13 × 18 cm. Všechny tiskárny bez výjimky si pak poradily s bezokrajovým tiskem na formát A4. Díky tomu můžete doma vytisknout větší fotografii a třeba ji pověsit na stěnu jako obraz.

Jak jsme uvedli už na začátku, čtyři modely jsou tzv. multifunkční tiskárny, které díky zabudovanému skeneru poslouží nejen pro tisk dokumentů, ale i pro skenování a kopírování papírových předloh.

TISK BEZ POČÍTAČE

Všechny recenzované tiskárny jsou díky čtečce paměťových karet připraveny tisknout fotografie přímo z paměťových karet. Při tisku snímků z paměťové karty se obejdete bez počítače a při této činnosti je při výběru snímků neocenitelným pomocníkem barevný displej – takový displej mají modely Brother DCP-560CN, Canon Pixma MP540, Epson Stylus SX40 a HP Photosmart D5460. Tiskárna Lexmark X4650 nabízí monochromatický textový displej.

Všechny modely jsou také schopny tisknout fotografie přímo z digitálního fotoaparátu, neboť disponují rozhraním PictBridge. Velmi zajímavá je také možnost potisknout optická média (CD, DVD či Blu-ray). Tuto činnost z testovaných zařízení zastane tiskárna HP Photosmart D5460.

V PROVOZU

Zprovoznění tiskáren proběhlo bez nejmenších problémů. Stačí pouze nainstalovat ovladače, které jsou umístěné na přiloženém CD, a pomocí kabelu USB připojit tiskárnu k počítači. Instalační procedurou vás provede instalační průvodce a tuto činnost usnadňuje i to, že instalační programy komunikují česky. Pro připojení k počítači používají všechny testované tiskárny rozhraní USB, kabel však součástí balení není, takže při nákupu nové tiskárny ho nezapomeňte přikoupit.

Do českého jazyka jsou lokalizovány také ovládací programy tiskáren, a navíc rozhraní těchto programů jsou koncipována velmi přehledně, takže s nastavením parametrů tisku nebudete mít žádné problémy. V testech jsme se zaměřili nejen na kvalitu tisku, ale zjišťovali jsme také rychlost, kterou testované přístroje pracují.

Vzhledem k předpokládanému všeobecnému využití recenzovaných tiskáren v domácím prostředí jsme měřili rychlost tisku textových a grafických

▼ Rozhraní PictBridge slouží pro tisk fotografií přímo z digitálního fotoaparátu.

▼▼ Díky čtečce paměťových karet můžete tisknout fotografie bez použití počítače.

ROZLIŠENÍ TISKÁRNY

Kvalita tisku souvisí s rozlišením tiskárny. Rozlišení tiskárny udává, kolik tiskových bodů dokáže tiskárna umístit na jeden palec (1 palec = 2,54 cm). Z anglického dots per inch (počet bodů na palec) pochází označení pro jednotku rozlišeni – dpi. Čím vyšší je rozlišení, tím kvalitnější tisk lze předpokládat.

dokumentů a také fotografií. Konkrétně jsme tiskli 10stránkový textový dokument s barevným logem, při kterém jsme měřili i čas, za který z tiskárny vyjede první stránka tohoto dokumentu. Schopnost tisku grafů a rozlišení různých barevných odstínů v barevných koláčích jsme zjišťovali při tisku stránky s obchodní grafikou. Tiskli jsme také 18stránkovou prezentaci ve formátu PDF složenou z textů, tabulek, různých schémat a také fotografií. Při tisku fotografií jsme zvolili tisk v nejvyšší kvalitě (případně v režimu fotografie) a vybrali jsme bezokrajový tisk. Jak při tisku fotografie formátu A4, tak i rozměru 10 × 15 cm jsme do tiskáren zakládali fotografické papíry. mse

INKOUSTOVÉ NÁPLNĚ

Inkoustové tiskárny standardně používají pro tisk čtyři barvy – CMYK. Tato zkratka vychází z anglického označení barev azurové (cyan – C), purpurové (magenta – M), žluté (yellow – Y) a černé (black – K). Počet náplní s inkousty je v různých tiskárnách odlišný. V pojízdném mechanismu může být prostor pro dvě nádobky (viz Lexmark X4650); v jedné je inkoust černý a v druhé tři inkousty barevné – CMY. U některých tiskáren je pro každou ze čtyř základních tiskových barev vyhrazena jedna samostatná nádobka – tyto modely (v testu je zastupují přístroje Brother DCP-560CN a Epson Stylus SX400) tedy míchají barvy ze čtyř samostatných zásobníků C, M, Y a K. Toto řešení má tu výhodu, že když jedna z barev dojde, vyměníte pouze kartridž s vyčerpanou barvou.

▲ Dvě nádobky se čtyřmi barevnými inkousty u tiskárny Lexmark X4650.

V pojízdném mechanismu tiskárny Canon Pixma MP540 a HP Photosmart D5460 najdete pět nádobek s inkoustem: Jsou zde totiž dvě černé inkoustové náplně – jedna z nich je určena pro tisk textu a druhá se uplatňuje při tisku fotografií. Při tisku fotografií je však zapotřebí docílit co nejjemnějších barevných přechodů, a proto lze u některých tiskáren použít i fotokartridž, která kromě inkoustu s černou barvou obsahuje i barvu světle purpurovou a světle azurovou. Touto fotokartridží nahradíte nádobku s černým inkoustem a tiskárna pak při tisku fotografií tiskne z šesti barevných inkoustů. Fotokartridž lze přikoupit k tiskárně Lexmark X4650.

▲ Tiskárna HP Photosmart D5460 míchá barvy z pěti inkoustových zásobníků – má totiž dva zásobníky pro černé inkousty.

▲ U tiskárny Epson Stylus SX400 je pro každou tiskovou barvu vyhrazena speciální kartridž.

Rychlost tisku*	Brother DCP-560CN	Canon Pixma MP540	Epson Stylus SX400	HP Photosmart D5460	Lexmark X4650
Cena s DPH	3 236 Kč	2 880 Kč	2 376 Kč	2 239 Kč	2 791 Kč
1. str. textu s logem	25 s	**14 s**	19 s	18 s	19 s
10 str. textu s logem	3:05 min.	1:35 min.	2:30 min.	**1:21 min.**	2:16 min.
1 str. grafiky	1:29 min.	1:53 min.	1:27 min.	**52 s**	1:54 min.
18 str. PDF	5:37 min	2:49 min.	4:09 min.	**2:09 min.**	3:32 min.
fotografie 10 × 15 cm	2:08 min.	1:51 min.	1:31 min.	**1:17 min.**	2:11 min.
fotografie A4	5:44 min.	4:11 min.	4:07 min.	**3:12 min.**	5:48 min.

*Tučně jsou označeny nejlepší výsledky.

ČB tisk	Barevný tisk	Rozlišení tisku
30 str./min.	25 str./min.	6 000 × 1 200 dpi

Nejdražší v testu

S cenou 3 236 Kč je Brother DCP-560CN nejdražší tiskárnou zařazenou do testu. Jedná se o multifunkční tiskárnu, která je vybavena i skenovací částí, a která tedy poslouží i jako barevná kopírka. Tisk probíhá ze čtyř samostatných zásobníků inkoustu (vstup pro ně je vyhrazen v pravé části čela tiskárny). Tento přístroj je stejně jako ostatní tiskárny v testu vybaven rozhraním PictBridge i čtečkou paměťových karet, která si poradí s kartami Compact Flash, SD, MMC, Memory Stick a xD-Picture Card. Barevný LCD displej má úhlopříčku 5 cm a výborně poslouží při prohlížení snímků z paměťové karty a při jejich tisku. Menu přístroje je vyvedeno v češtině, ale je bez diakritiky. Popisy tlačítek jsou v angličtině. Při tisku textových dokumentů si tato tiskárna počínala rozvážně – 10stránkový dokument z Wordu vytiskla za 3:05 minuty a 18stránkovou prezentaci zkompletovala za 5:37 min., což jsou nejpomalejší výsledky v testu. Při tisku fotografií obsadila v rychlostních testech čtvrtou příčku a při tisku grafiky zaujala třetí pozici. Při hodnocení kvality tisku textu jsme zjistili nepřesné vyhlazení znaků, což se projevilo i při tisku grafického souboru. Na něm jsme viděli matnější barvy a na jednolitých plochách se světlejšími barevnými odstíny byly patrné tiskové body. Fotografie jsou pak barevně mírně posunuty do zelena a při tisku snímků z počítače jsme v ovladači postrádali možnost bezokrajového tisku pohlednicového formátu 10 × 15 cm. Přitom při tisku snímků přímo z paměťové karty tiskárna takovou úlohu zvládá. Zajímavé je také to, že tiskárna obsahuje síťovou kartu pro zapojení do počítačové sítě.

snadno přístupné zásobníky inkoustu

pomalejší tisk textových dokumentů

BROTHER DCP-560CN

Cena včetně DPH: 3 236 Kč.

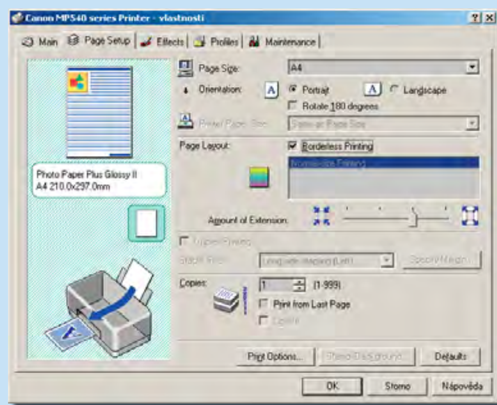
Poskytl: Brother International CZ, s. r. o., *www.brother.cz.*

Tisk textu:	★★★★★★☆☆☆☆
Tisk grafiky:	★★★★★★☆☆☆☆
Tisk fotografií:	★★★★★☆☆☆☆☆
Celk. hodnocení:	★★★★★★☆☆☆☆

ČB tisk	Barevný tisk	Rozlišení tisku
26 str./min.	17 str./min.	9 600 × 2 400 dpi

Kvalitní tisk

Jedním z vítězů tohoto testu se stala tiskárna Canon Pixma MP540, která je díky skeneru použitelná i pro skenování a kopírování papírových předloh. Cena 2 880 Kč je přitom velmi lákavá. Inkousty pro tisk jsou stejně jako u tiskárny HP Photosmart D5460 uloženy v pěti samostatných nádobkách. Na to, jak je tento model levný, tiskne poměrně rychle a hlavně kvalitně – nejvíce se nám líbily výtisky obchodní grafiky a také výtisky fotografií. Na textových výstupech jsme postrádali hladší vykreslení okrajů jednotlivých znaků, ale i tak patří tyto výstupy k nejdařilejším. Obdobnou kvalitu při tisku textu nabízí v rámci tohoto testu jen model HP Photosmart D5460. Vysoce jsme ohodnotili tisk obchodní grafiky a fotografií – líbilo se nám zejména barevné podání a kvalitní tisk jednolitých ploch. Také tato tiskárna je vybavena čtečkou paměťových karet a rozhraním PictBridge, takže se můžete pustit do tisku snímků, aniž byste k tomu potřebovali počítač. Při výběru a tisku snímků vám bude nápomocen barevný displej s úhlopříčkou 4,8 cm. Menu tiskárny komunikuje česky a na rozdíl od modelu Brother zobrazuje i znaky s českou diakritikou. Celkově se nám tato multifunkční tiskárna velmi líbila, a proto jsme jí udělili ocenění Tip PPK.

◄ Ovladač tiskárny Canon byl u testovaného modelu v angličtině, do prodeje půjdou tiskárny s ovladačem lokalizovaným do češtiny.

TIP PPK 17/2008

velmi dobrá kvalita tisku

CANON PIXMA MP540

Cena včetně DPH: 2 880 Kč.

Poskytl: Canon CZ, s. r. o., *www.canon.cz.*

Tisk textu:	★★★★★★★★☆☆
Tisk grafiky:	★★★★★★★★★☆
Tisk fotografií:	★★★★★★★★★☆
Celk. hodnocení:	★★★★★★★★★☆

ČB tisk	Barevný tisk (textu)	Rozlišení tisku
34 str./min.	34 str./min.	5 760 × 1 440 dpi

Hlučnější tisk

Tiskárnu Epson Stylus SX400 pořídíte za 2 390 Kč, což z ní činí druhou nejlevnější tiskárnu v tomto testu. Mezi multifunkčními tiskárnami jí však patří cenový primát. Kromě skenovací části je zde i rozhraní PictBridge a čtečka paměťových karet a testovaný model se může pochlubit i velkým barevným displejem, který má úhlopříčku 6,2 cm. Menu tiskárny však není – oproti ostatním testovaným tiskárnám – lokalizováno do češtiny. Tisk probíhá ze čtyř samostatných inkoustových náplní. Rychlostí tisku textu se model Stylus SX400 zařadil na předposlední místo, při tisku fotografií a obchodní grafiky jsme zaznamenali druhé nejlepší časy. Důležité je, zda při tisku fotografií zvolíte položku „Fotografie“, či „Nejlepší“. Kvalita tisku je při těchto nastaveních plně srovnatelná, ale při volbě „Nejlepší“ probíhá tisk velmi pomalu: Fotografii o rozměru 10 × 15 cm pořídíte v tomto režimu za 3:30 min., přičemž při nastavení volby „Fotografie“ je tento výtisk pořízen za 1:31 min. Na vytištěných fotografiích se nám líbilo barevné podání, ale oproti nejlepším testovaným tiskárnám je na nich více patrný rastr. Totéž platí pro hodnocení obchodní grafiky. Rastrování se na jednolitých plochách grafů projevilo také, ale ocenili jsme dobré rozlišení různých barevných odstínů. U tiskových výstupů by mohlo být písmo lépe vyhlazené, u tisku drobných fontů písma je na škodu, že znaky jsou tučnější než v případě konkurenčních výrobků. Nevýhodu této levné multifunkční tiskárny spatřujeme také v jejím hlučnějším provozu.

+ nízká cena, kvalitní tisk obchodní grafiky

– hlučnější tisk

EPSON STYLUS SX400

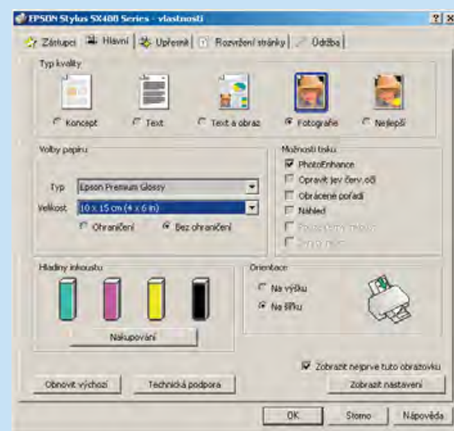
Cena včetně DPH: 2 376 Kč.

Poskytl: Epson, *www.epson.cz*.

Tisk textu:	★★★★★★☆☆☆☆
Tisk grafiky:	★★★★★★★★☆☆
Tisk fotografií:	★★★★★★★☆☆☆
Celk. hodnocení:	★★★★★★★☆☆☆

▲ Ovladač tiskárny Epson umožňuje i úpravu jevu červených očí.

▲ Zadání tisku fotografie o rozměru 10 × 15 cm.

Potiskne CD a DVD

ČB tisk	Barevný tisk	Rozlišení tisku
33 str./min.	31 str./min.	4 800 × 1 200 dpi

Jediným zástupcem tiskáren bez skenovací části je v tomto testu model HP Photosmart D5460. S cenou 2 239 Kč je to nejlevnější zařízení startovního pole. Tisk v tomto případě probíhá stejně jako u tiskárny Canon Pixma MP540, tedy z pěti samostatných zásobníků inkoustu. A podobně jako u modelu Canon jsme se i u tiskárny D5460 dočkali velmi kvalitních výstupů. Velmi kvalitní jsou nejen výtisky textových dokumentů, ale i výtisky obchodní grafiky a fotografií. Navíc si tato tiskárna se zadanými úkoly poradí velice rychle: Až na rychlost pořízení první stránky z 10stránkového dokumentu obsadil tento model ve všech rychlostních disciplínách první místo. Kvalita tisku textu je na stejné úrovni jako u oceněného modelu Canon Pixma MP540 – také zde by se nám líbily přesněji vykreslené okraje znaků, ale na druhé straně musíme uznat, že pouhým okem se nedostatky na výtiscích pořízených oběma těmito tiskárnami hledají obtížně. Dobře čitelné jsou i velmi drobné fonty písma. Na výtiscích s obchodní grafikou jsme na jednolitých plochách viděli rastrování. Na vytištěných fotografiích se nám líbilo barevné podání a také výborné zachycení detailů. Pozitivem této tiskárny je nejen přítomnost rozhraní PictBridge, čtečky paměťových karet a barevného displeje, ale i schopnost tisknout na optická média. Když navíc uvážíme, že to vše získáte za výbornou cenu 2 239 Kč, udělujeme modelu HP Photosmart D5460 ocenění Tip PPK.

TIP PPK 17/2008

+ nízká cena, potisk optických médií, vysoká rychlost tisku, velmi dobrá kvalita tisku

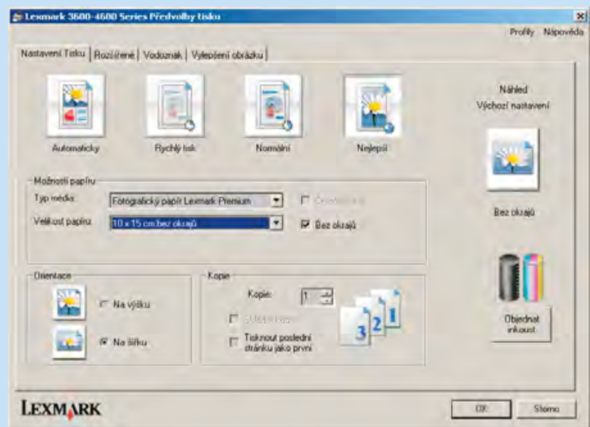
HP PHOTOSMART D5460	
Cena včetně DPH: 2 239 Kč.	
Poskytl: Hewlett-Packard, s. r. o.; *www.hp.cz*	
Tisk textu:	★★★★★★★★☆☆
Tisk grafiky:	★★★★★★★★☆☆
Tisk fotografií:	★★★★★★★★☆☆
Celk. hodnocení:	★★★★★★★★☆☆

Bezdrátové připojení

ČB tisk	Barevný tisk	Rozlišení tisku
25 str./min.	18 str./min.	4 800 × 1 200 dpi

Tiskárna Lexmark X4650 se mezi testovanými tiskárny vyjímá ze dvou příčin: Je standardně vybavena bezdrátovým adaptérem Wi-Fi a jako jediná testovaná tiskárna má pouze textový monochromatický displej. V její výbavě nechybí skenovací část, zabudovaná čtečka paměťových karet xD-Picture Card, Memory Stick, SD a CompactFlash ani rozhraní PictBridge. Tato tiskárna nanáší na papír barvy ze dvou inkoustových zásobníků – zásobník s černým inkoustem můžete nahradit tzv. fotokartridží. My jsme používali standardně dodávané inkoustové zásobníky s černým inkoustem a s barevnými inkousty CMY. Při hodnocení kvality tisku jsme zjistili horší vykreslení okrajů jednotlivých znaků, pod lupou jsou pak vidět inkoustové kapky vedle okrajů písmenek. Přestože znaky nejsou dokonale vykresleny, dobrá čitelnost zůstává i u drobných fontů písma. U obchodní grafiky je na jednolitých plochách patrné rastrování a tiskárna si nejlépe neporadila ani s tiskem žlutých znaků na černém pozadí. Jako nejlepší jsme tak z testovaných tiskových úloh u tohoto modelu ohodnotili výtisky fotografií, které se vyznačují sytými barvami.

◀ Přehledný ovladač tiskárny Lexmark.

+ bezdrátový modul Wi-Fi

– monochromatický displej, nižší kvalita tisku textu

LEXMARK X4650	
Cena včetně DPH: 2 791 Kč.	
Poskytl: Lexmark; *www.lexmark.cz*	
Tisk textu:	★★★★★☆☆☆☆☆
Tisk grafiky:	★★★★★★☆☆☆☆
Tisk fotografií:	★★★★★★★☆☆☆
Celk. hodnocení:	★★★★★★☆☆☆☆

Duel levných zrcadlovek

V době, kdy nejlevnější zrcadlovky stojí stejně jako nejdražší kompakty, se možná leckdo zamýšlí nad tím, který typ fotoaparátu zvolit. My vám přinášíme srovnání dvou zástupců nejnižší třídy zrcadlovek.

Je to už dávno, co digitální zrcadlovky stály statisíce korun a byly luxusním zbožím pro profesionály a majetné fanoušky techniky. Tak jako klesají ceny nejlevnějších modelů kompaktních fotoaparátů, můžeme klesající tendenci pozorovat i u zrcadlovek. Ceny těch nejlevnějších se pohybují kolem deseti tisíc korun.

Pokud někomu nevadí větší rozměry a hmotnost, může se pro zrcadlovku rozhodnout. Na oplátku získá kvalitnější výsledky, a to díky většímu čipu a kvalitnější optice. Samozřejmostí jsou oproti většině kompaktů externí blesky a filtry. A komu u zrcadlovky nestačí základní setový objektiv, může si pořídit další objektivy, odpovídající konkrétním potřebám fotografa jak rozsahem, tak světelností.

▲ Nikon D60 – horní pohled na ovládací prvky.

VZHLED

V přední části Nikonu D60 – jako u většiny modelů Nikon – zaujme na první pohled kromě objektivu i červený trojúhelník nad madlem. V přední části je dále zaostřovací dioda, tlačítko pro blesk, tlačítko pro samospoušť a tlačítko pro uvolnění objektivu. Olympus E-420 má vepředu navíc oka pro řemínek, naopak tlačítka pro samospoušť a blesk se nachází nahoře, napravo vedle kapličky blesku. Nalevo, podobně jako u Nikonu, je otočný volič volby režimů, přepínač pro zapnutí a vypnutí, tlačítko pro spoušť a tlačítko pro korekci a otočné kolečko pro změnu korekcí, clony, času i pohybu v menu. U Nikonu D60 se nahoře navíc nachází oka pro pásek. V zadní části obou modelů je velký displej, dále průhledový hledáček, tlačítko pro aretaci expozice, po stranách je tlačítko pro pohyb v menu a tlačítko pro prohlížení fotografií. Olympus navíc obsahuje zapínání živého náhledu a USB konektor pro připojení počítače. U Nikonu najdeme konektory na levé straně. Na pravé straně se jak u Nikonu D60, tak u Olympusu E-420 nachází sloty pro

Nikon D60 nabízí stabilizovaný objektiv ve výhodném setu.

▲ Nikon D60 – prohlížení fotografií usnadňují dvě zoomovací tlačítka.

Ceny obou testovaných zástupců zrcadlových fotoaparátů začínají na 11 tisících; za **Nikon D60** se setovým objektivem pak zaplatíte nejméně 13 000 Kč a za **Olympus E-420** se setovým objektivem 14 000 Kč. K modelu Nikon D60 lze za příplatek 1 500 Kč získat i stabilizovaný základní objektiv typu VR, který je i součástí setu zapojeného do srovnání.

NIKON D60 18–55 F3,5–5,6 VR

Poskytl: Nikon, spol. s r. o., *www.nikon.cz*.

CENY VČETNĚ DPH
Samotné tělo: 11 590 Kč.
Tělo a objektiv 18–55 (27–82,5): 13 190 Kč.
Tělo a stabilizovaný objektiv 18–55: 14 690 Kč.
Tělo a 2 stabilizované objektivy 18–55 (27–82,5) a 55–200 (82,5–300): 19 990 Kč.
Tělo a ultrazoomový objektiv 18–135 (27–202,5): 18 390 Kč.

SNÍMAČ
Rozlišení: 10,2 Mpx.
Velikost: 23,6 × 15,8 mm.
Efektivní obrazový úhel: 1,5× kinofilm.
Rozlišení snímků: 3 872 × 2 592, 2 896 × 1 944, 1 936 × 1 296.

OBJEKTIV V TESTU
Rozsah zoomu (film. ekv.): 18–55 mm (27–82,5 mm).
Maximální clona: f/3,5–5,6.
Minimální clona: f/22–36.
Průměr pro filtry: 52 mm.
Stabilizace: ano.
Rozměr: 73 × 79,5 mm.
Hmotnost: 265 g.

HLEDÁČEK
Typ: zrcadlový.
Zorné pole: 95 % obrazu.
Zvětšení: cca 0,8×.
Dioptrická korekce: –1,7 až +0,5.

LCD
Velikost LCD: 2,5″ / 6,35 cm.
Rozlišení LCD: 230 000 pixelů.
Živý náhled: ne.

NASTAVENÍ EXPOZICE
Citlivost ISO: 100 – 3 200 po 1 EV kroku.
Měření expozice: TTL pomocí 420px snímače RGB.
Korekce expozice: +/– 5 EV po 1/3 EV kroku.
Režimy: P, S, A, M a 8 dalších předvoleb.
Vyvážení bílé: 8 režimů včetně manuálního.

VESTAVĚNÝ BLESK
Směrné číslo: 12 (ISO 100), 13 v manuálním režimu.
Kompenzace blesku: –3 až +1 EV po 1/3 EV kroku.

DALŠÍ VÝBAVA
Rychlost závěrky: 1/4000 – 30 s a režim B.
Snímací frekvence: max. 3 obr. za sekundu.
Samospoušť: 2, 5, 10 a 20 s.
Paměťové karty: SDHC, SD.
Formát záznamu: RAW, RAW a JPEG, JPEG.
Menu v češtině: ne.
Napájení: akumulátor.
Rozměry těla (š × v × h): 126 × 94 × 64 mm.
Hmotnost (jen tělo): 495 g.
Barva: černá.

HODNOCENÍ
★★★★★★★★★☆

Poskytl: Olympus C&S, s. r. o., *www.olympus.cz*.

VČETNĚ DPH
Samotné tělo: 11 390 Kč.
Tělo a objektiv 14–42 (28–84): 14 190 Kč (28–84 mm).
Tělo a 2 objektivy 14–42 a 40–150 (80–300): 17 090 Kč.
Tělo a pevné ohnisko 25 (50) : 17 090 Kč.

SNÍMAČ
Rozlišení: 10 Mpx.
Velikost: 17,3 × 13 mm.
Efektivní obrazový úhel: 2× kinofilm.
Rozlišení snímků: 3 648 × 2 736, 3 200 × 2 400, 1 600 × 1 200, 1 280 × 960, 1 024 × 768, 640 × 480.

OBJEKTIV V TESTU
Rozsah zoomu (film. ekv.): 14–42 mm (28–84 mm).
Maximální clona: f/3,5–5,6.
Minimální clona: f/22.
Průměr pro filtry: 58 mm.
Stabilizace: ne.
Rozměr: 65,5 × 61 mm.
Hmotnost: 190 g.

HLEDÁČEK
Typ: zrcadlový.
Zorné pole: 95 % obrazu.
Zvětšení: cca 0,92×.
Dioptrická korekce: –3,0 až +1.

LCD
Velikost LCD: 2,7″ / 6,86 cm.
Rozlišení LCD: 230 000 pixelů.
Živý náhled: ano.

NASTAVENÍ EXPOZICE
Citlivost ISO: 100 – 1 600 po 1/3 EV kroku.
Měření expozice: 49 zón.
Korekce expozice: +/– 5 EV po 1/3 EV kroku.
Režimy: 28 včetně P, A, S, M.
Vyvážení bílé: manuál, auto, předvolby.

VESTAVĚNÝ BLESK
Směrné číslo: 12.
Kompenzace blesku: +/– 2 EV po 1/3 EV kroku.

DALŠÍ VÝBAVA
Rychlost závěrky: 1/4000 – 60 s (30 min. v režimu B).
Snímací frekvence: 3,5 obr. za sekundu / 8 obr. v režimu RAW.
Samospoušť: 12 a 2 s (proti otřesům zpoždění 1–30 s).
Paměťové karty: duální slot pro CompactFlash, Microdrive a xD-Picture Card.
Formát záznamu: RAW, RAW a JPEG, JPEG.
Menu v češtině: ano.
Napájení: akumulátor.
Rozměry těla (š × v × h): 129,5 × 91 × 53 mm.
Hmotnost (jen tělo): 380 g.
Barva: černá.

HODNOCENÍ
★★★★★★★★☆☆

▲ Olympus E-420 – velký displej slouží pro živý náhled, známý z kompaktů.

paměťové karty. Vespodu je přístup k akumulátorům.

OVLÁDÁNÍ

U obou modelů ovládání nijak výrazně nevybočuje ze zajetých kolejí trhu se zrcadlovkami. Trošku možná zamrzí chybějící druhé kolečko, umožňující současnou změnu clony a času bez nutnosti současně stisknout jiné tlačítko. Ale nejedná se o nic závažného, co by nějak výrazně ztěžovalo ovládání. U Nikonu může uživatele při prohlížení fotografií potěšit zobrazení zoomovaného místa, což usnadňuje orientaci, obzvlášť při velkém přiblížení.

FOTOGRAFOVÁNÍ

Obě zrcadlovky mají dobře tvarovaná ergonomická těla, ale lepší úchop, především při fotografování jednou rukou, nabízí Nikon D60. Oproti tomu Olympus E-420 může usnadnit přechod z kompaktu díky živému náhledu, tzv. Live View. Běžně je u zrcadlovek možné fotografovat jen přes hledáček – to ve většině situací stačí, a často je to i výhodnější. Ale třeba při fotografování pomocí makra nebo v davu je víc než příhodné umístit fotoaparát k zemi, respektive nad hlavu, a dívat se na scénu přes displej. Lépe se prostřednictvím Live View volí i korekce expozice a dá se tak snadněji odhadnout ztmavení či zesvětlení scény. Nikon D60 zase zjednodušuje fotografování díky možnosti použít ISO 3 200. I když je takto velká citlivost v důsledku velkého šumu pro většinu případů nepoužitelná, najdou se i situace, kdy přijde vhod. Jedná se o záběry, u kterých buď nelze použít blesk, nebo u kterých to v důsledku zachování atmosféry ani není žádoucí (koncerty, kostely, jeskyně). Při lepším místním osvětlení je vhodné použít nižší ISO, ale ani při ISO 3 200 není šum při prohlížení v počítači nebo na televizi příliš rušivý. Fotografování za ztížených podmínek dopomáhá i stabilizovaný objektiv, nabízený v setu. Přestože se zrcadlovky obecně dobře drží a oproti kompaktům je u nich menší nebezpečí, že se záběr rozmaže, třeba na houpající se lodi není stabilizace na škodu. I při fotografování tekoucí vody potěší možnost udržet v ruce bez stativu i čas 1/15 sekundy, kdy dochází ke chtěnému rozmazání vody, zatímco okolí je krásně ostré. Modely Olympus nabízí také stabilizaci, ale je potřeba připlatit 4 000 Kč za vyšší model E-520. S ním pak mimo jiné získáte možnost stabilizace na všech objektivech, jelikož má stabilizátor v těle, na rozdíl od Nikonu – u něj je potřeba koupit stabilizované, a tedy i dražší objektivy. Šum u obou zástupců byl patrný až při nastavení nejvyšších hodnot ISO a oba objektivy trpěly na nejkratším širokoúhlém ohnisku soudkovitostí. Oba setové zoomy mají slušné širokoúhlé ohnisko, na druhém konci by se nějaký ten milimetr navíc hodil, ale díky 10Mpx snímačům se dá leccos dohnat ještě výřezem.

Olympus E-420 usnadňuje přechod z kompaktu díky živému náhledu.

▲ Olympus E-420 – pohled na horní ovládací prvky.

ZÁVĚR

Vítěze nelze jednoznačně určit, protože se oba přístroje v detailech liší a každému může vyhovovat něco jiného. Někdo uvítá lepší ergonomii, vyšší citlivost a stabilizovaný objektiv v případě Nikonu D60, jiný zase raději sáhne po lehčí zrcadlovce s živým náhledem, jakou je Olympus E-420. Plus Nikonu je, že použitý setový zoom má menší průměr pro levnější filtry a že podporuje víc než třikrát levnější a také rozšířenější paměťové karty SDHC. Oba modely nabízejí kvalitu snímků, které lze u kompaktů jen těžko dosáhnout, je ale nutno počítat s vyšší cenou, hmotností i velikostí. Na druhé straně se po zakoupení ať jednoho, či druhého přístroje otevírají uživatelům nové obzory, jak získat zajímavější záběr dané scény. ■ dee

WELLAND MEDIABANK ME-747AK-SI

Cena: 1 571 Kč (CzechComputer.cz).

Multimediální centrum

Welland MediaBank ME-747AK-SI je plný název zajímavého externího boxu pro klasické, tedy 3,5″ pevné disky. Slouží pro přenos většího množství dat, ale i jako multimediální přehrávač připojitelný přímo k televizoru.

 multimediální funkce, dálkové ovládání, podpora pro disky IDE i SATA

 hlučnější provoz, nestandardní chování v síti, dosah dálkového ovládání

Do boxu Welland MediaBank ME-747AK-SI můžete nainstalovat libovolný 3,5″ disk, a to jak s rozhraním IDE, tak s rozhraním SATA. Podporovány jsou souborové systémy FAT16, FAT32 a NTFS. Samotný box lze k počítači připojit buď klasicky přes USB 2.0, nebo přes ethernetové rozhraní. Zařízení je napájeno samostatně přímo z elektrické sítě. O chlazení disku se stará poměrně hlučný ventilátor a na odvod tepla má příznivý vliv také hliníkové tělo boxu, které je vyztuženo rámem z niklu, takže v některých případech lze ventilátor odpojit.

Bohužel i přes podporu pro Ethernet se zařízení nechová jako klasický síťový disk, takže jej není možné připojit jako síťovou jednotku a sdílet jej standardním způsobem v celé síti. K připojení pomocí ethernetového rozhraní je zapotřebí speciální utility dodané na instalačním CD. To využití disku trochu komplikuje oproti jiným klasickým síťovým úložištím, u kterých není potřeba žádný speciální software.

Na druhé straně výhodou jsou multimediální funkce. Box můžete připojit k televizoru prostřednictvím kompozitních vstupů nebo prostřednictvím vstupu S-Video. Multimediální soubory uložené na disku pak lze prohlížet přímo na televizní obrazovce bez nutnosti spolupráce s počítačem.

Toto zařízení je vybaveno vestavěným softwarem pro přehrávání hudby a videa nebo pro prohlížení fotografií. Podporováno je video ve formátu MPEG-1, MPEG-2 a MPEG-4, hudba v MP3 a obrázky v JPG. Multimediální funkce však nejsou přístupné, když nainstalovaný disk používá souborový systém NTFS.

Je trochu škoda, že není možné disk připojit k počítači a zařízení zároveň využívat jako přehrávač. Je vždy nutné např. pomocí dodaného dálkového ovladače přepnout zařízení z jednoho režimu do druhého. Dálkový ovladač ale samozřejmě slouží i pro ovládání přehrávacích a prohlížecích funkcí.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

Univerzální čtečka

SANDISK IMAGEMATE 12-IN-1

Cena: 534 Kč (CzechComputer.cz).

Požadavky: Windows 98 nebo vyšší, volný USB port.

TIP PPK 17/2008

Paměťové karty najdete v digitálních videokamerách a fotoaparátech, některých MP3 přehrávačích i mobilních telefonech. Různá zařízení však používají různé karty, takže je dobré mít po ruce takovou čtečku, která si poradí s těmi nejběžnějšími formáty.

Jak již název napovídá, toto zařízení umožňuje číst a zapisovat na tucet nejběžnějších formátů paměťových karet. Konkrétně jde o karty CompactFlash I a II, Secure Digital (SD) a miniSD, MultiMediaCard (MMC) a RS-MMC, Memory Stick (MS), Memory Stick Pro, Memory Stick Duo, Memory Stick Pro Duo, SmartMedia a xD Picture (typ M i H).

Těchto dvanáct typů paměťových karet můžete ve čtečce používat přímo bez potřeby dalších redukcí. S různými nástavci a přechodkami (k některým kartám jsou přibaleny, ale lze je také dokoupit samostatně) můžete v této čtečce používat všechny dnes používané paměťové karty.

Jelikož má čtečka čtyři sloty, najednou můžete pracovat až se čtyřmi kartami. Každý slot totiž pracuje samostatně a v systému se s ním pracuje jako se samostatnou jednotkou. Dokonce i kontrolku, indikující činnost, má každý slot vlastní.

ImageMate 12-in-1 se k počítači připojuje prostřednictvím USB 2.0, ale je samozřejmě zpětně kompatibilní i s USB 1.1. Napájí se přímo z USB portu. Čtečku je možné buď položit na stůl horizontálně, nebo ji zasunout do dodávaného stojánku – pak je orientována vertikálně. Za pozornost stojí velké tlačítko na vrchní straně čtečky (při horizontálním položení), které v kombinaci s ovládacím softwarem můžete použít pro pohodlné a rychlé zkopírování obsahu karty do předem vybrané složky na pevném disku.

 bezvadná podpora pro karty xD, tlačítko pro rychlé kopírování

 menší stabilita stojánku, kratší USB kabel

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

DOWNLOAD.CHIP.EU

Jazyk: čeština.
http://download.chip.eu/cz/

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak získat návody na ovládání programů.
- Jak se zaregistrovat na Download.CHIP.eu.
- Jak se stát expertem.
- Jak se zeptat při problému s ovládáním programu.
- Jak se informovat o nových verzích programu.
- Jak odebrat program ze sledování.

Bezplatné programy pro každého

Hledáte zajímavou aplikaci pro svůj počítač? Chcete mít nejnovější verze svých oblíbených programů? Máte problém a potřebujete s ovládáním některého programu poradit? Je zde pro vás mezinárodní bezplatná knihovna počítačových programů nazvaná Download.CHIP.eu.

NÁVODY NA OVLÁDÁNÍ PROGRAMŮ

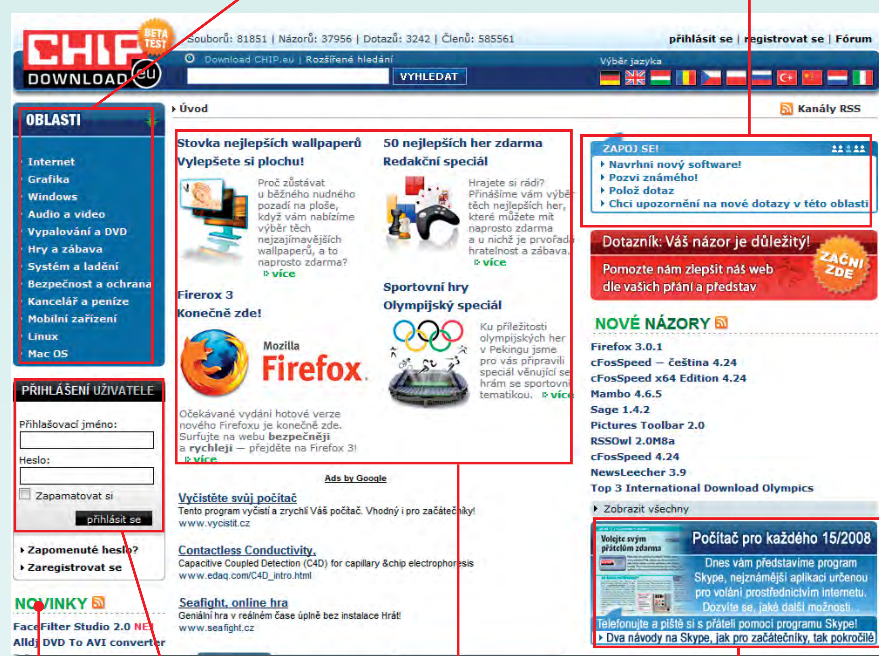
S webem Download.CHIP.eu (dále jen DCU) se na stránkách časopisu Počítač pro každého setkáváte již od počátku roku 2008, a to prostřednictvím návodů na ovládání některých programů. Tyto návody najdete podle loga, které vidíte na **obrázku 1**. Všechny zveřejněné návody najdete na webu DCU v kategorii **Bezpečnost a ochrana / Příručky a návody** (*http://download.chip.eu/cz/Prirucky-navody_12090.html*), odkud si je můžete bezplatně stáhnout ve formátu PDF. Na webu DCU je jim taktéž věnován redakční speciál – odkaz na něj je umístěn například na hlavní stránce (**obr. 2**).

▼ Obr. 1. Toto logo vídáte v PPK pravidelně.

Jednotlivé kategorie programů.

Registrovaní uživatelé mají výhody.

▶ Obr. 2

Registrace. Přihlášení uživatele. Redakční speciály. Redakční speciál o PPK.

REGISTRACE UŽIVATELE

Pro občasného uživatele nemá registrace význam. Bez registrace můžete prohlížet všechny stránky DCU a také stahovat libovolné množství programů. Na rozdíl od jiných stahovacích portálů zde rychlost stahování pro neregistrovaného uživatele není omezena. Zdá se vám to dostatečné? Pak vězte, že pro registrovaného uživatele existují další služby, které mohou být natolik užitečné, že stojí za kratičkou registraci. Mezi nejzajímavější patří například možnost klást otázky v případě problému s programem nebo možnost být upozorněn na nové verze programu. Nejste-li si jistí, zda chcete registraci podstoupit, můžete web libovolně prohlížet, zjistit jeho možnosti a registrovat se později.

Registrace probíhá velmi jednoduše. Na kterékoliv stránce klikněte na odkaz **Zaregistrovat se**, a dostanete se na stránku, kde stačí zadat **přihlašovací jméno**, **e-mailovou** adresu a také opsat tři číslice z obrázku jako ověření, že registraci nevyplňuje robot (**obr. 3**). Po chvilce uvidíte krátkou informaci o e-mailu odeslaném na vaši adresu.

Přihlašovací jméno.

E-mailová adresa pro potvrzení.

Stačí opsat tři číslice.

Bezplatná registrace
Vyplňte prosím všechna pole
Požadované přihlašovací jméno: (Pozor, přihlašovací jméno nelze později změnit!)
E-Mai
Opište prosím zobrazené znaky:
Uložit
Mějte prosím na paměti, že:
Všechny příspěvky musí vyhovovat našim licenčním požadavkům.
Některé druhy příspěvků se nezveřejňují okamžitě.
Návod k použití
Návod k použití našeho webu

▲ Obr. 3

Pokračování v registraci.

Během několika vteřin až minut se ve vaší e-mailové schránce objeví (velmi dlouhý) potvrzovací odkaz. Po kliknutí na něj (nebo jeho překopírováním do adresního políčka prohlížeče webových stránek) se dostanete do druhé části registrace. Zde můžete nahrát svůj **avatar** (obrázek, který uvidí ostatní uživatelé u vašich dotazů, názorů atp.) a můžete zadat některé osobní údaje. Ve spodní části stránky vás čeká to nejdůležitější – vložení **hesla** k účtu. Pokud jste se již rozhodli vložit některé osobní údaje, můžete v nejspodnější části formuláře zvolit, zda chcete, aby tyto údaje viděli ostatní uživatelé.

Povinně musíte zadat pouze již zmíněné **heslo** a **datum narození**. Po kliknutí na **Uložit** se objeví informace o potvrzení správnosti.

Nyní můžete čerstvě vytvořené uživatelské jméno a heslo vložit do přihlašovacího formuláře (**obr. 2**). Kliknete-li na zatržítko **Zapamatovat si**, při další návštěvě webu DCU už nebudete muset přihlašovací údaje zadávat.

STAŇTE SE EXPERTEM

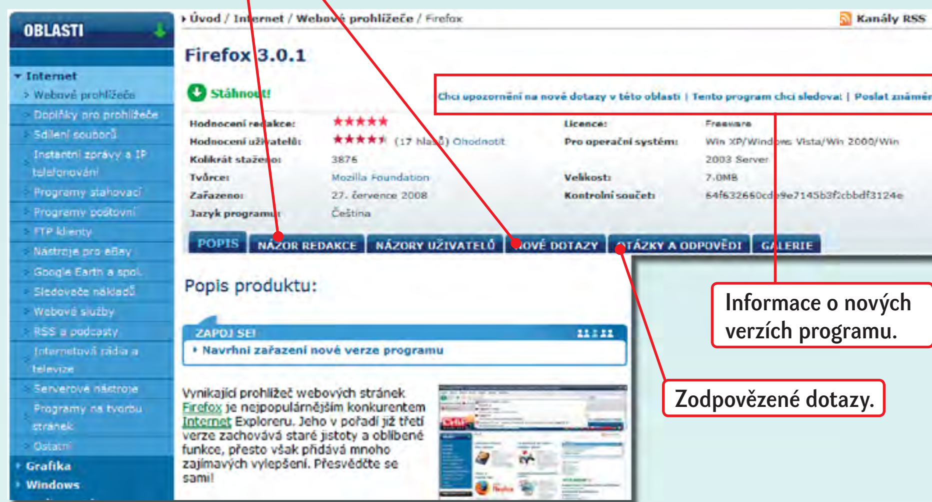
Prvního, čeho si po přihlášení všimnete, jsou jakési **body** a „hodnost“ – tzv. **třída**. Za každou akci, kterou na webu DCU uděláte, získáváte body. Podle množství bodů se dostáváte do vyšší a vyšší třídy. Při dosažení 2 000 bodů se stanete **expertem** na počítačové programy (**obr. 4**).

K čemu je toto hodnocení dobré? Kromě drobného dárku, který expert získá od redakce DCU, je toto hodnocení užitečné také v případě, že někdo odpoví na váš dotaz. Budete víc věřit uživateli, který se právě zaregistroval, nebo někomu s tisíci uživatelských bodů?

DOTAZY K PROGRAMU

Jistě se vám někdy stalo, že jste měli s nějakým programem problém, nevěděli jste si rady, ale pokročilejší uživatel nebyl nablízku. Na koho se obrátit? Jako registrovaný uživatel máte možnost pokládat dotazy týkající se jednotlivých programů.

Na webu DCU najděte odpovídající program a klikněte na záložku **Otázky a odpovědi** – zde může být váš problém již vyřešen (**obr. 5**). Není-li tomu tak, klikněte na odkaz **Nové dotazy** se zatím nezodpovězenými dotazy. Pokud není váš problém objasněn ani zde, pak klikněte na **Polož dotaz**, a dostanete se na kratičký formulář. Do nadpisu můžete napsat oblast, které se váš dotaz týká, například *Chyba při spuštění* nebo *Problém ve Windows Vista*, aby váš dotaz rychle našel ten, kdo se v dané oblasti vyzná. Svůj problém pak co nejpodrobněji popište. Pozor, i maličký detail může rozhodovat o správném a rychlém vyřešení!

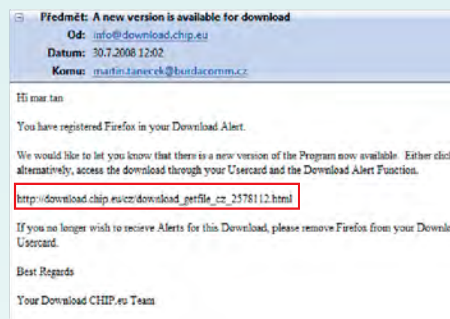
◀ Obr. 4

▼ Obr. 5

JAK ZÍSKAT INFORMACE O NOVÝCH VERZÍCH PROGRAMU

Mnoho (i jinak kvalitních) programů neobsahuje automatické vyhledávání nových verzí. Je však velmi dobré, máte-li nainstalovánu vždy nejnovější verzi programu. V aktualizacích jsou často opraveny chyby a zaceleny bezpečnostní díry, které by mohly vést například k infikování počítače nebo k otevření zadních vrátek pro hackery a záškodnické programy. Navíc nová verze aplikace někdy obsahuje i zcela nové funkce.

Registrovaní uživatelé mohou být prostřednictvím e-mailu informováni o nových verzích programů. Jakmile jste na stránce vybraného programu, klikněte na odkaz **Tento program chci sledovat** – najdete jej ve stejném řádku jako odkaz pro stažení programu. Po kliknutí se objeví potvrzení, že zvolený program byl přidán mezi sledované programy. Kdykoliv se pak na webu DCU objeví nová verze programu, budete okamžitě informováni e-mailem (**obr. 6**). V současné době je tento e-mail v anglickém jazyce, ale odkaz na stažení v něm nepochybně nepřehlédnete.

▲ Obr. 6. E-mail o nové verzi programu.

JAK ODEBRAT PROGRAM ZE SLEDOVÁNÍ

Může se stát, že časem objevíte lepší program a nebudete chtít být nadále informováni: Po kliknutí na své uživatelské jméno v oddílu **Přihlášení uživatele** (**obr. 4**) se dostanete na stránku svého profilu. Poté klikněte na záložku **Nové soubory**, a zde uvidíte seznam všech programů, jejichž aktualizace sledujete (**obr. 7**). Vidíte zde jak jejich nejnovější verze, tak i datum poslední změny verze programu. Kromě odkazu na stažení je zde také odkaz **Ze seznamu odstranit**. Zobrazí se pro jistotu ještě potvrzení – klikněte na **Ano, prosím, tento program již sledovat nechci**, a poté již bude program ze seznamu opravdu odebrán.

Je nutné říci, že web Download.CHIP.eu se stále ještě vyvíjí a několik věcí je ještě třeba dodělat (například onen e-mail s informací o nové verzi programu). Nicméně již dnes nabízí velké množství programů. Může se také stát, že popisek některého programu uvidíte v angličtině. Pokročilejší uživatelé mohou popisek podle anglického vzoru (případně podle vlastních zkušeností) přeložit, za což samozřejmě získají také body.

■ Martin Taneček, *martin@tanecek.eu*

▲ Obr. 7

Ochraňte své PC

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 17/2008

Rádi experimentujete s nastavením počítače? Zkoušíte rádi nové programy? Chtěli byste vyzkoušet jiný operační systém? Pokud ano, zkuste aplikaci Microsoft Virtual PC. Její pomocí vytvoříte virtuální počítač, na kterém budete moci bez rizika zkoušet všechno, co jste se kdy báli na počítači dělat.

MICROSOFT VIRTUAL PC 2007

Výrobce: Microsoft Corporation.
Jazyk: angličtina.
Cena: zdarma.
Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.
http://download.chip.eu/cz/Microsoft-Virtual-PC-2007_243529.html

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- ▶ Jak program nainstalovat.
- ▶ Jak vytvořit virtuální počítač.
- ▶ Jak nainstalovat operační systém.
- ▶ Jak uložit změny na virtuální disk.

INSTALACE PROGRAMU

Po spuštění instalačního balíčku a po kliknutí na tlačítko **Next** odsouhlaste licenční podmínky (označte volbu **I accept the terms...** a klikněte na tlačítko **Next**), potvrďte své uživatelské jméno a licenční číslo (opět klikněte na tlačítko **Next**) a zvolte místo, kam bude aplikace nainstalována. Jestliže vám nabízená cesta nevyhovuje, stačí kliknout na tlačítko **Change...** a vybrat složku jinou. Nakonec vše potvrďte kliknutím na tlačítko **Install**. Po dokončení instalace klikněte na tlačítko **Finish**.

PROČ VIRTUÁLNÍ POČÍTAČ?

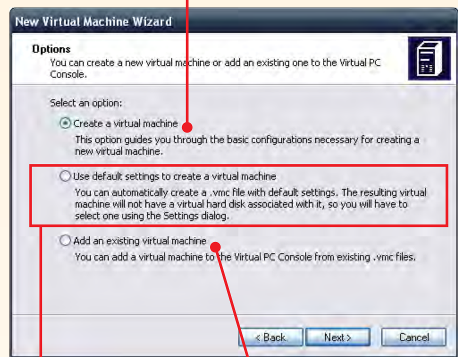
Každý nainstalovaný či odinstalovaný program zanechává stopy v operačním systému, čímž se postupně zpomaluje počítač. Tomu však můžete předejít zkoušením nových programů a nastavení na počítači virtuálním. Na jednom fyzickém počítači můžete provozovat hned několik virtuálních počítačů s různými operačními systémy najednou. Jediné, co vás v tomto případě limituje, je výkon počítače.

VYTVÁŘÍME VIRTUÁLNÍ POČÍTAČ

Po prvním spuštění programu vás přivítá průvodce přidáním nového virtuálního počítače. Klikněte na tlačítko **Next**, a zobrazí se tři možnosti (**obr. 1**). První možnost (**Create a virtual machine**) vás postupně provede vytvořením nového virtuálního stroje, včetně vytvoření virtuálního pevného disku. Druhá možnost (**Use default settings to create a virtual machine**) pouze vytvoří počítač se základními parametry bez pevného disku. A ta poslední (**Add an existing virtual machine**) vám dovolí přidat do programu již existující virtuální počítač. Zvolte první možnost a klikněte na tlačítko **Next**. Nyní můžete virtuální počítač libovolně pojmenovat a po kliknutí na tlačítko **Browse...** zvolit místo na svém pevném disku, kam bude jeho nastavení uloženo. Opět klikněte na tlačítko **Next**.

Nový virtuální počítač včetně virtuálního disku.

▼ Obr. 1

Nový virtuální počítač se základním nastavením.

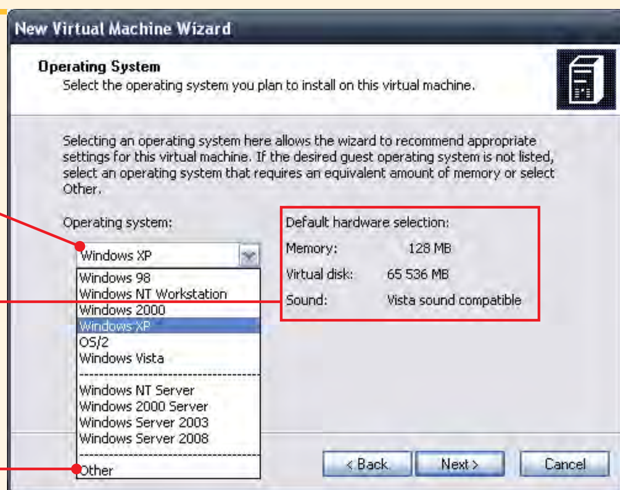
Přidání již existujícího virtuálního počítače do programu.

▶ Obr. 2

Vyberte operační systém, který chcete nainstalovat.

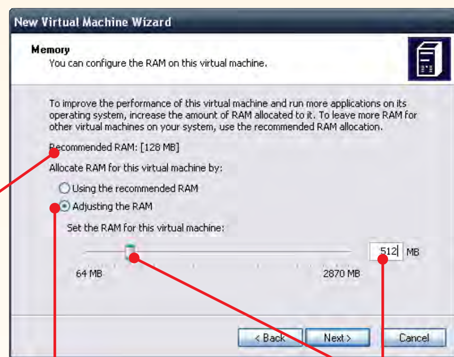
Doporučené hodnoty přednastavené pro vybraný operační systém.

Možnost **Other** zvolte, pokud instalujete operační systém, který zde není uveden.

Nyní vyberte, který operační systém chcete nainstalovat (**obr. 2**). Pokud potřebujete zvolit operační systém, který není ve výčtu uveden, stačí, když z nabídky vyberete možnost **Other**. Znovu klikněte na tlačítko **Next**.

Doporučené množství operační paměti.

Změna množství přidělené operační paměti.

Množství operační paměti můžete změnit pomocí jezdce, nebo údaj o množství přímo vepsat do tohoto políčka.

▲ Obr. 3

Další okno umožňuje upravit množství operační paměti, kterou bude mít virtuální počítač k dispozici. Doporučujeme nenastavovat menší množství, než program doporučuje (považujte ho opravdu za minimální), a zároveň nikdy víc než polovinu operační paměti, kterou má váš počítač k dispozici. Označte tedy volbu **Adjusting the RAM** (**obr. 3**), nastavte příslušnou hodnotu a opět klikněte na tlačítko **Next**.

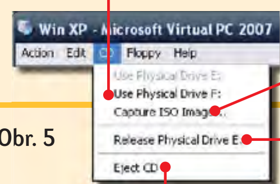
Na další obrazovce zvolte, že chcete vytvořit virtuální pevný disk (**A new virtual hard disk**). Klikněte na tlačítko **Next**. Pomocí tlačítka **Browse...** můžete nyní změnit umístění virtuálního pevného disku na disku skutečném (virtuální pevný disk má podobu jediného velkého souboru). Pokud jde o velikost virtuální-

POZOR!

Pokud budete na virtuální počítač instalovat placený operační systém, musíte mít zvláštní licenci, jelikož se jedná o další počítač. Nestačí tedy zadat stejný licenční klíč, který používáte na svém fyzickém počítači.

ho pevného disku, běžně postačí 25 000 MB (25 GB). Ale můžete nastavit i větší hodnotu. (***Poznámka***: Virtuální disk určené místo nezaplní ihned – toto místo se bude zvětšovat s tím, jak poroste množství dat uložených ve virtuálním počítači.) Znovu klikněte na tlačítko **Next** a potom na tlačítko **Finish**.

Nakonec ještě malá úprava. V okně **Virtual PC Console** klikněte pravým tlačítkem myši na nově vytvořený počítač a zvolte možnost **Settings.** Ze seznamu vyberte možnost **Undo Disks**, v pravé části zaškrtněte příkaz **Enable undo disks** a vše potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**. Změny se pak budou moci ukládat – ale o tom až později.

Optické mechaniky, které je možné použít.

Otevření ISO--obrazu disku.

Uvolnění vybrané mechaniky.

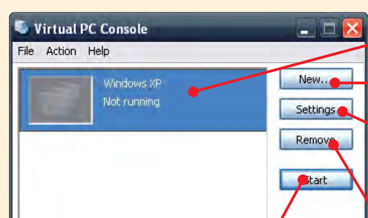
Otevření dvířek u vybrané mechaniky.

▶ Obr. 5

INSTALACE OPERAČNÍHO SYSTÉMU

V hlavním okně programu (**obr. 4**) klikněte levým tlačítkem na dříve vytvořený virtuální počítač a potom klikněte na tlačítko **Start**. Po nastartování virtuálního počítače můžete začít s instalací operačního systému: Ten musíte mít k dispozici buď na médiu CD/DVD, nebo ve formě ISO-obrazu na pevném disku. V případě, že operační systém máte na CD nebo DVD, vyberte z menu **CD** (viz horní lišta) možnost **Use physical drive X:**, kde *X:* označuje písmenko přiřazené optické mechanice v počítači (**obr. 5**). Pokud máte instalační soubory operačního systému v podobě obrazu disku, zvolte ve stejném menu možnost **Capture ISO image**. Obraz pak v nově otevřeném okně vyhledejte a otevřete jej.

Nyní v horní liště otevřete menu **Action** a vyberte možnost **Reset**, a virtuální počítač se restartuje. Pokud jste postupovali správně, začne instalace operačního systému. Její průběh se nijak neliší od té na klasickém počítači. (***Poznámka:*** Pokud kliknete do okna s běžící instalací, kurzor zde uvízne a je možné jím pohybovat pouze v tomto okně. Aby se uvolnil, stačí stisknout klávesu **[pravý] Alt**.)

Již vytvořený virtuální počítač.

Vytvoření nového virtuálního počítače.

Nastavení vybraného počítače.

◀ Obr. 4

Zapnutí virtuálního počítače.

Odstranění virtuálního počítače.

UŽITEČNÉ KLÁVESOVÉ ZKRATKY PRO VIRTUÁLNÍ POČÍTAČ

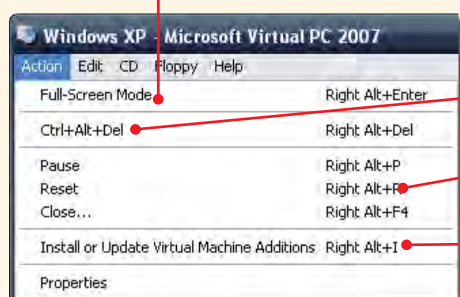
- **(pravý) Alt + Enter** – režim přes celou obrazovku.
- **(pravý) Alt + P** – „pauza“.
- **(pravý) Alt + Del** – vyvolání správce úloh.
- **(pravý) Alt + C** – zkopírování do schránky.
- **(pravý) Alt + V** – vyjmutí ze schránky a vložení.

INSTALACE VIRTUAL MACHINE ADDITIONS

Spuštěné virtuální PC znamená pro váš počítač nutnost uspokojit svým výkonem dva operační systémy naráz. Pokud se nyní budete snažit s virtuálním počítačem pracovat, bude jeho výkon nízký. Řešením tohoto problému jsou tzv. *Virtual Machine Additions*. Po instalaci tohoto balíčku dojde k citelnému zvýšení výkonu (a navíc se kurzor myši přestane zachytávat v okně virtuálního počítače). Přesto je důležité uvědomit si, že operační systém spouštěný ve virtuálním PC nikdy nedosáhne výkonu klasického počítače, a není proto vhodný pro provozování výkonostně a graficky náročných aplikací, například her.

Instalaci *Virtual Machine Additions* provedete tak, že po spuštění operačního systému virtuálního počítače kliknete v horní liště na možnost **Action** a vyberete možnost **Install or Update Virtual Machine Additions** (**obr. 6**). V nově otevřeném okně dále klikněte na tlačítka **Continue** a **Next**, po ukončení instalace na tlačítko **Finish** a nakonec na tlačítko **Yes**, čímž virtuální počítač restartujete.

Přepnutí virtuálního počítače na celou obrazovku.

◀ Obr. 6

Vyvolání správce úloh.

Restart virtuálního počítače.

Instalace nebo aktualizace balíčku *Virtual Machine Additions.*

KOPÍRUJEME DATA Z/DO VIRTUÁLNÍHO PC

Pokud potřebujete kopírovat data mezi virtuálním PC a skutečným počítačem, můžete to provést jednoduše přetažením souboru/složky do okna virtuálního PC. Tento postup funguje samozřejmě i obráceně.

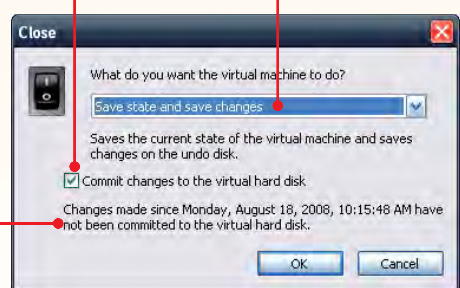
JAK VYPNOUT VIRTUÁLNÍ POČÍTAČ?

Pokud se pokusíte program ukončit (kliknutím na křížek v záhlaví okna nebo pomocí příkazu **Action/Close**), dostanete na výběr čtyři možnosti (**obr. 7**). Vystačíte však se dvěma: V případě volby **Turn off and save changes** se program ukončí a změny provedené od posledního spuštění se uloží na virtuální pevný disk (políčko **Commit changes to the virtual hard disk** musí být zaškrtnuté). Zvolíte-li možnost **Turn off and delete changes**, virtuální počítač se vypne bez uložených změn.

K čemu je to dobré? Můžete si tak vytvořit čistou instalaci operačního systému, upravit ji k obrazu svému, uložit ji včetně změn a následně na ní testovat všechna nastavení a nové programy. Ve chvíli, kdy se něco nepovede, virtuální počítač jednoduše vypnete druhým uvedeným způsobem a při jeho dalším startu nastartuje původně uložená verze operačního systému. ■ Martin.ka

Provedené změny budou uloženy na virtuální disk.

Požadovaný způsob ukončení virtuálního počítače.

▶ Obr. 7

Změny nebyly od uvedeného data a od uvedené doby uloženy.

Usnadněte si práci

MS WORD 2003

Součást MS Office 2003
www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak rychle opakovaně naformátovat tabulku.
- Jak zobrazit záhlaví dlouhé tabulky na každé stránce.
- Jak vytvořit vlastní víceúrovňové číslování a odrážky.

MS Word nabízí řadu možností, jak si můžete ulehčit často se opakující práci. Nabízíme vám některé z nich.

AUTOMATICKÉ FORMÁTOVÁNÍ TABULKY

V tabulce, na kterou chcete použít automatické formátování, klikněte do libovolné buňky. Z nabídky **Tabulka** vyberte příkaz **Automatický formát tabulky**. V dialogovém okně (**obr. 1**) vyberte jeden z nabízených stylů. To, jak by mohla tabulka vypadat, vidíte v náhledu.

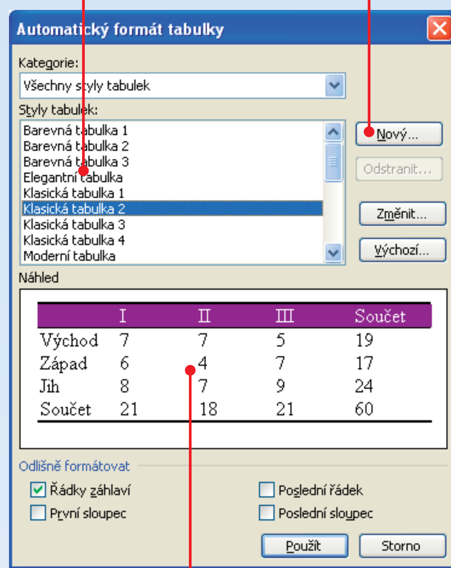
VYTVOŘENÍ VLASTNÍHO STYLU AUTOMATICKÉHO FORMÁTU

V dialogovém okně **Automatický formát tabulky** klikněte na tlačítko **Nový** (**obr. 1**). V dialogovém okně **Nový styl** (**obr. 2**) zapište název stylu.

V položce **Použít formátování na** nastavte, kterou část tabulky chcete upravit (např. pro změnu záhlaví tabulky vyberte hodnotu **se záhlavím**), a poté pomocí nabízených možností upravte v dané části tabulky formátování. Pokud vám nabízené možnosti nestačí (např. chcete upravit barvu písma), klikněte na tlačítko **Formát** v levém dolním rohu dialogového okna.

Tímto způsobem upravte všechny části tabulky, které chcete naformátovat.

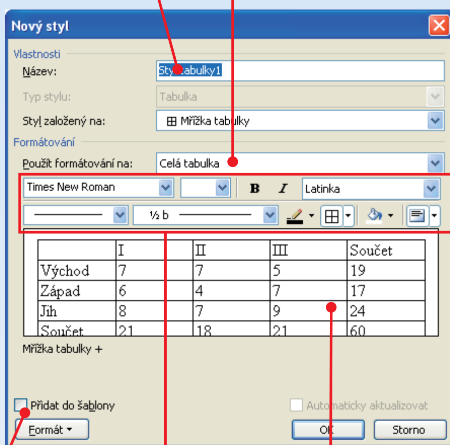
Chcete-li, aby takto vytvořený styl byl k dispozici i v jiných dokumentech, zaškrtněte položku **Přidat do šablony**. Po nastavení formátu dialogové okno **Nový styl** uzavřete.

▲ Obr. 1

AUTOMATICKÉ FORMÁTOVÁNÍ TABULKY

Je to nástroj, pomocí kterého můžete rychle upravit vzhled tabulky. Můžete jej využít například při úpravách zprávy, která obsahuje řadu tabulek, jež by měly mít stejný vzhled, nebo pro zajištění stejného vzhledu tabulek ve firemních dokumentech, manuálech apod.

▶ Obr. 2

AUTOMATICKÉ OPAKOVÁNÍ ZÁHLAVÍ TABULKY

Je-li tabulka dlouhá a nevejde se na jednu stránku, pak čtenáři takového dokumentu pravděpodobně uvítají, když na začátku každé stránky s tabulkou se bude opakovaně zobrazovat záhlaví.

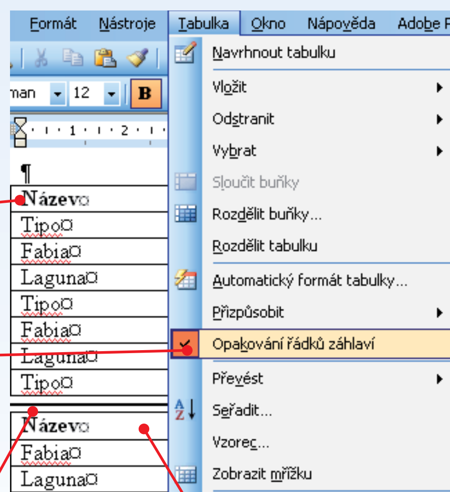
Označte řádek (řádky), který se má opakovat na začátku každé stránky. Z nabídky **Tabulka** vyberte příkaz **Opakování řádků záhlaví** a zkontrolujte, zda se záhlaví opakuje na začátku nové stránky (**obr. 3**).

OZNAČENÍ ŘÁDKU

Chcete-li jako záhlaví tabulky opakovat pouze jeden řádek, postačí, když kliknete do libovolné buňky tohoto řádku. Chcete-li opakovat víc řádků, v každém z těchto řádků označte alespoň jednu buňku.

JAK ZRUŠIT OPAKOVÁNÍ ZÁHLAVÍ

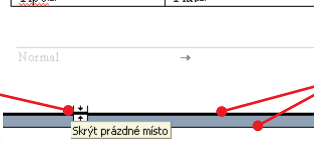
Opakování záhlaví na začátku každé nové stránky, do které tabulka zasahuje, provedete tak, že zrušíte zaškrtnutí u příkazu **Opakování řádků záhlaví**.

▶ Obr. 3

MS WORD A ZOBRAZENÍ KONCE STRÁNKY

Při nastaveném zobrazení **Rozložení při tisku** vidíte na obrazovce také okraje stránky.
Po kliknutí na hranici spodního nebo horního okraje stránky se tyto okraje skryjí a MS Word bude zobrazovat pouze silnou čáru jako hranici mezi stránkami.
Po kliknutí na tuto čáru se okraje stránky opět zobrazí.

Při správné pozici ukazatele se změní jeho tvar.

Na jednu z těchto hranic nastavte ukazatel myši.

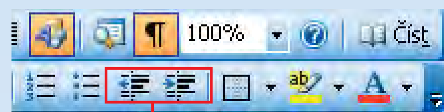
VYTVOŘENÍ VLASTNÍHO STYLU ČÍSLOVÁNÍ ODSTAVCŮ

Při psaní zprávy nebo manuálu se často používá číslování odstavců nebo odrážky. V MS Wordu si můžete připravit takové styly odstavců, které budou zahrnovat různé číslování nebo různé odrážky.

Z nabídky **Formát** vyberte příkaz **Odrážky a číslování**. V dialogovém okně **Odrážky a číslování** klikněte na záložku **Seznam stylů** (obr. 4). Na této kartě klikněte na tlačítko **Přidat**.

V dialogovém okně **Nový styl** (obr. 5) zapište název stylu. Poté v položce **Použít formátování na** nastavte úroveň, kterou chcete formátovat, a nastavte její vzhled. Změny můžete sledovat v náhledu. Nebudou-li vám stačit formátovací nástroje zobrazené v okně, klikněte na tlačítko **Formát**.

Chcete-li, aby takto vytvořený styl byl k dispozici i v jiných dokumentech, zaškrtněte položku **Přidat do šablony**.

Dvojice nástrojů pro změnu odsazení.

▲ Obr. 6

JAK POUŽÍT VÍCEÚROVŇOVÉ STYLY

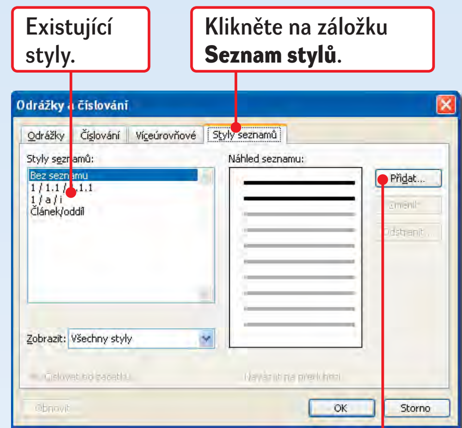
V dialogovém okně jste vytvořili nový styl odstavce. Chcete-li jej použít, označte odstavce, kterým chcete tento styl přiřadit, a styl přiřaďte (například pomocí nástroje na panelu **Formát**).

KDY SE JEDNOTLIVÉ ÚROVNĚ STYLU PROJEVÍ

Jednotlivé úrovně číslování používá Word podle velikosti odsazení daného odstavce. Pro změnu odsazení můžete použít nástroje **Zmenšit odsazení** a **Zvětšit odsazení** na panelu **Formát** (obr. 6).

Existující styly.

Klikněte na záložku **Seznam stylů**.

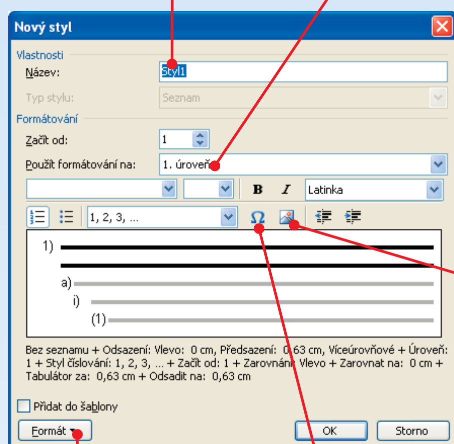
▲ Obr. 4

Pro přidání nového stylu klikněte na toto tlačítko.

▼ Obr. 5

Zapište název stylu.

Nastavte úroveň číslování.

Tlačítko pro vložení obrázku.

Po kliknutí na tlačítko **Formát** se vyvolají další možnosti formátování.

Tlačítko pro vložení symbolu.

VÍCEÚROVŇOVÉ ODRÁŽKY

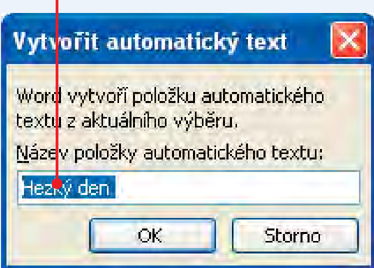
MS Word nabízí možnost vytvořit styl, který místo číslování bude zobrazovat u jednotlivých úrovní odrážky (tedy malé symboly nebo obrázky). Styl vytvoříte jednoduše: V poli **Použít formátování na** nastavte požadovanou úroveň a poté pomocí tlačítka pro vložení symbolu nebo pomocí tlačítka pro vložení obrázku zadejte, který obrázek nebo symbol se má v dané úrovni zobrazit.

VYTVOŘENÍ POLOŽKY AUTOMATICKÉHO TEXTU

Automatický text slouží k urychlení zápisu často používaných frází. V případě, že vám nevyhovují ty, které jsou již vytvořeny, můžete si připravit vlastní.

Napište text fráze do dokumentu a označte jej. Poté vyberte z nabídky **Vložit** postupně příkazy **Automatický text** a **Nový**. Na obrazovce se objeví dialogové okno **Vytvořit automatický text** (obr. 7). Zapište název automatického textu a potvrďte jej kliknutím na tlačítko **OK**. ■ mzi

Zapište název položky automatického textu.

▶ Obr. 7

KDE JSOU ULOŽENY FRÁZE AUTOMATICKÉHO TEXTU

Tyto fráze jsou uloženy v šabloně dokumentu. Otevřete-li dialogové okno **Automatické opravy** (příkaz **Nástroje / Možnosti automatických oprav**) a kliknete na záložku **Automatický text**, uvidíte v dolní části okna položku **Oblast hledání**. Podle toho, která hodnota je zde nastavena, se bude prohledávat šablona Normal.dot, nebo šablona použitá pro vytvoření tohoto dokumentu, anebo všechny dostupné šablony.

Šablona je dokument, který MS Word používá pro vytvoření nového dokumentu. Není-li zadáno jinak, je použita šablona Normal.dot.

MOZILLA THUNDERBIRD

Klientský program elektronické pošty
Jazyk: čeština.
Licence: freeware.
www.czilla.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- ▶ Jak smazat zprávu.
- ▶ Jak zmenšit velikost složek se zprávami.
- ▶ Jak označit zásilky pomocí štítků.

Tipy pro elektronickou poštu

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 17/2008

Většinu programů se naučíte používat rutinním způsobem. Využíváte jejich základní funkce, a to čím dál obratněji, ale spousta užitečných možností vám zůstává skryta. Podívejme se na několik drobností, které mohou práci s poštou v Thunderbirdu v lecčems zkvalitnit a urychlit.

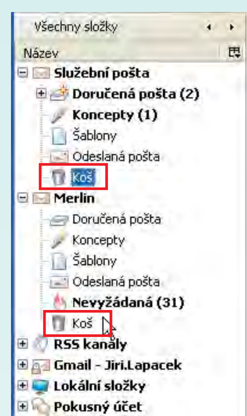
MAZÁNÍ ZÁSILEK A SLOŽKA KOŠ

Jaký je v mazání problém? Vyberu zásilku, stisknu klávesu **Delete** – a je to. Ale ve skutečnosti je to trochu složitější. Asi víte, že mazání je tu dvoustupňové, podobně jako ve Windows. Vymazané zásilky jdou nejprve do složky zvané **Koš**. Z koše je můžete ještě obnovit – prostým překopírováním do některé z jiných složek. Pokud zásilku z koše vymažete, není již návratu a zásilka je vymazána definitivně. To asi není nic nového.

Možná ale nevíte, že klávesovým povelem **Shift+Del** složku **Koš** obejdete a zásilku rovnou vymažete definitivně, v jediné operaci. Ušetříte si tak trochu práce, ale je nutné dávat velmi dobrý pozor, abyste omylem nevymazali něco, co jste vymazat nechtěli.

Složka **Koš** není společná pro celé prostředí Thunderbirdu – naopak, každý z účtů má koš svůj. Najdete ho ve struktuře složek, která patří odpovídajícímu účtu (**obr. 1**).

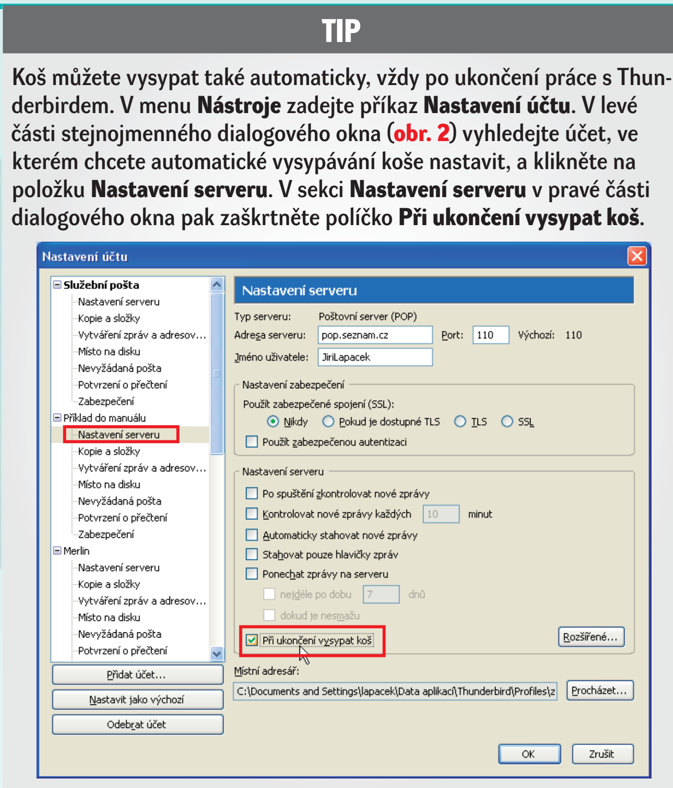
▼ Obr. 1. Složky **Koš** u různých účtů.

▶ Obr. 2. Požadavek na automatické vysypání koše.

TIP

Koš můžete vysypat také automaticky, vždy po ukončení práce s Thunderbirdem. V menu **Nástroje** zadejte příkaz **Nastavení účtu**. V levé části stejnojmenného dialogového okna (**obr. 2**) vyhledejte účet, ve kterém chcete automatické vysypávání koše nastavit, a klikněte na položku **Nastavení serveru**. V sekci **Nastavení serveru** v pravé části dialogového okna pak zaškrtněte políčko **Při ukončení vysypat koš**.

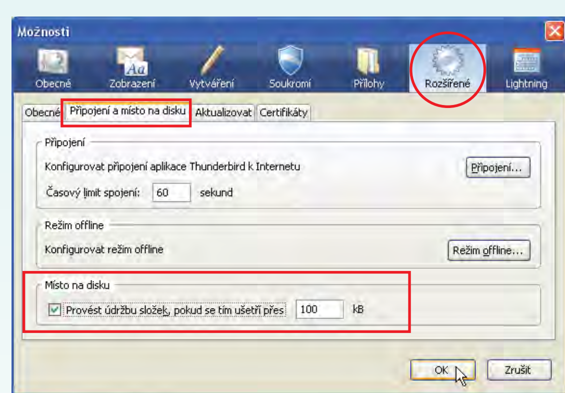

ÚDRŽBA SLOŽEK – JAK UVOLNIT MÍSTO NA DISKU

Možná si čas od času kajícně uvědomíte, že nepotřebné zásilky ve složkách i v koších zabírají zbytečně spoustu místa, a všechno radikálně promažete. Přesto vám váš souborový manažer neukáže žádné velké zvýšení prostoru na disku. Řešení je jednoduché. V menu **Soubor** zadejte příkaz **Provést údržbu složek**. Pak se obrňte trpělivostí – bude to chvíli trvat, ale prostor na disku se uvolní.

V konfiguraci programu lze vyžádat automatickou údržbu složek. V menu **Nástroje** zadejte příkaz **Možnosti** a v konfiguračním dialogovém okně (**obr. 3**) klikněte na velkoplošné tlačítko **Rozšířené** a dále na záložku karty **Připojení a místo na disku**. Na této kartě pak zaškrtněte políčko **Provést údržbu složek, pokud se tím ušetří přes** a následujícím číselníkem určete limit v kilobajtech (výchozí hodnota je 100 kB).

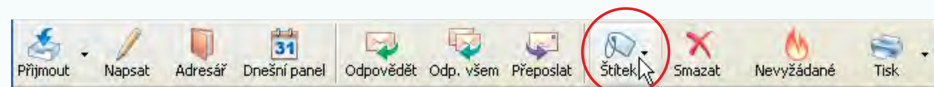
▶ Obr. 3. Nastavení automatické údržby složek.

OZNAČENÍ ZÁSILEK ŠTÍTKY

V seznamu zásilek se ve výchozím stavu v podstatě rozlišují položky zásilek dosud neprohlédnutých (tučné písmo) a zásilek prohlédnutých (obyčejné písmo). Jednotlivé zásilky můžete třídit do různých složek, ale pokud byste potřebovali položky zásilek v jedné a téže složce ještě více zpřehlednit, můžete jim přidělit takzvané štítky.

▼ Obr. 4. Tlačítko pro přiřazení štítku.

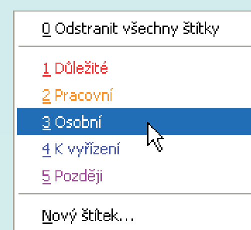
Postup při označování zásilky nebo skupiny zásilek pomocí štítků je jednoduchý:

1. Vyberte zásilku nebo zásilky, které chcete označit.

2. Na nástrojovém panelu klikněte na tlačítko **Štítek** (obr. 4).

3. Z otevřené nabídky vyberte vhodnou charakteristiku zásilky a klikněte na její položku (obr. 5).

Položka zásilky se graficky přizpůsobí naznačenému vzhledu štítku (její text bude vypsán příslušnou barvou). Takto zvýrazněné položky zásilek vám naznačují, že jsou v něčem výjimečné nebo že se od vás něco očekává.

▶ Obr. 5. Menu s výběrem charakteristik štítků.

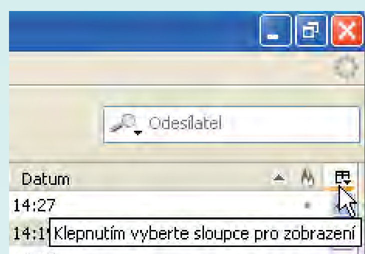
TŘÍDĚNÍ ZÁSILEK PODLE ŠTÍTKŮ

To ale není všechno. Zásilky označené štítkem lze podle štítků také třídit, podobně jako jste zvyklí zásilky třídit podle okamžiku doručení nebo podle odesílatele a podobně. Sloupec pro třídění podle štítků ale v seznamech zásilek obvykle chybí – je potřeba ho do seznamu zařadit.

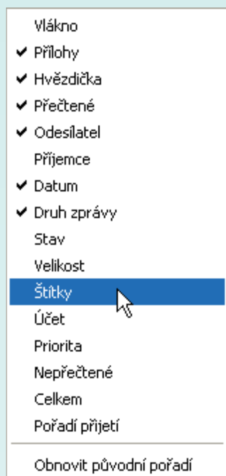
1. Klikněte myší na symbol v záhlaví seznamu zásilek zcela vpravo (**Klepnutím vyberte sloupce pro zobrazení**) – obr. 6.

2. V otevřeném menu (obr. 7) klikněte na položku **Štítky**.

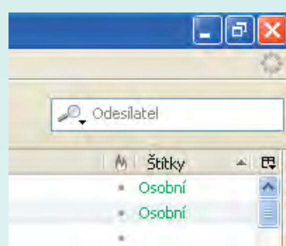
3. Seznam zásilek se doplní o sloupec s hlavičkou **Štítky**. Jeho pomocí můžete zobrazení seznamu zásilek modifikovat stejně jako u hlaviček **Datum**, **Odesílatel** a podobně.

▲ Obr. 6. Kliknutím na tento symbol otevřete nabídku možných sloupců v seznamu zásilek.

◀ Obr. 7. Výběr zastoupení sloupců v seznamu.

▼ Obr. 8. Sloupec pro zobrazení štítků v seznamu.

VÍCE ŠTÍTKŮ U JEDNÉ ZÁSILKY

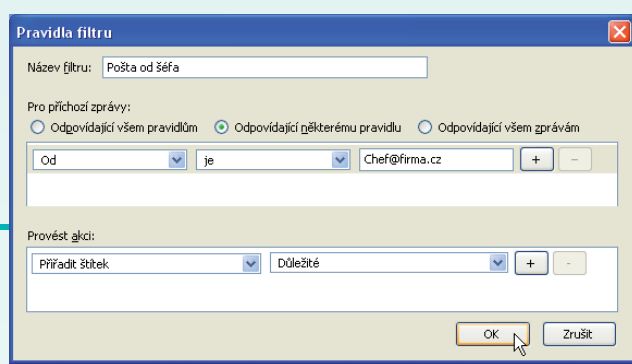
Zásilka může mít i několik štítků. Viditelný je však jen ten, který jste přiřadili naposledy. Pokud však nastavíte ukazatel seznamu na položku zásilky a kliknete na tlačítko **Štítek**, uvidíte seznam všech štítků; ty, které byly této zásilce přiřazeny, jsou označeny zatržením.

JAK ODSTRANIT PŘIŘAZENÍ ŠTÍTKŮ

Všechny štítky přiřazené zásilce nebo skupině vybraných zásilek odstraňte kliknutím na položku **Odstranit všechny štítky** v kontextovém menu tlačítka **Štítek** (obr. 5).

AUTOMATICKÉ PŘIŘAZENÍ ŠTÍTKŮ POMOCÍ FILTRŮ

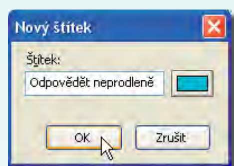
Práce se štítky nespočívá jen v ručním „obarvování položek“. Systém automatických třídicích filtrů například umožňuje vytvářet kritéria, která zásilce samočinně přidělí štítek podle jejího charakteru. Tak můžete mít třeba filtr (obr. 9), jehož pomocí automaticky přiřadíte zásilkám přicházejícím od šéfa (podle jeho adresy) štítek **Důležité**, zvýrazněný rudou barvou.

▲ Obr. 9. Nastavení filtru pro automatické přiřazování štítku.

JAK VYTVOŘIT VLASTNÍ ŠTÍTKY

V nabídce štítků je jen několik položek. Další si můžete doplnit sami. Stačí v kontextovém menu (obr. 5) pod seznamem konkrétních štítků kliknout na položku **Nový štítek**. Otevře se dialogové okno (obr. 10) a v něm nový štítek popište a přiřaďte mu požadovanou barvu.

◀ Obr. 10. Vytvoření nového štítku.

PŘEPÍNÁNÍ POHLEDŮ NA SLOŽKY

Všimli jste si někdy dvou malých tlačítek se šipkami v záhlaví levé sekce okna Thunderbirdu, kde je zobrazen strom složek se zásilkami (obr. 11)? Pomocí těchto tlačítek lze v této sekci přepínat pohled na složky, respektive upravovat způsob jejich zobrazení. Pomocí těchto tlačítek se tyto zobrazovací režimy cyklicky střídají:

▶ Všechny složky (všechny složky všech vašich účtů).

▶ Nepřečtené složky (ty, které obsahují dosud neprohlédnuté zásilky).

▶ Oblíbené složky (ty, které jste do této skupiny zařadili příkazem **Složka Oblíbené** z kontextového menu nad složkou).

▶ Poslední složky (složky naposledy navštívené).

Užitečnost této funkce se projeví zejména tehdy, když používáte několik samostatných účtů s mnoha složkami. Strom složek je pak možno zobrazit v přijatelné velikosti.

▲ Obr. 11. Tlačítka pro přepínání pohledů na složky.

■ Jiří Lapáček

Upravte si nový Total Commander

TOTAL COMMANDER

Jazyk: čeština.
Cena: shareware – orientační cena požadovaného poplatku 950 Kč.
www.ghisler.com

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
▶ Jak program nainstalovat.
▶ Jak nastavit zobrazení souborů.
▶ Jak upravit vzhled okna programu.

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 17/2008

snadné

Správu souborů, tedy jejich kopírování a mazání, vytváření složek a další úkony, má ve Windows na starosti průzkumník. Mnoho uživatelů ale používá programy od jiných autorů. Mezi ty velmi rozšířené patří i Total Commander.

INSTALACE

Instalace se nemusíte obávat, až na volbu jazyka postačí potvrzovat nabízená nastavení.

Pozor: Je-li na počítači již nainstalována a spuštěna starší verze Total Commanderu, její běh před zahájením instalace ukončete. Není nutné ji však odinstalovat.

Po spuštění instalačního programu se na obrazovce zobrazí okno s výběrem jazyka (**obr. 1**). Vyberte položku **Český (Czech)** a klikněte na tlačítko **Next**. V následujícím okně nabízí instalační program možnost nainstalovat další jazyky. V případě, že tuto možnost využijete, můžete při práci s Total Commanderem mezi jazyky přepínat. Budete instalovat pouze češtinu: Označte položku **No** (**obr. 2**) a klikněte na tlačítko **Next**.

Třetí krok instalace je věnován výběru složky, do které bude Total Commander nainstalován. Instalační program nabízí složku **C:\totalcmd**. Souhlasíte-li s ní, klikněte tlačítko **Next**.

Máte-li ve stejné složce nainstalovanou starší verzi programu, pak instalační program zobrazí upozornění na tuto skutečnost (**obr. 3**). Chcete-li v instalaci pokračovat, klikněte na tlačítko **Ano**.

Čtvrtý krok nabízí možnost změnit umístění souborů .INI, tedy umístění souborů s informacemi o nastavení programu. Tuto složku nedoporučujeme měnit – klikněte tedy na tlačítko **Next**.

V pátém kroku se program dotazuje, zda se má vytvořit položka programu Total Commander v nabídce Start – doporučujeme ujistit se, že je označena položka **Yes**, a kliknout na tlačítko **Next**. Následuje dotaz na vytvoření zástupce programu na pracovní ploše. I v tomto případě doporučujeme ponechat označenou položku **Yes** a pokračovat kliknutím na tlačítko **Next**. Instalace se zahájí a její průběh se zobrazí v okně s teploměrem. Úspěšné ukončení instalace je oznámeno dialogovým oknem (**obr. 4**).

Vyberte požadovaný jazyk.

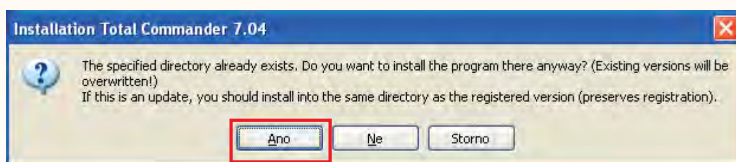
Klikněte na tlačítko **Next**.

▲ Obr. 1

▼ Obr. 2

Kliknutím na položku **No** zakažte instalaci dalších jazyků.

▶ Obr. 3

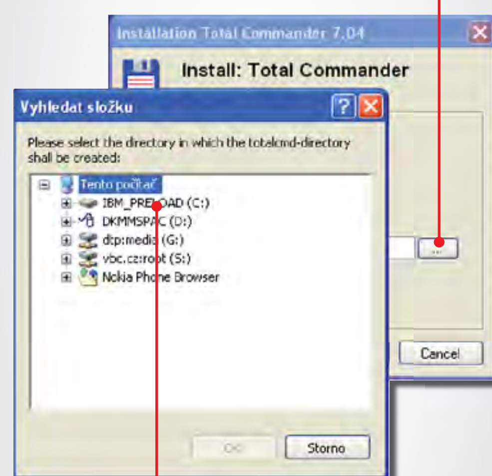
INSTALACE DALŠÍCH JAZYKŮ

V okně (**obr. 2**) klikněte na položku **Yes** a poté na tlačítko **Next**.

ZMĚNA SLOŽKY PRO INSTALACI

V okně, ve kterém instalační program nabízí změnu složky, klikněte na tlačítko se třemi tečkami. V dalším okně vyberte složku, do které chcete Total Commander nainstalovat, a klikněte na tlačítko **OK**.

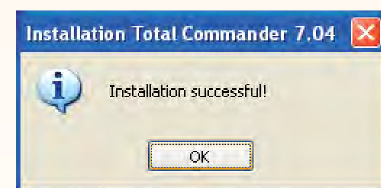
Klikněte na tlačítko se třemi tečkami.

Vyberte disk, na který chcete program nainstalovat, a odpovídající složku.

PO PRVNÍM SPUŠTĚNÍ

Není-li program registrován, pak se při každém spuštění zobrazí okno s výzvou. Toto okno má dole trojici očíslovaných tlačítek a jeho součástí je také upozornění, na které z těchto tlačítek je nutné kliknout, má-li proces pokračovat.

▲ Obr. 4. Informace o úspěšném ukončení instalace.

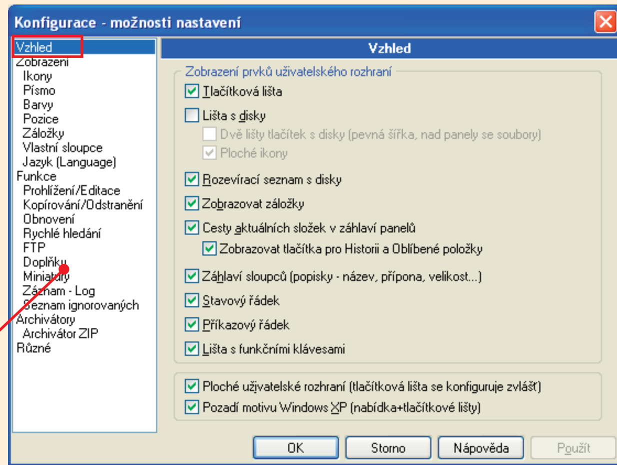
NASTAVENÍ PROGRAMU

Total Commander můžete přizpůsobit svým potřebám. V případě, že program na počítači dosud nebyl nainstalován, nabídne dialogové okno **Konfigurace – možnosti nastavení** (**obr. 5**). Není-li toto okno zobrazeno, můžete jej otevřít tak, že z nabídky **Konfigurace** vyberete příkaz **Možnosti**. Okno **Konfigurace – možnosti nastavení** nabízí ve své levé části seznam položek, které je možné nastavit, pravá část okna obsahuje konkrétní možnosti pro zvolenou položku.

Chcete-li zobrazit také ty soubory, které mají nastaven atribut **skrytý (hidden)** nebo **systémový**, zaškrtněte položku **Zobrazovat skryté a systémové soubory**. MS-DOS (operační systém, který předcházel MS Windows) omezoval délku názvu souboru nejvýše na osm znaků. Total Commander umožňuje buď zobrazovat celé názvy souborů podle pravidel MS Windows XP, nebo názvy zkrátit tak, aby odpovídaly konvencím MS-DOS. Chcete-li

NASTAVENÍ VZHLEDU

Total Commander nabízí řadu možností pro přizpůsobení vzhledu okna. Tyto možnosti najdete v položce **Vzhled** (**obr. 5**). Na **obrázku 6** jsou popsány jednotlivé položky přímo v okně Total Commanderu.

Seznam nastavitelných položek.

▶ Obr. 5

MOŽNOSTI ZOBRAZENÍ

V této části můžete nastavit například to, jak mají být zobrazeny informace o souborech a složkách a jaké písmo má být použito. Chcete-li nastavení změnit, klikněte v levé části okna **Konfigurace – možnosti nastavení** na položku **Zobrazení** nebo na jednu z možností, které jsou pod touto položkou uvedeny (**Ikony**, **Písmo**, **Barvy**, ...).

ZOBRAZENÍ SOUBORŮ A SLOŽEK

Po kliknutí na položku **Zobrazení** nabídne dialogové okno seznam položek, pomocí kterých můžete upravit zobrazení dat. Položky týkající se zobrazení souborů jsou ve stejnojmenné části.

mezi zobrazením jednotlivých názvů přepínat, použijte možnost **Použít dlouhé názvy souborů** a možnost **Zobrazovat staré názvy souborů 8.3 malými písmeny (jako Průzkumník)**.

Lze nastavit také počáteční způsob řazení zobrazených souborů. Autoři Total Commanderu zařadili několik možností do seznamu **Způsob řazení**. Jestliže vám nabízená možnost nevyhovuje, vyberte ze seznamu jinou. Při práci je samozřejmě možné způsob řazení podle potřeby měnit.

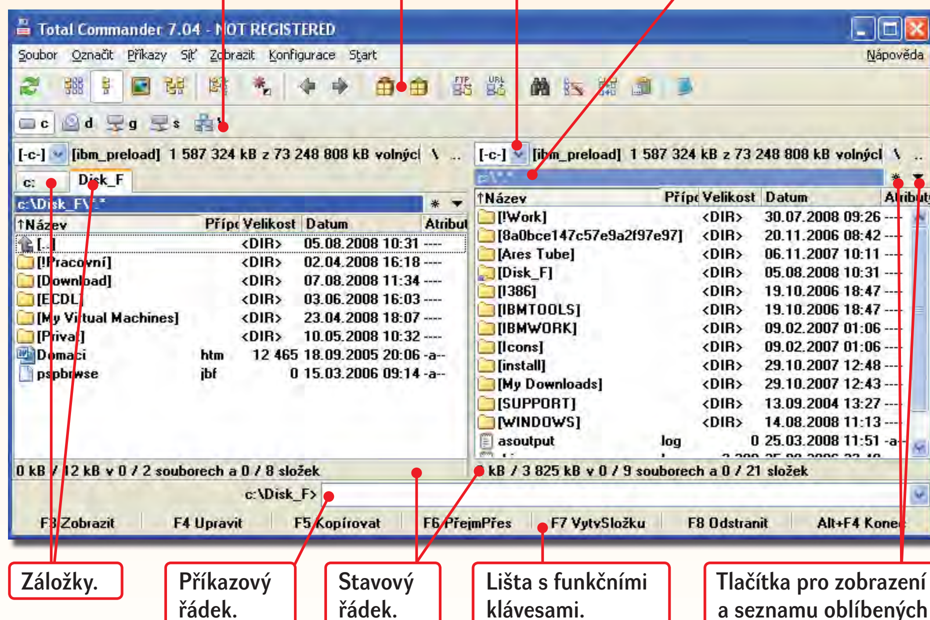
AKCE S POTVRZENÍM

Asi se i vám už stalo, že jste soubor nechtěně smazali nebo jste přišli o data, protože jste přepsali dokument stejného jména. Pojistkou proti nechtěným úkonům může být varování, které se zobrazí tehdy, chystáte-li se provést nějakou riskantní akci. Total Commander zobrazí dialogové okno, ve kterém si vyžádá potvrzení této akce. Ale pro někoho může být pravidelné potvrzování obtěžující a bude chtít tuto možnost vypnout.

V levé části dialogového okna **Konfigurace – možnosti nastavení** klikněte na položku **Různé** a označte, která hlášení chcete zobrazovat a která ne. ■ mzi

▼ Obr. 6

Lišta s disky. | Tlačítková lišta. | Rozevírací seznam s disky. | Cesty aktuálních složek v záhlaví panelů.

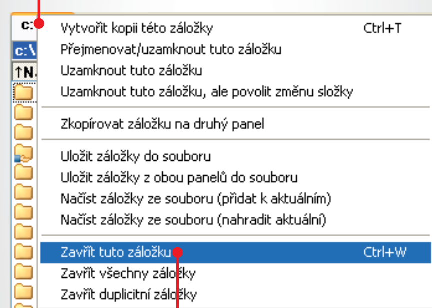
Záložky. | Příkazový řádek. | Stavový řádek. | Lišta s funkčními klávesami. | Tlačítka pro zobrazení historie a seznamu oblíbených položek.

ZOBRAZENÍ ZÁLOŽEK

Na obrázku 6 jsou v horní části levého panelu zobrazeny záložky. Jejich zobrazení můžete povolit/zakázat v dialogovém okně **Konfigurace – možnosti nastavení**. Pokud jste povolili jejich zobrazení, můžete jednotlivé záložky do jednotlivých oken buď přidávat, nebo je z nich mazat. Pro vložení nové záložky vyberte z nabídky **Zobrazit** příkaz **Přidat novou záložku**. Je-li zobrazena alespoň jedna záložka, klikněte na ni pravým tlačítkem myši. Zobrazí se nabídka příkazů pro práci se záložkou – mezi nimi je také příkaz pro zrušení záložky.

Další možnosti pro zobrazování záložek najdete po kliknutí na položku **Záložky** na levé straně dialogového okna **Konfigurace – možnosti nastavení**.

Klikněte pravým tlačítkem myši na záložku.

Příkaz pro uzavření záložky.

SKRYTÉ A SYSTÉMOVÉ SOUBORY

Operační systém (MS Windows) dovoluje u každého souboru či složky nastavit jednu či více předem daných hodnot, tzv. atributů. Nastavíte-li atribut na hodnotu **skrytý** nebo **systémový**, nebudou soubor ani složka při prohlídce obsahu disku běžně zobrazovány, ale budou se zobrazovat, až když zobrazení takto označených souborů zapnete. To platí pro průzkumník MS Windows i pro Total Commander, ale ne všechny programy tento postup dodržují. Hodnota atributu **skrytý** nebo **systémový** se často používá u těch souborů či složek, které jsou důležité pro bezproblémový běh počítače.

Udělejte si pořádek na disku

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 17/2008

Nedostává se vám volného místa na disku? Netušíte, ve kterých adresářích se skrývá tolik dat a zda jsou vůbec potřebná? Ukážeme vám, jak pomocí bezplatných programů snadno najdete a odstraníte nepotřebné a duplicitní soubory a jak zjistíte, které adresáře zabírají na pevném disku nejvíce místa.

SC-DISKINFO

Autor: Alexander van Trijffel.
Licence: freeware.
Jazyk: angličtina.

JWDUPLFILES

Autor: Jiří Wendl.
Licence: freeware.
Jazyk: čeština.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak zjistit velikost adresářů na disku.
- Jak vyhledat a odstranit duplicitní soubory.
- Jak vyhledat duplicitní hudební soubory.

ANALÝZA PEVNÉHO DISKU

Je-li disk zaplněn, je třeba zjistit hlavně to, kde jsou všechna ta data uložena. Jednoduchou pomoc nabízí například program SC-DiskInfo, který naleznete na přiloženém cédéčku v rubrice **Obsah CD / Pořádek v počítači**.

Použití programu je opravdu velmi jednoduché. Po jeho spuštění stačí z levé části hlavního okna vybrat disk (případně jen některý adresář), a program vybraný disk (či adresář) za chvilku prozkoumá a v pravé části zobrazí výsledek (**obr. 1**). Doba prohledávání je závislá na velikosti pevného disku a na množství dat na něm uložených. Navíc jakmile program vybraný disk analyzuje, další prohledávání již zabere nesrovnatelně méně času než to první.

V pravé části hlavního okna se zobrazují informace o počtu adresářů a souborů na daném místě, a tak snadno zjistíte, zda adresář zabírá tolik místa kvůli jednomu nadměrnému souboru, nebo kvůli více souborům drobným – s tímto výsledkem můžete nějak naložit a například smazat již nepotřebné instalační soubory.

Seznam nalezených adresářů.

Celkový počet podadresářů v adresáři.

Celkový počet souborů v adresáři.

Zobrazení objemu dat (KB/MB/GB) – přepínání.

Aktualizace dat.

Celkový objem dat v adresáři.

Procentuální podíl dat v adresáři z celkového objemu dat na disku.

Klikněte na disk/adresář, který chcete prohledat, a vyčkejte, dokud se ve spodní řádce neobjeví nápis **Scan finished**.

◀ Obr. 1. Ovládání programu SC-DiskInfo je z velké části přejaté z programu Průzkumník ve Windows.

VYHLEDÁNÍ A ODSTRANĚNÍ DUPLICITNÍCH SOUBORŮ

Další místo na pevném disku můžete získat vyhledáním a odstraněním duplicitních souborů, tedy souborů, které jsou na disku uloženy ve dvou, nebo i více kopiích. Vyhledat takové soubory „ručně" (procházením jednotlivých adresářů a „vizuální" kontrolou a porovnáním) by bylo velmi zdlouhavé, a v některých případech dokonce nemožné (např. jsou-li na disku dvě identické fotografie, byť jinak pojmenované).

Pohodlné řešení nabízí například program **jwDuplFiles** (opět jej najdete na CD v rubrice **Obsah CD / Pořádek v počítači**). Hlavní okno programu je jednoduše a přehledně uspořádáno (**obr. 2**). V horní části zvolte pevný disk/adresář, na kterém chcete duplicitní soubory vyhledat. Standardně jsou pro prohledávání vybrány všechny lokální pevné disky, a to celý jejich obsah. Po kliknutí na tlačítko **Přidat**

Přidání disku/adresáře prostřednictvím dialogového okna **Vyhledat složku**.

„Ruční" přidání disku/adresáře.

Odstranění vybraného disku/adresáře ze seznamu.

Výběr parametrů pro porovnání souborů.

Pole pro seznam těch typů souborů, které nebudou do porovnávání zahrnuty.

Seznam disků/adresářů, které se budou prohledávat.

Porovnání souborů jen podle vybraného typu.

Hledání duplicitních souborů – spuštění/zastavení.

▶ Obr. 2. Hlavní okno programu **jwDuplFiles**.

▲ Obr. 3. Dialogové okno **Zadejte ručně název adresáře**.

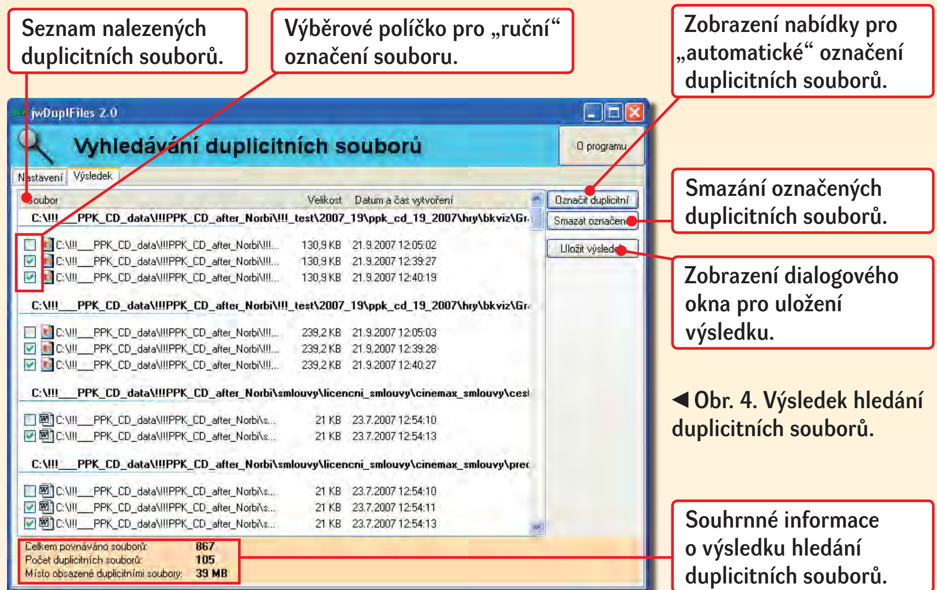
se zobrazí dialogové okno **Vyhledat složku** a v něm vyhledejte disk/adresář, který chcete do prohledávání zahrnout. Tlačítkem **Přidat ruč.** můžete přidat další disk/adresář „ručně“, a to buď zadáním celé cesty prostřednictvím dialogového okna **Zadejte ručně název adresáře** (**obr. 3**), nebo načtením cesty z textového souboru.

V poli **Nastavení** můžete upřesnit, podle kterých kritérií se budou duplicitní soubory vyhledávat. Standardně se porovnání souborů provádí podle jejich **obsahu** a **velikosti**. Dále můžete soubory porovnávat i podle **názvu**.

Ve spodní části hlavního okna můžete omezit porovnání jen na určité typy souborů. Může jít tedy např. pouze o textové dokumenty (.TXT), wordovské dokumenty (.DOC) nebo třeba jen o fotografie, nebo naopak lze některé typy souborů z porovnání vyřadit. Když požadované disky/adresáře vyberete, klikněte na tlačítko **Spustit hledání**. V závislosti na velikosti pevného disku a na jeho zaplnění může hledání a porovnávání souborů trvat několik vteřin, minut, ale i hodin.

Jakmile je prohledávání a porovnání souborů dokončeno, v hlavním okně programu se zobrazí karta **Výsledek** (**obr. 4**). Hlavní část okna obsahuje seznam nalezených duplicitních souborů, spodní část obsahuje souhrnné informace o prohledávání – jde o celkový počet porovnaných souborů, o celkový počet nalezených duplicitních souborů a o celkové místo, které duplicitní soubory zabírají na pevném disku, resp. ve vybraném adresáři (adresářích).

V pravé horní části hlavního okna jsou umístěna tlačítka, která slouží ke zpracování výsledků hledání duplicitních souborů. Klikněte na tlačítko **Označit duplicitní**, a zobrazí se nabídka příkazů tohoto tlačítka – zvolte kritérium pro označení, resp. pro výběr duplicitních souborů. Doporučujeme vám vyzkoušet různá kritéria pro označení duplicitních souborů a nakonec vybrat to, které nejlépe odpovídá vašim požadavkům. Finální výběr pak můžete nakonec „ručně“ upravit pomocí výběrového políčka, umístěného vlevo vedle názvu každého nalezeného souboru. Po dokončení výběru duplicitních souborů klikněte na tlačítko **Smazat označené** (viz **obr. 4**).

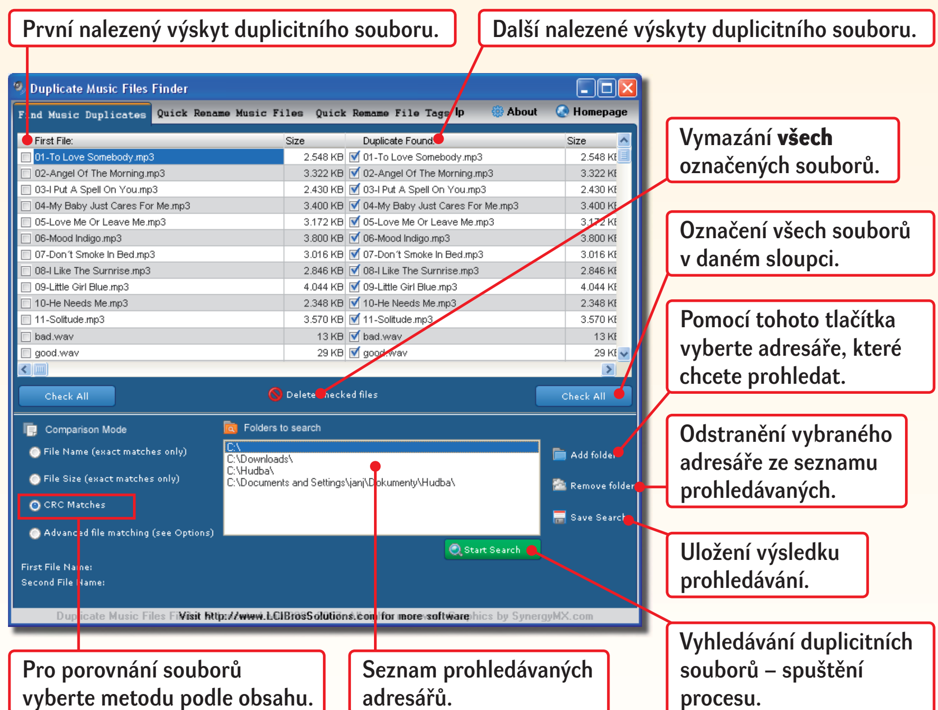
◀ Obr. 4. Výsledek hledání duplicitních souborů.

VYHLEDÁNÍ DUPLICITNÍCH HUDEBNÍCH SOUBORŮ

Máte doma uloženo tolik hudby, že se v ní přestáváte orientovat? Alespoň malý pořádek vám v ní pomůže udělat program **Duplicate Music Files Finder**, který se specializuje na vyhledávání dvou stejných hudebních souborů. Prohledává zejména MP3 a porovnává jejich tagy (popisky) a dokáže tak odhalit duplikát i v případě, že se MP3 soubor jmenuje jinak než jiný, ale obsahově je stejný.

Hlavní okno programu je opět jednoduše a účelně uspořádáno. Hlavní část je vyhrazena pro seznam vyhledaných duplicitních souborů. Ve spodní části pak vybíráte kritéria pro porovnání souborů (tedy způsob vyhledání duplicitních hudebních souborů) a adresář/disk, který se bude prohledávat (**obr. 5**).

▼ Obr. 5. Hlavní okno programu – karta **Find Music Duplicates**.

Doporučujeme vám nastavit porovnání souborů podle obsahu (**CRC Matches**). Poté kliknutím na tlačítko **Add folder** postupně přidávejte adresáře, které chcete prohledat. Nakonec kliknutím na zelené tlačítko **Start Search** zahajte vyhledávání duplicitních hudebních souborů.

Doba vyhledávání je opět závislá na počtu a velikosti porovnávaných souborů a celý proces hledání může trvat několik vteřin, minut, nebo i podstatně déle. Když je prohledávání dokončeno, zobrazí se jeho výsledek v okně programu (viz **obr. 5**). Levý sloupec (**First File**) obsahuje první nalezený výskyt duplicitního souboru, druhý sloupec (**Duplicate Found**) obsahuje další nalezené výskyty duplicitního souboru. Pomocí zaškrtávacích políček vlevo vedle názvu souboru můžete označit ty soubory, které chcete vymazat. Nakonec kliknutím na tlačítko **Delete checked files** označené soubory odstraňte. ■ vrba

DUPLICATE MUSIC FILES FINDER

Autor: Iancuta Liviu Timotei.
Licence: freeware.
Jazyk: angličtina.

Snadné prohlížení webových stránek

K-Meleon je prohlížeč internetových stránek a nabízí některé funkce pro usnadnění práce.

K-MELEON

Cena: zdarma.
Jazyk: angličtina.
http://kmeleon.sourceforge.net

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak program nainstalovat.
- Jak zobrazit stránky.
- Jak vytvořit skupiny odkazů.
- Jak vytvořit záložky.

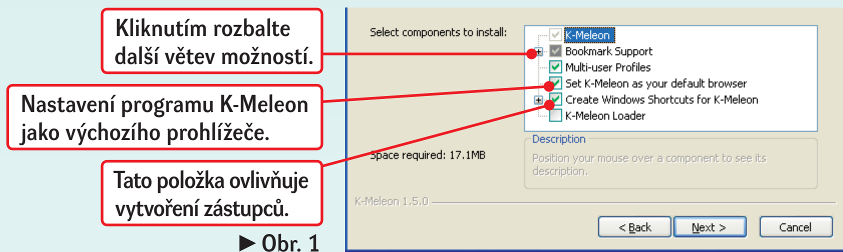
PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 17/2008

INSTALACE

Po spuštění instalace se na obrazovce objeví první okno průvodce instalací a v něm klikněte na tlačítko **Next**. V druhém okně je třeba potvrdit souhlas s licenční smlouvou – klikněte tedy na tlačítko **I Agree**.

Ve třetím kroku můžete vybrat, které části (komponenty) mají být nainstalovány (**obr. 1**). Pokud nechcete, aby byl tento prohlížeč nastaven jako výchozí (defaultní), zrušte zaškrtnutí u položky **Set K-Meleon as your default browser**. Dále můžete ovlivnit, kde budou vytvořeni zástupci pro spuštění programu K-Meleon. Instalační program nabízí vytvoření tří zástupců: na ploše (**Desktop Shortcut**), v nabídce Start (**Start Menu Shortcut**) a v panelu rychlého spuštění (**Quick Launch Shortcut**). Jestliže některého z těchto zástupců nechcete vytvořit, klikněte na symbol + před položkou **Create Windows Shortcut for K-Meleon** a v nově zobrazené větvi zrušte zaškrtnutí u těch položek, pro které zástupce nechcete.

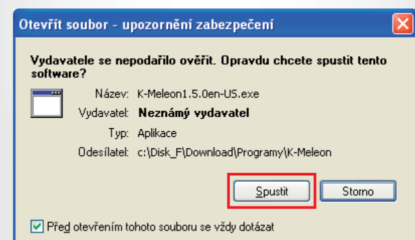
Čtvrtý krok nabízí možnost změnit složku, do které se má K-Meleon nainstalovat. Nemáte-li důvod složku měnit, klikněte na tlačítko **Install**, aby mohlo být zahájeno kopírování souborů. O průběhu instalace budete v okně informováni. Po jejím ukončení klikněte na tlačítko **Next** v pravém dolním rohu okna. Po kliknutí na tlačítko **Finish** se práce s průvodcem instalací ukončí.

▶ Obr. 1

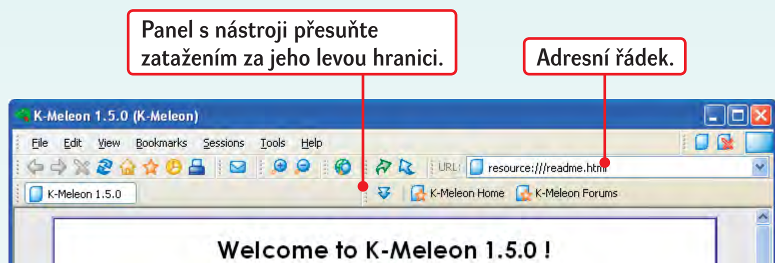
INFO

Je možné, že po spuštění instalačního programu zobrazí MS Windows okno s upozorněním na zabezpečení. Pokud se toto okno objeví, klikněte na tlačítko Spustit.

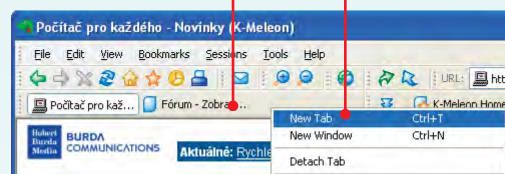

ZOBRAZENÍ WEBOVÉ STRÁNKY

Po prvním spuštění prohlížeče je adresní řádek umístěn trochu neobvykle u pravého okraje okna (**obr. 2**). Zapište do něj adresu té stránky, kterou chcete zobrazit, a stiskněte klávesu **Enter**.

◀ Obr. 2

▶ Obr. 3

ZOBRAZENÍ DALŠÍ STRÁNKY V NOVÉ ZÁLOŽCE

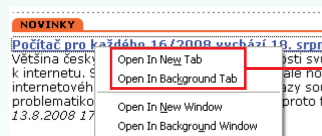
Klikněte pravým tlačítkem myši na některou ze záložek nebo na prázdné místo panelu se záložkami a z místní nabídky vyberte příkaz **New Tab** (**obr. 3**). Poté do adresního řádku zapište adresu té stránky, kterou chcete v této záložce zobrazit.

OTEVŘENÍ ODKAZU V NOVÉM PANELU

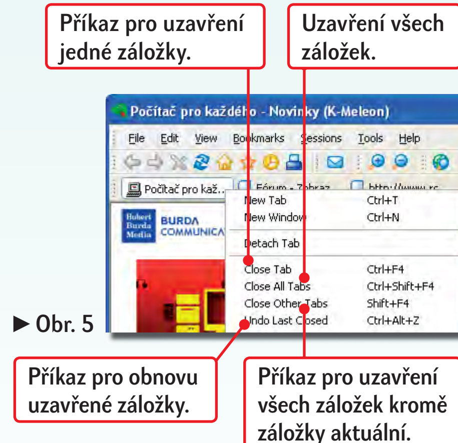
Chcete-li otevřít v nové záložce stránku, jejíž odkaz je v prohlížeči zobrazen, pak klikněte na tento odkaz pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Open In New Tab** nebo příkaz **Open In Background Tab** (**obr. 4**). Po zadání příkazu **Open In New Tab** se vytvoří nová záložka, načte se požadovaná stránka a nová záložka se nastaví jako aktivní; po zadání příkazu **Open In Background Tab** se vytvoří nová záložka a načte se požadovaná stránka, ale jako aktivní je ponechána stránka původní.

UZAVŘENÍ ZÁLOŽKY

Program K-Meleon dovoluje uzavřít buď jednotlivé záložky, nebo všechny záložky naráz. Příslušné příkazy najdete v místní nabídce. Tu vyvoláte tak, že kliknete pravým tlačítkem

▲ Obr. 4

▶ Obr. 5

myši na některou ze záložek nebo do volného místa panelu se záložkami (**obr. 5**).

Pozor: Pokud chcete uzavřít jednu záložku, záleží na tom, na jaké místo pravým tlačítkem myši kliknete. Kliknete-li na konkrétní záložku, pak příkazem **Close Tab** uzavřete tu záložku, na kterou jste klikli. Kliknete-li do volného místa v panelu záložek, pak tímto příkazem uzavřete záložku aktuální.

OBNOVA ZÁLOŽKY UZAVŘENÉ OMYLEM

V případě, že některou záložku omylem uzavřete, můžete ji obnovit pomocí příkazu **Undo Last Closed**, nacházejícího se v místní nabídce (**obr. 5**).

SKUPINY ZÁLOŽEK

Program K-Meleon nabízí možnost vytvořit několik skupin záložek a podle potřeby pak jednotlivé skupiny používat. Můžete si tak vytvořit například skupinu záložek se svými e-mailovými schránkami, skupinu obsahující záložky těch stránek, které se týkají vašich koníčků, a skupinu stránek, které se týkají výběru dovolené. Pro jednu z takto vytvořených skupin můžete určit, aby se otevírala vždy při spuštění prohlížeče.

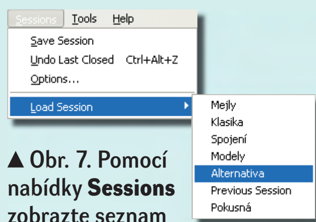
VYTVOŘENÍ NOVÉ SKUPINY

Podle výše uvedeného postupu si připravte záložky s těmi stránkami, které chcete do skupiny zařadit. Máte-li záložky připraveny, klikněte na tu, která má být aktivní při otevření skupiny.

Poté vyberte z nabídky **Sessions** příkaz **Save Session**. Na obrazovce se objeví dialogové okno **Session Name** (**obr. 6**) s editačním polem. Do tohoto pole zapište název skupiny a klikněte na tlačítko **OK**.

▲ Obr. 6. Zapište název nové skupiny.

▲ Obr. 7. Pomocí nabídky **Sessions** zobrazte seznam existujících skupin.

ZOBRAZENÍ ZÁLOŽEK SKUPINY

Chcete-li vytvořenou skupinu záložek zobrazit, vyberte z nabídky **Sessions** příkaz **Load Session**, a zobrazí se seznam existujících skupin (**obr. 7**). Klikněte na název skupiny, kterou chcete použít.

VOLBA SKUPINY, KTERÁ SE MÁ OTEVŘÍT PO SPUŠTĚNÍ PROHLÍŽEČE

Chcete-li vybrat skupinu záložek, které se mají otevírat vždy při spuštění K-Meleonu, vyberte z nabídky **Sessions** příkaz **Options**. Zobrazí se dialogové okno **Sessions options** (**obr. 8**) se dvěma seznamy. V horním seznamu vyhledejte název skupiny, která se má otevírat při spuštění prohlížeče, a zaškrtněte položku **Open the following session at startup**. Poté klikněte na tlačítko **OK**.

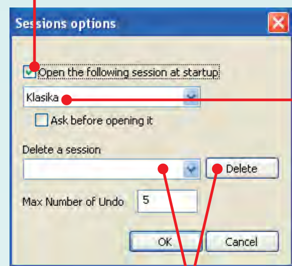
ODSTRANĚNÍ SKUPINY

Z nabídky **Sessions** vyberte příkaz **Options**. V dialogovém okně **Sessions options** (**obr. 8**) vyberte ze seznamu **Delete a session** název skupiny, kterou chcete odstranit, a klikněte na tlačítko **Delete**.

EDITACE SKUPINY

Chcete-li upravit skupinu (změnit seznam záložek ve skupině nebo upravit pořadí záložek apod.), je třeba skupinu smazat, znovu spustit a skupinu opět vytvořit.

Po zaškrtnutí této položky se nastavená skupina záložek bude zobrazovat při každém spuštění.

Vyberte skupinu těch záložek, které chcete otevírat při spuštění.

◀ Obr. 8

Chcete-li skupinu vymazat, v tomto seznamu nastavte její jméno a klikněte na tlačítko **Delete**.

ZÁLOŽKY OBLÍBENÝCH STRÁNEK

Chcete-li uložit stránku, která vás zaujala, do seznamu oblíbených stránek, pak z nabídky **Bookmarks** vyberte příkaz **Add Page**, a zobrazí se dialogové okno **Add Bookmark** (**obr. 9**). V poli **Title** je text zkopírovaný ze záhlaví okna prohlížeče a tento text se zobrazí v seznamu záložek. Chcete-li, můžete jej upravit. Odpovídá-li text vašim požadavkům, klikněte na tlačítko **OK**. Chcete-li upravit složku, do které bude záložka uložena, rozbalte seznam **Folder** a složku vyberte. Ponecháte-li původní nastavení, záložka se uloží do spodní části nabídky **Bookmarks** (**obr. 10**).

EDITACE ZÁLOŽEK

Chcete-li již vytvořené záložky upravit, vyberte z nabídky **Bookmarks** příkaz **Edit**. Na obrazovce se zobrazí dialogové okno **Bookmarks** (**obr. 11**). V tomto okně klikněte na název té záložky, kterou chcete upravit. V editačních polích v dolní části okna se zobrazí hodnoty uložené v záložce – podle potřeby je můžete upravit.

Chcete-li záložku odstranit, klikněte na ni pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Delete**.

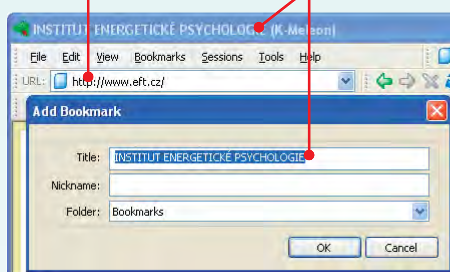
KDE SE MÁ ZÁLOŽKA OTEVŘÍT

K-Meleon umožňuje nastavit, zda se má stránka, na kterou záložka odkazuje, otevřít v aktuálním okně, nebo zda má být v horní části okna vytvořena nová záložka, anebo zda má být stránka zobrazena v novém okně.

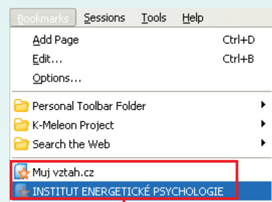
Pro změnu nastavení vyberte z nabídky **Bookmarks** příkaz **Options**. V dialogovém okně **Preference** zvolte v záložce **General** požadovanou možnost (**In the current tab** znamená v aktuální záložce, **In a new tab** znamená v nové záložce, **In a new Window** znamená v novém okně) a klikněte na tlačítko **Close** v dolní části okna. Po restartu programu K-Meleon bude nastavení funkční. ■ **mzi**

Zobrazte stránku, kterou chcete přidat do záložek.

K-Meleon zkopíruje titulek okna do pole **Title**.

▲ Obr. 9

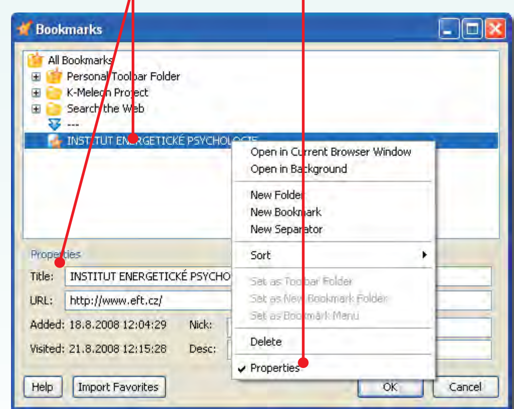
◀ Obr. 10 Nabídka Bookmarks.

Seznam vytvořených záložek.

Informace o zvolené záložce.

Není-li tato položka označena, informace o vybrané záložce se nezobrazí.

▼ Obr. 11

Na internet bezpečně

Nejnovější studie říká, že do špatně zabezpečeného počítače se internetoví útočníci nabourají během pěti minut. Poradíme vám, které nástroje povolat k obraně dat před počítačovou havětí, která číhá na internetu.

KDE JMENOVANÉ PROGRAMY ZÍSKAT?

avast! Home
http://download.chip.eu/cz/avast-4-Home_100475.html

Sunbelt Kerio Personal Firewall
http://download.chip.eu/cz/Sunbelt-Kerio-Personal-Firewall_100295.html

Comodo Firewall Pro
http://download.chip.eu/cz/Comodo-Firewall-Pro_594848.html

Windows Defender
http://download.chip.eu/cz/Windows_Defender_120515.html

Spybot – Search & Destroy
http://download.chip.eu/cz/SpyBot-Search-Destroy_71995.html

Ad-Aware 2008 Free
http://download.chip.eu/cz/Ad-Aware-2008-Free_69536.html

Windows Live Mail
http://download.chip.eu/cz/Windows_Live_1311923.html

Mozilla Thunderbird
http://download.chip.eu/cz/Thunderbird_99755.html

▼ Sunbelt Kerio Personal Firewall nabízí široké možnosti přizpůsobení.

Zatímco u počítače bez připojení k internetu si dost dobře vystačíte s pouhým antivirovým programem, počítač připojený k internetu je důležité chránit lépe, a to pomocí několika nástrojů. Kromě jejich používání však musíte v první řadě pravidelně aktualizovat veškerý software, který na počítači používáte.

ANTIVIROVÝ PROGRAM

Základním stavebním kamenem v oblasti zabezpečení počítače je vedle pravidelných aktualizací také antivirový program. Musí však disponovat aktivním rezidentním štítem, tedy ochranou v reálném čase, která si s viry poradí ještě dříve, než se jim podaří váš počítač infikovat.

Namátkové nebo i pravidelné antivirové testy nemohou rezidentní štít nikdy plně nahradit. Řeší totiž až vzniklou infekci, kdy záškodnický program už může převzít plnou kontrolu nad počítačem a odcizit z něj citlivá data. Navíc řada současných záškodnických programů umí po úspěšné infiltraci vyřadit antivirový program z provozu.

Dříve rezidentní štít kontroloval hlavně soubory, se kterými uživatelé pracují. Když si tedy uživatel přinesl třeba disketu a otevřel z ní nějaký soubor, rezidentní ochrana antivirového programu jej nejdříve prověřila, zdali je bezpečný. Moderní antivirové programy to umějí také, ale navíc přidávají tzv. webový rezidentní štít, který chrání uživatele před stále se množícími útoky realizovanými prostřednictvím webových stránek. Rezidentní ochrana je velmi důležitá. Mnozí uživatelé ji ze zvyku vypínají, protože na starších počítačích citelně snižovala výkon, ovšem u modernějších počítačů to už dávno neplatí.

Kvalitním antivirovým programem, který mohou domácnosti či studenti využívat zdarma, je český program **avast! Home**, obsahující účinný webový štít.

OPEVNĚNÍ VAŠEHO POČÍTAČE

Firewall funguje jako takové opevnění vašeho počítače. Jedná se vlastně o jakousi zeď mezi počítačem a internetem – ta by měla odrazit útoky z internetu, ale zároveň zabránit třeba úniku dat z vašeho počítače. Firewally dělíme na softwarové a hardwarové. Hardwarový firewall může být třeba součástí vašeho modemu, ale jeho softwarový kolega hraje v zabezpečení počítače také důležitou roli.

Zatímco hardwarový firewall poskytuje spíše elementární obranu před útoky z internetu, softwarový firewall toho umí mnohem víc a pokročilejším uživatelům poskytuje větší kontrolu nad počítačem. Jeho prostřednictvím lze povolovat, či naopak zakazovat spouštění jednotlivých programů nebo jejich přístup k internetu. Bez posvěcení uživatele se tak nemohou programy spouštět a přistupovat k internetu, jak se jim zlíbí.

Firewall se základní funkcí je již ve Windows XP a ve vylepšené verzi je součástí Windows Vista, ale doporučujeme využít specializovaný nástroj třetí strany, jako např. bezplatný program **Sunbelt Kerio Personal Firewall** či zdarma dostupný program **Comodo Firewall**.

CHRAŇTE SI SOUKROMÍ

Spyware je speciální, ale poměrně široká skupina záškodnických programů, které narušují soukromí uživatele. Jelikož obyčejné antivirové programy zatím vždy neposkytují účinnou ochranu proti spywaru, jsou tyto záškodnické programy považovány za větší riziko než klasické viry.

Spyware může z vašeho počítače sbírat potenciálně citlivá data a monitorovat vaši aktivitu. Nashromážděné informace poté posílá po internetu svým tvůrcům, kteří je mohou případně zneužít či výhodně prodat na černém trhu. Přítomnost spywaru v počítači se kromě snížení výkonu či podivného chování některých programů může projevovat i reklamními okny, zobrazujícími se na monitoru.

Účinnou ochranu před spywarem nabízí nástroj **Windows Defender**, který je součástí Windows Vista a který si mohou stáhnout i legální uživatelé Windows XP. K dobrým antispywarovým programům patří také programy **Spybot S&D** a **AdAware 2008**.

NEVYŽÁDANÁ POŠTA

Spam neboli nevyžádaná pošta neznamená jen záplavu obtěžující reklamy v e-mailové schránce, jak si mnozí uživatelé myslí. Prostřednictvím nevyžádaných e-mailů se velmi aktivně šíří nejrůznější záškodnické programy. Buď jsou přímo přiloženy ke zprávě, nebo číhají na webové stránce, na kterou vede odkaz z doručeného spamu.

Navíc je spamu využíváno i k různým podvodům na důvěřivé uživatele, od nigerijských dopisů po phishingové útoky. Vyplatí se proto mít k ruce asistenta, který za vás příchozí korespondenci projde a spam – nebo alespoň jeho podstatnou část – odstraní. Takovým asistentem je antispamový a antiphishingový filtr, kterým disponují moderní e-mailoví klienti, jako je třeba **Windows Live Mail** nebo **Mozilla Thunderbird**.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

MS EXCEL

www.microsoft.com/cze

- ▶ Jak upravit barvu plochy.
- ▶ Jak na ploše změnit obrázek.
- ▶ Jak změnit barvu okna.

Odkazy na buňky v MS Excelu

V tabulkách se při výpočtech používají odkazy na různé buňky. Adresou buňky lze odkázat na určitou buňku, na skupinu buněk nebo na buňku na jiném listu či v jiném sešitě. MS Excel potom zařadí do výpočtů obsah (aktuální hodnoty) těchto buněk.

1 Odkaz na jednu buňku

Každá buňka má svou pevnou polohu v rámci listu i celého sešitu. Tomuto pevnému určení se říká *adresa buňky* a v rámci listu je určena pomocí průsečíku sloupce a řádku.

Buňka tedy může mít adresu **C4**, **D26**, **AC18** apod. Právě zápisem této adresy do vzorce můžete na danou buňku odkázat.

A4 | =4*C4

	A	B	C	D
1				
2			5	
3			3	
4	28		7	
5			2	

2 Odkazy na oblasti

Při některých výpočtech (suma, průměr apod.) je třeba vytvořit odkaz nejenom na jednu buňku, ale i na celé oblasti buněk. Pokud chcete odkázat na souvislou oblast buněk, stačí použít mezi dvěma adresami dvojtečku (:), například **A3:E4**, **C2:C6**. MS Excel potom již ví, že nemá počítat jen s danými dvěma buňkami, ale se všemi buňkami v rámci zadaného rozsahu (mezi oběma zadanými adresami).

A4 | =SUMA(C2:C6)

	A	B	C	D	E
1					
2			5		
3			3		
4	21		7		
5			2		
6			4		

3 Nesouvislé oblasti buněk

Při výpočtech můžete často využít i nesouvislé oblasti buněk. V takovém případě se jako oddělovač při zápisu používá středník (;). Můžete tedy zadat odkaz ve tvaru **A12;A23**; **B4;C8** (jde o zápis odkazu na jednotlivé buňky). Pokud jde o odkaz na nesouvislé větší oblasti, lze při zápisu využít kombinaci dvojtečky a středníku. Odkaz potom může mít tvar **C2:C4;D5:D6;E2:E3** nebo **A2:A13;B4:B9;A34:A67**.

Z obrázku je vidět, že se dají sčítat libovolné nesouvislé oblasti buněk. Pokud je zápis správný, hned dostanete výsledek.

Pokud píšete vzorec ručně, při označování další nesouvislé oblasti využijte klávesu **Ctrl** a myš.

A4 | =SUMA(C2:C4;D5:D6;E2:E3)

	A	B	C	D	E	F
1						
2			5	6	3	
3			3	7	4	
4	36		7	2	2	
5			2	9	5	
6			4	5	8	

4 Průnik buněk

Méně používaným odkazem je průnik dvou oblastí. Nejčastěji se používá při vyhledávání určité hodnoty v pojmenovaných oblastech, ale můžete ho použít i přímo bez pojmenování oblastí. Pro průnik se používá mezera, to znamená, že zápisem **=C2:C6 B4:E4** se vypíše do buňky hodnota buňky v průniku dané oblasti, tedy hodnota v buňce **C4**.

Pokud by se oblast **C2:C6** jmenovala například **únor** a oblast **B4:E4 ovoce**, pak by měl vzorec tvar **=únor ovoce**.

A1 | =C2:C6 B4:E4

	A	B	C	D	E
1	7				
2		3	5	6	5
3		4	3	7	3
4		2	7	2	3
5		5	2	9	6
6		8	4	5	4

A1 | =únor ovoce

	A	B	C	D	E
1	7	leden	únor	březen	duben
2	zelenina	3	5	6	5
3	sýry	4	3	7	3
4	ovoce	2	7	2	3
5	čokoláda	5	2	9	6
6	limo	8	4	5	4

5 Odkaz na celý řádek nebo sloupec

Při některých souhrnných výpočtech nebo vyhledávacích funkcích je možné využít i odkaz na celý sloupec nebo řádek. Například při odkazu na sloupec **B** zapište jen **B:B**. Podobně by tomu bylo i při odkazu na celý řádek ...– při odkazu na celý třetí řádek zapište **3:3** (odkaz na celý třetí řádek).

Pokud jde o zápis do více sloupců nebo řádků, stačí zapsat například **A:D** nebo **C:G** a pro řádky pak **1:4** nebo **3:9**. Dokonce můžete vytvořit odkaz i na všechny buňky listu, a to zápisem **A:IV** (pro verzi 2007 Excelu platí zápis **A:XFD**, protože tato verze má již 16 384 sloupců) nebo **1:65536** (pro verzi 2007 platí zápis **1:1048576**, protože tato verze má i řádků mnohem více než verze předchozí).

A1 | =PRŮMĚR(B:B)

	A	B	C	D
1	1,0039			
2		3		
3		4		
4		2		

6 Odkazy na jiné listy

Můžete však vytvořit odkaz i na buňky na jiných listech téhož sešitu. Stačí, když při zápisu vzorce přejdete na jiný list a zde přímo kliknete na buňku, na kterou chcete odkázat. Tím se správný zápis vytvoří automaticky. Samozřejmě celý zápis můžete vytvořit i bez použití myši.

Všimněte si, že zápis adresy se skládá ze dvou částí. První částí je název listu a druhou vlastní adresa buňky na daném listu. Obě části jsou od sebe odděleny vykřičníkem. Pokud se název listu skládá z více slov, při zápisu vlastního názvu listu se používají apostrofy, například **='leden příjmy'!C3**.

A2 | =příjmy!B2-výdaje!B2

	A	B	C	D	E
1	Přehled příjmů a výdajů				
2	18				
3					

PROPOJENÍ BUNĚK

Pokud chcete odkázat na celé oblasti (nejenom na určité buňky), můžete využít i propojení. Jak? V sešitě, z něhož budete hodnoty přenášet, dané buňky označte a klikněte na příkaz či ikonu **Kopírovat**. Ve výsledném sešitě pak v nabídce **Úpravy** klikněte na příkaz **Vložit jinak** a v něm na tlačítko **Propojení** (v Office 2007 klikněte na šipku ikony **Vložit** a v její rozbalené nabídce na příkaz **Vložit propojení**). Tím se vytvoří odkaz na určité buňky v sešitě, a to s celou cestou k souboru i s názvem.

7 *3D odkazy*

Tento druh odkazů se sice nepoužívá často, ale někdy může být užitečný. Například když potřebujete sčítat buňky ve stejných pozicích přes více listů. Běžně byste museli vše postupně označovat na každém listu. Pokud ale použijete 3D odkaz, práce se zjednoduší.

Pokud si všimnete adresy na obrázku, zjistíte, že je zde odkaz na několik listů – od listu s názvem **List3** až po list s názvem **List6**. Tento rozsah je vyjádřen dvojtečkou a záleží zde na pořadí listů v daném sešitě. Pokud jsou listy pojmenovány, promítnou se do odkazu i jejich názvy. Opět zde samozřejmě záleží na pořadí listů v sešitě.

Tento odkaz se využívá při souhrnných výpočtech za delší období, například u výdajů, tržeb, příjmů apod.

B3 | =SUMA(List3:List6!C3:G3)

	A	B	C	D	E	F
1						
2						
3	Součet	1221				
4						

B3 | =SUMA(elektřina:nájem!C3:G3)

	A	B	C	D	E	F	G
1							
2							
3	Součet	1221					
4							

8 *Odkazy na jiné sešity*

Pokud potřebujete propojit údaje z různých sešitů, lze ve vzorci odkázat na jiný sešit. Nejsnadněji vytvoříte odkaz tak, že i sešit, na který chcete odkázat, ponecháte otevřený. Při tvorbě vzorce do něho přepněte a klikněte na potřebnou buňku. Po ukončení tvorby vzorce si všimněte, že se na řádku vzorců zobrazí nejenom název listu a adresa buňky, ale v hranatých závorkách i název sešitu.

Pokud vše uložíte a příště budete pracovat pouze se sešitem, ve kterém je vytvořen odkaz, zobrazí se také celá cesta k danému souboru (i s přesným umístěním na pevném disku).

Všimněte si, že celá cesta – i s názvem sešitu a listu – je uvedena v apostrofech; ty při správném zadávání doplní MS Excel sám. ■ Marie Franců

B3 | =[udaje.xls]telefon!$B$2+[udaje.xls]nájem!$B$2

	A	B	C	D	E	F	G	H
1								
2								
3	Náklady	67						
4								

B2 | ='D:\Clanky\Excel_tipy_triky\odkazy\[udaje.xls]telefon'!$B$2

	A	B	C	D	E	F	G	H
1								
2	Výdaje na telefon	23						
3								

VLOŽENÍ OBLASTI DO VZORCE

Chcete-li, aby Excel doplnil do vzorce odkaz na určitou oblast, zapište část vzorce, např. **=SUMA(**, klikněte na první buňku oblasti a tahem myší oblast označte. Uvolněte levé tlačítko a dopište zbytek vzorce (v tomto případě doplňte pravou závorku). Chcete-li zadat nesouvislou oblast, označte popisovaným způsobem první oblast, podržte stisknutou klávesu **CTRL** a označte další oblasti. Po označení všech požadovaných dat klávesu **CTRL** uvolněte.

VYNECHALI JSME NĚCO?

Nenašli jste v tomto slovníčku pojem, který vám není jasný, a rádi byste věděli, co znamená? Napište nám své dotazy na e-mail **redakce@ppk.cz**, a my je zodpovíme buď v rubrice „Listárna", nebo prostřednictvím dalšího článku – slovníčku.

Slovníček pojmů: vypalování a média

Není DVD jako DVD. Existuje řada typů a formátů, ve kterých má běžný uživatel zákonitě zmatek. Vysvětlíme vám rozdíly mezi základními formáty optických médií a podíváme se i na některé další pojmy související s vypalováním dat.

◀ Média DVD-RAM se ideálně hodí k zálohování. Dnes už je však téměř vytlačily paměťové karty, flash disky a externí pevné disky.

BLU-RAY, BD-R, BD-RE: Blu-ray je technologie, která má ambice nahradit DVD. Podrobněji jsme o ní psali v minulém čísle PPK (str. 44). Zapisovatelné disky Blu-ray (BD-R) pojmou 25 GB nebo 50 GB dat, ale již vypálená data nelze přepsat. To naopak neplatí o přepisovatelné variantě (BD-RE).

CD-R A CD-RW: CD-R je označení prázdného kompaktního disku, na který můžete vypálit data. Obvyklou maximální kapacitou CD-R je dnes 700 MB. Již vypálená data však nelze přepsat ani smazat. Pokud hodláte obsah média měnit, budete potřebovat nosič CD-RW. Ten lze použít opakovaně a data na něm uložená není problém smazat.

CD-ROM, DVD-ROM: CD-ROM nebo DVD-ROM není delší označení pro CD-R, resp. DVD-R, jak se řada uživatelů mylně domnívá. CD-ROM je nosič, který již nějaká data obsahuje a na který není možné žádná další data uložit. Třeba CD příloha našeho časopisu je CD-ROM. Dalším typickým příkladem jsou třeba instalační CD/DVD nějakého softwaru. CD-ROM a DVD-ROM se vyrábí ve velkém, a to formou lisování.

DVD-R A DVD-RW: DVD-R je v případě médií DVD totéž co CD-R v případě médií CD. Jedná se o prázdné médium, na které můžete uložit libovolná data. Běžná kapacita činí 4,7 GB či 8,5 GB (viz heslo Dual Layer). Již vypálená data však není možné přepsat ani odstranit. To umožňují nosiče DVD-RW.

DVD+R A DVD+RW: DVD+R byl kdysi konkurencí pro DVD-R, ale v současnosti mezi těmito formáty žádný podstatný rozdíl není. Všechny nové mechaniky jsou tzv. duální, takže podporují jak DVD-R, tak DVD+R. Opět platí, že vypálená data nelze odstranit ani přepsat. Tyto činnosti jsou podporovány nosiči přepisovatelnými, tedy DVD+RW.

DVD-RAM: DVD-RAM je speciální formát DVD a je ideální pro přenášení dat nebo pro jejich zálohování. Je totiž navržen pro opakované ukládání dat a pro jejich zápis i přepis. Na rozdíl od DVD-RW nebo DVD+RW je práce s DVD-RAM pohodlnější, protože po naformátování není nutné používat žádný speciální vypalovací software. S daty na nosiči můžete pracovat, jako kdyby byla uložena na paměťové kartě či na flash disku. Kapacita DVD-RAM činí až 9,4 GB.

Média DualLayer (DL) jsou nosiče DVD, které mají dvě vrstvy datové stopy namísto jedné.

MÉDIA DUALLAYER: Média DualLayer (DL) jsou DVD nosiče, které mají dvě vrstvy datové stopy namísto jedné. Na pohled se sice nijak neliší od médií s jednou vrstvou, ale pojmou dvojnásobnou kapacitu, tedy 8,5 GB namísto 4,7 GB. Na dvouvrstvých nosičích DVD se dodává většina filmů. Jednovrstvý nosič se označuje jako DVD5 a dvouvrstvý jako DVD9. Vedle DVD se v dvouvrstvé variantě prodávají také nosiče Blu-ray.

HD-DVD: HD-DVD je technologie, která měla nahradit DVD a nabídnout vyšší kapacitu. Jedná se však o velmi exotický formát, se kterým se dost možná už nikdy nesetkáte. Prohrál souboj s konkurenční technologií Blu-ray a míří do propadliště dějin.

LIGHTSCRIBE: LightScribe je technologie, kterou disponují některé novější vypalovačky. Médium CD/DVD se speciální vrstvou na vrchní straně je možné otočit datovou vrstvou vzhůru a takto jej vložit do vypalovačky. Její laser pak místo zápisu dat dokáže na vrchní část vypálit například nějaký textový popisek či černobílé grafické symboly. Hodí se tak pro popisování nosičů (třeba namísto lihového fixu).

MULTISESSION: Data vypálená na média CD-R, DVD-R a DVD+R nelze vymazat. Ale můžete k nim právě díky technologii multisession další data přidat. To se hodí hlavně u nosičů DVD – například při záloze dat hned nemusíte vyčerpat celou kapacitu nosiče a na volné místo můžete později přidat další data. Tuto technologii však musí podporovat váš vypalovací software (například Nero) a většinou je třeba ho ještě speciálně nastavit před prvním vypálením dat na nosič, který chcete použít opakovaně.

PRINTABLE MÉDIA: Jako „printable" se označují tzv. potisknutelná média CD a DVD se speciálním povrchem vrchní plochy. Na vrchní část těchto médií lze tisknout prostřednictvím inkoustových tiskáren se speciálním podavačem. Provozní náklady jsou sice vyšší než u LightScribe, ale na printable média můžete zase vytisknout téměř cokoliv včetně barevné fotografie.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

Data na cestách

Potřebujete často přenášet větší množství dat mezi různými počítači? V tomto článku probereme výhody a nevýhody nejrozšířenějších přenosných paměťových médií, doporučíme vám i několik zajímavých zařízení a vybereme nejvhodnější typ paměťových karet pro přenos dat.

Zatímco před deseti lety přesun většího množství dat mezi dvěma počítači znamenal pořádný problém, dnes se vedle internetu nabízí hned několik různých přenosných paměťových médií, jako jsou mobilní pevné disky, flash disky a paměťové karty. Určitě je tedy z čeho vybírat.

▲ 2,5″ externí pevné disky (ležící) lze snadno přenášet a nevyžadují dodatečné napájení. Oproti tomu 3,5″ externí pevné disky (stojící) se přenášejí hůře, ale nabízejí mnoho prostoru za nízkou cenu.

EXTERNÍ PEVNÉ DISKY

Pro přenos opravdu velkého množství dat (řádově desítky GB) jsou dnes zřejmě ideální volbou externí pevné disky. Na trhu jich je nepřeberné množství, a výběr toho správného tedy není vůbec lehký. Pro základní orientaci je můžeme rozdělit podle fyzické velikosti a podle rozhraní.

Pro přenos opravdu velkého množství dat jsou nejlepší volbou externí pevné disky.

Pokud jde o velikost, nejčastěji se můžeme setkat s 3,5″ a 2,5″ disky, ovšem objevují se již i disky 1,8″. Pro snadné přenášení by se logicky nabízely ty nejmenší disky, ale je třeba zohlednit poměr mezi fyzickou velikostí, datovou kapacitou a cenou.

Z takového srovnání vycházejí nejhůře právě 1,8″ disky, které jsou sice ultramobilní, ale také stále dosti drahé. Na druhou stranu jejich velikost a hmotnost je taková, že je můžete běžně nosit po kapsách, aniž by se nějak pronesly. Společnost Prestigio dokonce vyrábí luxusní peněženky Digital Wallet se zabudovaným 1,8″ pevným diskem. Varianta se 100GB diskem stojí v českých obchodech kolem pěti tisíc korun a její hmotnost činí 110 g, což není mnoho.

▼ Digitální peněženka Prestigio stojí kolem 5 000 Kč a ukrývá miniaturní pevný disk s kapacitou 100 GB.

2,5″ a 3,5″ disky lze však pořídit výhodněji než jejich menší kolegy. Rozdíl v ceně mezi 2,5″ a 3,5″ disky není u modelů s nižší kapacitou nijak značný, takže se přece jen vyplatí eventuálně nějakou tu stovku připlatit za menší, 2,5″ disk. Navíc disky této velikosti mají výhodu i v tom, že se napájí přímo z USB portu a na rozdíl od většiny 3,5″ externích disků nepotřebují samostatné napájení z elektrické sítě, což zvyšuje jejich mobilitu. Nemusíte se vláčet s napájecím kabelem a hledat volnou elektrickou zásuvku.

Na druhou stranu 3,5″ disky se vyrábějí i s větší kapacitou. Pokud potřebujete přenosný disk od 500 GB výše, volba musí padnout na 3,5″ disk, protože externí 2,5″ disky takovou kapacitu nepojmou.

Kromě fyzické velikosti disku je důležitým faktorem také rozhraní, přes které se disky připojují k počítači. Zatím byla řeč o rozhraní USB 2.0 – v tomto případě jsou disky zpětně kompatibilní i s pomalejším USB 1.1 u starších sestav, a lze je tedy snadno připojit téměř ke každému počítači.

K dostání jsou i externí disky (hlavně ty 3,5″) pro další rozhraní. Každé z nich však má nějaké výhody i nevýhody. V minulých číslech PPK jsme opakovaně chválili externí síťové disky, připojující se pomocí ethernetového rozhraní. Tyto disky jsou optimální jako datový sklad, do kterého zálohujete data, ale nejsou ideální pro jejich častý přenos mezi více počítači. Většina notebooků i stolních počítačů sice disponuje ethernetovým vstupem, ale ten nemusí být volný. Navíc síťové disky zpravidla bývají o něco větší a těžší, a hlavně je poměrně obtížná jejich instalace.

Dále jsou tu rozhraní FireWire, někdy též nazývané IEEE 1394, a eSATA. Obě tato rozhraní nabízejí dostatečnou přenosovou rychlost, a eSATA navíc patří k těm nejspolehlivějším, ale problém představuje jejich menší rozšíření. Zatímco skoro všechny dnešní počítače mají USB port, rozhraní FireWire a eSATA jsou poněkud exotičtější. Právě jejich menší zastoupení nahrává USB, protože toto rozhraní je dnes skutečně velmi rozšířené. Při přenosu dat v případě USB větši-

▲ Spolehlivé rozhraní eSATA můžete do počítače doplnit rozšiřovací kartou.

nou není třeba řešit nepříjemný problém, spočívající v tom, že na cílovém počítači není kam připojit externí disk napěchovaný daty.

Ne všechny čtečky si poradí se všemi dnes používanými formáty paměťových karet.

Při výběru externího pevného disku je potřeba také zohlednit jeho konstrukci a materiál. Určitě je lepší připlatit si něco za disk v hliníkovém obalu, který jej ochrání před fyzickým poškozením a zároveň ideálně odvádí teplo (není tedy vadou, že povrch externího disku je často velmi horký). Disky bez ventilátoru v plastovém obalu se mohou snadno přehřívat a ty s ventilátorem bývají zase zbytečně hlučné.

Dobré jsou třeba externí disky Maxtor OneTouch IV Plus nebo Western Digital MyBook II, které mají hliníkový obal, a které navíc vedle USB současně podporují i další jmenovaná rozhraní.

USB FLASH DISKY A JINÉ FLASH PAMĚTI

USB flash disky, pro které se vžilo lehce familiární označení „flešky“ a „klíčenky“, jsou dnes zřejmě nejpoužívanějším zařízením pro přenos dat mezi počítači. Ve srovnání s externími pevnými disky je jejich výhodou přímé napájení z USB portu, menší fyzické rozměry a větší odolnost (díky absenci pohyblivých součástek).

Stejně jako u externích disků s USB rozhraním je navíc instalace velmi jednoduchá: U novějších operačních systémů stačí USB flash disk jen zapojit, a hned funguje. Není potřeba žádná speciální instalace ovladačů nebo zdržující konfigurace.

Ale klíčenky mají i svá negativa. Především nejsou vhodné k přenášení velkých objemů dat. Externím pevným diskům s kapacitou i 1 TB nemohou konkurovat. Nicméně běžně se dnes prodávají flash disky s kapacitou do 32 GB, což je pro každodenní běžný transfer dat naprosto dostačující. Navíc cena flash disků s menší kapacitou je dnes už velmi nízká (od 200 Kč), a proto není zas tak bolestivé, když se flash disk někam zatoulá. Často platí, že data mají větší cenu než samo paměťové médium.

▲ Flash Disk Kingston DataTraveler Secure Privacy Edition je odolný, šifruje uložená data, ale nepatří zrovna k levným diskům.

Flash disky se dnes vyrábějí v desítkách různých variant a výrobci se snaží zaujmout zákazníky různým způsobem. Rozdíly tedy nejsou jen v ceně, velikosti a hmotnosti nebo kapacitě, ale třeba také v konstrukci. Například flash disky Pretec i-Disk BulletProof jsou opravdu miniaturní klíčenky s naprosto zanedbatelnou hmotností 38 gramů a velmi odolným kovovým tělem, jehož dvojitý plášť nedovolí proniknout vlhkosti. Cena 4GB verze se pohybuje okolo 500 Kč.

K outdoorovým flash diskům patří také modely Kingston DataTraveler Secure Privacy Edition. Díky nerezovému plášti v titanovém provedení jsou odolné vůči fyzickému poškození a opět jim nečiní problém vlhkost. Navíc obsah flash disku je chráněn silným, 256bitovým AES šifrováním, takže při ztrátě se vaše data do nepovolaných rukou nedostanou. Tyto flash disky jsou ale dosti drahé. Varianta s kapacitou 4 GB stojí cca 2 600 Kč, ale výrobce na ně poskytuje pětiletou záruku.

◄ Malý a odolný Pretec i-Disk BulletProof je zároveň pěkným přívěskem na klíče.

Pokud chcete opravdu lehký, ale přitom odolný levný flash disk, mohl by vás zajímat třeba Patriot Signature Mini, který váží pouze 6,8 gramu. Díky gumovému tělu je odolný vůči vodě a lépe snáší nárazy a otřesy při přenášení. Není přitom zas tak drahý – 4GB verze vyjde asi na 350 Kč.

Flash disk může být i stylovým doplňkem. Třeba Prestigio Leather Data Flash je luxusně vypadající flash disk v koženém pouzdru a jeho 4GB varianta se u nás prodává za cenu okolo 750 Kč. Freecom DataCard má zase ultratenké rozměry platební karty, takže se snadno vejde do peněženky. Ale výjimkou nejsou ani multifunkční flash disky. Například Kingston DataTraveler Micro Reader zastane i funkci čtečky paměťových karet a 4GB verze stojí necelých 600 Kč, což není nijak přehnaná cena.

PAMĚŤOVÉ KARTY

Paměťové karty se osvědčují jako úložiště dat v přenosných zařízeních typu digitálního fotoaparátu nebo mobilního telefonu, ale pro přenos dat z jednoho počítače do druhého zrovna ideální nejsou. Příčin je hned několik.

Tou první je rozmanitost formátů a jejich vzájemná (ne)kompatibilita. Zatímco USB port pro připojení externího disku či flash disku má dnes skoro každý počítač, ne všechny počítače jsou vybaveny čtečkou paměťových karet. Nelze tedy zcela automaticky předpokládat, že na každém počítači budete mít čtečku k dispozici. Navíc ne všechny čtečky si poradí se všemi dnes používanými formáty paměťových karet.

Další stinnou stránkou, pokud jde o využití paměťových karet pro přenos dat, je paradoxně jejich miniaturní velikost. Sice se tolik nepronesou jako třeba 3,5″ externí disk, ale zase se velmi snadno ztratí. Vždyť některé typy jsou velké jako nehet u malíčku. U většiny formátů pak není příliš příznivý poměr mezi kapacitou a cenou.

Pokud byste však už měli sáhnout k nějakému typu paměťových karet pro přenos dat, doporučit lze jednoznačně klasický formát Secure Digital (SD). S tímto formátem, známým svou odolností, si bez problémů poradí novější i starší čtečky. S rozměry 32 × 24 × 2,1 mm tyto karty nejsou zas tak extrémně titěrné a jejich ceny jsou poměrně příznivé. Modely s kapacitou 4 GB stojí zhruba 300 až 350 Kč (podle výrobce), což je docela sympatická cena ve srovnání s jinými formáty, ale třeba i s USB flash disky.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

◄ Z paměťových karet nabízí nejlepší poměr mezi cenou a výkonem formát Secure Digital (SD).

Kancelářský software levně i zdarma

TIP PPK

Mnoho funkcí, snadné ovládání, možnost instalace až na tři počítače a velmi příznivá cena sady **MS Office 2007 CZ pro studenty a domácnosti** nás přesvědčily o kvalitách tohoto balíku, a tak mu udělujeme ocenění **Tip PPK 17/2008.**

TIP PPK 17/2008

Váháte nad výběrem toho správného balíku kancelářského softwaru? Pak čtete správný článek. Poradíme vám, jak lze levně pořídit Office 2007 a kdy stačí bezplatný OpenOffice.org, podíváme se i na jiné alternativní sady a představíme vám zajímavé internetové služby, které tradičním kancelářským sadám zdatně konkurují.

MS Office 2007 výhodně

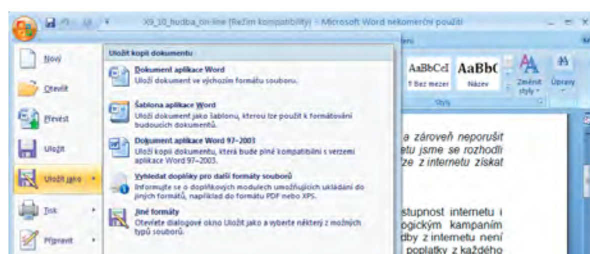
Office 2007 je zatím poslední verzí dnes nejrozšířenější kancelářské sady z dílny společnosti Microsoft. Někteří uživatelé zvyklí na starší verze mohou při prvním kontaktu prožít menší šok ze zcela přepracovaného uživatelského rozhraní. Ale musíme uznat, že razantní změna je i přes některé nedostatky změnou k lepšímu. Nové ovládací rozhraní je velmi intuitivní a dosti svižné a právě díky tomu snad nakonec potěší i většinu konzervativních uživatelů.

Na trhu je hned několik různých edic lišících se cenou i programy, které obsahují. K elementárním součástem balíku Office patří textový editor Word a tabulkový kalkulátor Excel. V dražších edicích je možné narazit také na robustního e-mailového klienta Outlook, který zároveň poslouží i jako velmi kvalitní diář. Opomíjet nelze ani nástroje, jako je např. PowerPoint (určený pro tvorbu a prohlížení prezentací), OneNote (sloužící ke správě různých poznámek), Publisher (umožňující přípravu propagačních materiálů) a databázový systém Access.

Office 2007 přichází s novým výchozím formátem souborů (Open XML). Možná jste se již setkali s dokumenty s koncovkou .docx či s tabulkami opatřenými příponou .xlsx. Ty byly vytvořeny právě v Office 2007. Není však pravda, že by si nová kancelářská sada Microsoftu nerozuměla s formáty souborů z předešlých verzí Office. Stále je tedy možné vytvářet, upravovat a prohlížet klasické dokumenty s koncovkou .doc, tabulky s koncovkou .xls apod. A naopak, stačí nainstalovat aktualizaci, a s novým formátem budou umět pracovat i produkty MS Office 2003 a MS Office XP.

Po jednoduché instalaci plug-inu navíc není problém exportovat soubory do univerzálního formátu PDF ani pracovat se soubory ve formátu Open Document, který používají některé konkurenční kancelářské sady.

Kontrola českého pravopisu se na rozdíl od OpenOffice.org či jiných konkurenčních programů neomezuje jen na hledání překlepů či elementárních chyb typu i/y ve vyjmenovaných slovech. Office 2007 vám pomůže ohlídat shodu přísudku s podmětem, používat správné tvary slov i umístit interpunkci tam, kam patří.

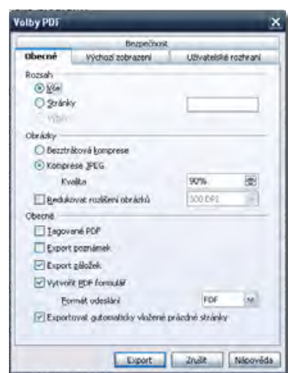
▲ Uživatelé zvyklí pracovat se staršími verzemi MS Office budou ve verzi 2007 chvíli tápat – rozhraní je zcela nové.

Kvalita však něco stojí a Office 2007 opravdu není zadarmo. Můžete buď koupit jednotlivé programy samostatně, nebo zvolit některou z mnoha edic, které jsou na trhu. Pokud však svůj počítač nepoužíváte k výdělečným účelům, můžete sáhnout po edici pro studenty a domácnosti za méně než 1 300 Kč, která už obsahuje Word, Excel, PowerPoint a OneNote a kterou lze současně nainstalovat až na tři počítače. Není nijak funkčně ani časově omezena.

Někteří uživatelé si myslí, že tato poměrně lákavá nabídka platí jen pro studenty a pedagogy nebo jejich rodiny. Není to pravda. Tak tomu bylo u cenově zvýhodněné edice Office 2003. U Office 2007 byla dostupnost rozšířena na jakékoliv nekomerční použití mimo firmy.

CENA

Doporučená cena sady MS Office 2007 CZ pro studenty a domácnosti je 1 690 Kč, v obchodech ji však běžně seženete i za necelých 1 300 Kč.

▲ Možnost exportu souborů do formátu PDF patří už delší dobu k velkým výhodám OpenOffice.org.

OpenOffice.org: dokáže nahradit MS Office?

Pro řadu uživatelů však může být i cenově zvýhodněná verze Office 2007 zbytečně drahá. Existuje několik alternativních kancelářských sad, které jsou poskytovány zdarma a na řadu úkonů naprosto dostačují. Tím zřejmě vůbec nejznámějším bezplatným kancelářským balíkem je OpenOffice.org. Výčet jeho kladů obvykle začíná konstatováním, že je zdarma, a že ho je možné používat dokonce i ke komerčním účelům. To je pravda, ale nejde zdaleka o jedinou přednost.

OpenOffice.org je dnes po funkční stránce bohatě vybavený a poměrně robustní balík plně lokalizovaný do češtiny a na rozdíl od Office 2007 jej lze použít i ve Windows 98/Me/2000.

Jelikož je poskytován zdarma, není nutná distribuce v podobě různě vybavených edic. Potřebné součásti si můžete vybrat hned během instalace. Vedle textového editoru Writer a tabulkového kalkulátoru Calc mezi nimi naleznete také nástroj Impress pro tvorbu prezentací, vektorový grafický editor Draw či databázový nástroj Base. Jak vidno, ve srovnání s některými edicemi Office 2007 chybí e-mailový klient a nástroj pro správu poznámek.

Zaměřme se však na dvě nejdůležitější součásti balíčku: na textový editor Writer a na tabulkový kalkulátor Calc. Vyrovnají se svým konkurentům z Office 2007? Do jisté míry určitě. Jak jste si mohli všimnout třeba již v návodech uveřejněných v PPK, jejich možnosti nejsou zrovna malé

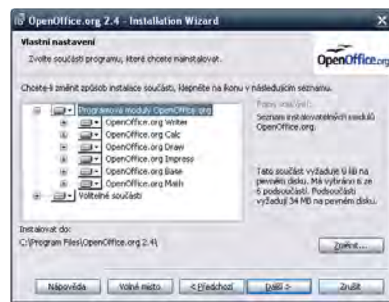
a většině uživatelů budou jejich funkce pravděpodobně stačit.

Sepsání formálního dopisu, běžné počítání v tabulkách, tvorba přehledných grafů, příprava různých schémat a prezentačních materiálů – nic z toho není v OpenOffice.org problém. Výhodou je kompatibilita s dokumenty, tabulkami i prezentacemi vytvořenými v Office společnosti Microsoft. OpenOffice.org sice používá svůj vlastní formát souborů zvaný Open Document Format (ODF), ale dokáže prohlížet, tvořit a editovat také dokumenty .doc, tabulky .xls a prezentace .ppt.

Oproti starším verzím je dnes kompatibilita se soubory z MS Office u OpenOffice.org na velmi vysoké úrovni a už se nestává, že by dokument .doc vytvořený ve Writeru byl na jiném počítači ve Wordu nečitelný. Zatím si však OpenOffice.org bez speciálního plug-inu nerozumí s Open XML, tedy s výchozím formátem souborů z Office 2007 – takový formát poznáte podle písmena „x" v koncovce souborů (například .docx či .xlsx). A ani s tímto plug-inem není kompatibilita zrovna stoprocentní. Plná podpora pro Open XML přijde až s OpenOffice.org 3.0 (snad se uživatelé dočkají do konce tohoto roku).

Na druhou stranu OpenOffice.org – na rozdíl od Office 2007 – umí exportovat soubory do formátu PDF, aniž by bylo potřeba instalovat jakoukoliv další součást. Prezentace je navíc možné uložit jako soubor SWF a snadno jej tak lze vystavit na webových stránkách.

OpenOffice.org disponuje také kontrolou českého pravopisu a slovníkem synonym, ale nejde o tak dokonalé nástroje jako v Office 2007. Kontrola pravopisu je spíš kontrolou překlepů a s gramatikou (se shodou přísudku s podmětem či s interpunkcí) si neláme hlavu. Někteří uživatelé OpenOffice.org si také oprávněně stěžují na neohrabanost programů z této sady hlavně na slabších počítačích.

◀ OpenOffice.org nabízí zcela zdarma řadu šikovných nástrojů a programů.

OPENOFFICE.ORG PORTABLE

OpenOffice.org můžete získat i v přenosné (portable) verzi – takovou verzi lze nainstalovat na přenosné médium (např. USB flash disk) a používat ji na libovolném počítači.

IBM Lotus Symphony: stojí za pozornost

▲ Výhodou Lotus Symphony je zejména přehledné rozhraní.

BALÍKY NA CD

Kancelářské sady OpenOffice.org a Lotus Symphony naleznete na přiloženém CD v rubrice **Obsah CD / Servis.**

OpenOffice.org je základem i pro další kancelářské balíky, jako je třeba placená česká sada OpenOffice.org Software602 Edition (dříve 602Office). O nich platí víceméně totéž co o OpenOffice.org, ale některé rozdíly se najdou. Uživatelské rozhraní balíku IBM Lotus Symphony je modernější, takže se s ním pracuje o něco pohodlněji.

Společnost IBM se snažila svůj kancelářský balík více přiblížit řadovým uživatelům, takže vypustila některé méně důležité součásti a její sada obsahuje pouze textový editor, tabulkový kalkulátor a prezentační nástroj. Opět však chybí e-mailový klient.

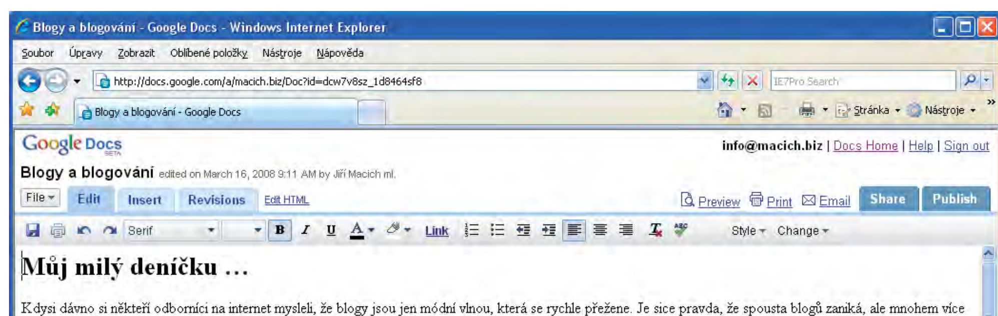
Uživatelské rozhraní je přehlednější a přátelštější než u OpenOffice.org. Jeho moderní pojetí není jen otázkou líbivějšího designu, ale spočívá také v podpoře pro panely. V jednom okně tam můžete pracovat s více dokumenty či tabulkami, podobně jako v moderním webovém prohlížeči může být najednou otevřeno více webových stránek. I ty lze v IBM Lotus Symphony prohlížet. Můžete mít rozepsaný dokument a hned vedle v jiném panelu otevřenou webovou stránku s podklady, které zrovna potřebujete. Nemusíte tak neustále přepínat mezi okny textového editoru a webového prohlížeče. V jednom okně také můžete najednou pracovat s tabulkou i dokumentem a nemusíte kvůli tomu otevírat dva programy. V IBM Lotus Symphony je vše hezky pod jednou střechou.

Pokud jde o uživatelské rozhraní, musíme vyzdvihnout také šikovné využití postranních panelů, které ulehčují horní nástrojové liště, takže ta není tak přeplněná a nepřehledná jako v OpenOffice.org. Pokud máte menší monitor a postranní panel by vám zabíral cenné místo, není problém jej zavřít.

Ale IBM Lotus Symphony má i své stinné stránky. Mezi ně patří občas pomalejší reakce (například při vytváření nového souboru), chybějící podpora pro Open XML a nekompatibilita se staršími verzemi Windows.

Google Docs: kancelář úplně jinak

▼ Google Docs nemusíte instalovat – jde o internetovou službu.

Google Docs je úplně něco jiného než všechny doposud jmenované kancelářské programy, ale přesto (resp. právě proto) může být velmi zajímavou alternativou. Nejedná se o software, který je třeba instalovat do počítače. Jde o internetovou službu, která se spouští přímo ve vašem webovém prohlížeči (podporuje Internet Explorer i Firefox), takže nezáleží na tom, který operační systém preferujete či jak výkonný váš počítač je.

Sada obsahuje textový editor, tabulkový kalkulátor i nástroj pro práci s prezentacemi. Nejedná se o tak propracované programy jako v klasických kancelářských sadách, ale pro psaní dopisů či pro základní výpočty v tabulkách naprosto dostačují. Navíc se všechny soubory ukládají on-line, takže po zadání přístupového jména a hesla se ke svým datům dostanete z libovolného počítače připojeného k internetu.

Soubory lze ale samozřejmě také uložit na pevný disk v běžných formátech, se kterými si rozumí MS Office i alternativní sady. Podporován je samozřejmě tisk a export do PDF a bonusem je možnost soubory veřejně vystavit na internetu jako klasickou webovou stránku. Služba, lokalizovaná i do češtiny, je dostupná zdarma a mohou ji používat i firmy.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

ADRESA

Službu Google Docs naleznete na internetové adrese *http://docs.google.com.*

Mininotebook Emtec Gdium

V poslední době hodně populární mininotebooky, známé především díky řadě Asus Eee, od září doplní počítač Gdium od společnosti Emtec. Půjde o netbook s 10″ displejem o rozlišení 1 024 × 600 bodů a s baterií, která vydrží až na 4 hodiny provozu. Hmotnost je 1,1 kg a od ostatních malých notebooků se odlišuje procesorem. Nejde o běžný procesor řady x86, ale o procesor MIPS, jenž dopomáhá k dlouhé výdrži baterie. Zvoleným operačním systémem je upravený systém Mandriva Linux, který je vhodný pro běžnou kancelářskou práci a pro pohyb po internetu. Díky této kombinaci systém startuje během několika vteřin. Další velkou odlišností je způsob uložení dat – počítač totiž nemá klasický pevný disk, ale systém i data jsou uloženy na USB klíčence; tzv. G-Key se připojuje k USB portu pod klávesnicí ve střední části přístroje. Tento systém umožňuje mít data stále u sebe a přihlašovat se na jiných mininoteboocích Gdium či na stolních počítačích.

■ David Dee Nesiba

NETBOOK EMTEC GDIUM

www.gdium.com, www.mandriva.cz

Předpokládaná cena: 399 eur.

LOGITECH ULTRAX PREMIUM KEYBOARD

Cena: cca 500 Kč.

www.logitech.com

Kvalitní klávesnice

Společně s novým počítačem dostane uživatel obvykle „zcela zdarma“ obyčejnou levnou klávesnici, kterou pak používá velmi dlouho, nezřídka až do koupi dalšího počítače. Takové klávesnice však mají řadu nevýhod. Kromě nízké kvality provedení jim lze vyčíst také velmi nepohodlnou práci, v nejednom případě vedoucí až k nepříjemným bolestem rukou. Pokud chcete pracovat rychleji a pohodlněji, je vhodné si pořídit klávesnici jinou a příliš na ní nešetřit.

Mým osobním tipem je klávesnice, kterou vám prodejci běžně nabízet nebudou, neboť až na šest speciálních tlačítek nemá žádné speciální „vychytávky“. Logitech UltraX Premium Keyboard je ovšem velmi kvalitně provedená – kovové (!) tělo se stříbrnou matnou úpravou je velmi elegantní, dostatečně robustní a její vyšší hmotnost je výhodou (klávesnice drží pevně na svém místě). Pokud nemáte rádi designérské experimenty, jistě oceníte standardní rozložení všech kláves. A umíte-li psát více než jedním či dvěma prsty, oceníte i to, že klávesnice má nízký zdvih, a že proto na ní lze psát velmi rychle. Díky připojení přes USB kabel může posloužit i jako domácí/kancelářská rozšiřovací periferie k notebookům. A to nejlepší nakonec: Cena této výborné klávesnice se pohybuje ve velmi přijatelné hladině. Lze ji pořídit i za necelých 500 Kč. ■ Aleš Havlas

iPhonemanie dorazila do Česka

Úderem půlnoci z 21. na 22. srpna začali všichni tři naši operátoři prodávat druhou generaci populárního stylového telefonu iPhone 3G. Dotovaný přístroj s 8GB pamětí lze s nejvyšším tarifem pořídit již za jednu korunu! To v případě T-Mobilu znamená měsíční útratu ve výši min. 2 300 Kč (tarif T600) a smlouvu na dva roky a v případě operátora O_2 nutnost měsíčně protelefonovat alespoň 2 150 Kč (tarif iPhone XL), opět se závazkem na dva roky. Vodafone však nabízí iPhone 3G nejlevněji (až za 3 477 Kč) v případě tarifu Nabito2100 s datovým tarifem Připojení nastálo (měsíční paušál 2 100 Kč + 325 Kč za datový tarif). V případě Vodafonu je však smluvní závazek pouze půlroční.

Velké obliby dosáhla první generace iPhonu nejen díky skvělé marketingové strategii společnosti Apple, ale též díky multimediální výbavě (iPhone obsahuje přehrávač iPod) a téměř dokonalému a jednoduchému ovládání přístroje. Nová verze se oproti předchozí může pochlubit podporou pro sítě třetí generace (tento benefit však využijí pouze klienti O_2, a navíc jen na nemnoha místech v Praze a Brně) a integrovanou navigací A-GPS. Kromě telefonování a zábavy však lze přístroj využít i k práci: Najdete zde plnohodnotného e-mailového klienta a telefon si poradí i s prohlížením dokumentů ve Wordu, Excelu a PowerPointu. Předností nového iPhonu je možnost instalace dalších aplikací, pomocí kterých lze schopnosti přístroje různě rozšiřovat a vylepšovat. Těch je v současnosti něco kolem tisícovky a zhruba čtvrtina je poskytována bezplatně. Jsme tak velmi zvědavi, jakého úspěchu se iPhone 3G dočká na našem trhu. ■ Jan Jírovec

IPHONE 3G

Cena nedotovaného přístroje: cca 12 000 Kč.

www.apple.cz/cze/

Dopravní informace v navigacích GPS

V České republice začalo zkušební vysílání aktuálních dopravních informací prostřednictvím signálu RDS-TMC. Tento signál (šíří jej síť vysílačů Českého rozhlasu) dokážou přijímat některé automobilové navigační přístroje GPS. Na základě informací o nehodách, kolonách a uzavírkách, které se vyskytnou v plánované trase, dokáže navigační přístroj automaticky najít vhodnou objížďku. Službu RDS-TMC mohou zdarma přijímat všichni řidiči, jejichž navigační přístroje ji podporují. Ve většině případů je nutné přikoupit speciální anténu, která umí rádiový signál přijmout.

Distribuce dopravních informací do navigačních přístrojů je součástí Jednotného systému dopravních informací ČR (JSDI, *http://jsdi.dopravniinfo.cz/*). Ten získává údaje o dopravě například od hasičů a od policie, ale i z kamerového systému a z meteorologických stanic na silnicích. Údaje jsou shromažďovány v takzvaném Centrálním datovém skladu – v Národním dopravním informačním a řídicím centru v Ostravě jsou ověřovány, lokalizovány a kódovány pro další distribuci. Jedním ze způsobů distribuce těchto dat je právě zmíněné vysílání prostřednictvím signálu RDS-TMC.

Řidiči na českých silnicích tedy mohou ještě lépe využít služeb navigačních přístrojů. Užitečnost celého systému samozřejmě bude záležet na tom, zda se podaří systém dostatečně pružně aktualizovat (tedy zda se podaří dostatečně rychle do něj dostávat aktuální informace a ty neaktuální odstraňovat). Podle vyjádření Ministerstva dopravy závisí oficiální zahájení provozu (tedy ukončení provozu zkušebního) jen na získání dostatečného množství dopravních informací.

Nemáte-li navigační přístroj umožňující příjem signálu RDS-TMC, můžete se na cestu připravit předem. Navštivte internetové stránky Ředitelství silnic a dálnic. Aktuální dopravní informace najdete na adrese *www.rsd.cz/Dopravni-informace*.

Ivan Heisler

JEDNOTNÝ SYSTÉM DOPRAVNÍCH INFORMACÍ

www.jsdi.cz

www.rsd.cz/Dopravni-informace

Bezdrátový rozbočovač USB

Společnost Belkin uvedla na náš trh bezdrátový USB rozbočovač. K němu je možné čtyřmi kabely připojit různá zařízení, která potřebujete spojit s počítačem. Přenos dat mezi rozbočovačem a počítačem je zajištěn bezdrátově – do libovolného USB portu počítače stačí připojit bezdrátový adaptér USB. Přenesením tohoto adaptéru můžete k rozbočovači připojit všechna zařízení připojená k jinému počítači. Součástí balení je prodlužovací USB kabel pro snazší připojení ke stolnímu počítači.

Uváděný dosah bezdrátového připojení je 10 metrů a rychlost přenosu dat je až 480 Mb/s. **Miroslav Ziegler**

BELKIN F5U302EA

www.belkin.cz

Orientační cena: 5 499 Kč

Léto na fotkách

Ceny pro tři výherce věnuje společnost Hewlett-Packard. Ve hře jsou dvě „letní“ tiskárny, které ocení zejména domácí uživatelé, a fotoskener – vše je jako stvořené pro zpracování fotografií z dovolené.

Multifunkční tiskárna HP Photosmart C4480 je určena zejména k tisku fotografií, ale také pomocí ní snadno vytisknete či zkopírujete běžné dokumenty nebo webové stránky s obrázky. Skener s optickým rozlišením až 1 200 dpi nabízí snadnou digitalizaci fotografií. Multifunkční tiskárna HP DeskJet F4280 vyniká rychlým a ekonomickým provozem a snadnou obsluhou a poslouží tak uživatelům doma i v malých kancelářích. Fotoskener HP ScanJet G2710 umožňuje získat živé skeny fotografií s rozlišením 2 400 × 4 800 dpi a 48bitovými barvami, odstraňuje jev červených očí a nabízí adaptivní osvětlení, umožňující zobrazit detaily na nejasných snímcích.

DNEŠNÍ OTÁZKA:

Co mají společného tiskárny Photosmart C4480 a DeskJet F4280 od společnosti HP?
a) zvládají automatický oboustranný tisk;
b) jsou to zařízení All-in-One s funkcemi barevného tisku, kopírování a skenování;
c) prodávají se pouze v Pardubicích a v Humpolci.
(Nápovědu najdete na *www.hp.cz.*)

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 22. září 2008** na korespondenčním lístku označeném heslem **HP** na adresu Burda Communications, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo **e-mailem** na adresu *krizovka17@ppk.cz*. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu!

Můžete také zaslat na tel. číslo **903 3303** SMS v následujícím tvaru: **SOUTEZ PPK17 X TAJENKA Jmeno Prijmeni Ulice Mesto PSC**. Místo X uveďte písmeno správné odpovědi (a, b nebo c) a místo slova TAJENKA napište tajenku křížovky. SMS může obsahovat max. 160 znaků, a to bez diakritiky. Cena SMS je 3 Kč včetně DPH.

Službu SMS technicky zabezpečuje společnost Airtoy, a. s.

Jména výherců uveřejníme v PPK č. 20/2008.

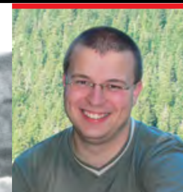
Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zasílání nabídky obchodu nebo služeb.

POMŮCKY: I-AN, ILYR, RÉT	ZBABĚLEC	**1. DÍL TAJENKY**	ZKRATKA IRSKÉ REP. ARMÁDY	OSOBNÍ ZÁJMENO	CHEMICKÝ PRVEK		BELGICKÉ LÁZNĚ	PŘESTAT	ZDÁNLIVĚ		STARÁ SOLM. SLABIKA	NĚMECKY "TEN"	OSTROV TVOŘÍCÍ PÁS ATOLU	NETEČNÍ	SÍDLO V ČÍNĚ
DOPROVOD						TĚLOCVIČNÝ PRVEK				OZNÁMITI / STAROVĚKÝ INDOEVROPAN					
ČÁST BRNĚNÍ						**2. DÍL TAJENKY** / DRUH MOŘ. POBŘEŽÍ									
ZNAČKA ŽEHLIČEK				KALUŽ KRVE / PŘEDLOŽKA							SUROVÁ NAFTA / ZÁPOR				
CHEM. ZN. TITANU			NĚMECKY "KVĚTEN" / POPRAVČÍ				ASIJSKÝ LIDOVÝ PĚVEC					SLADKOVODNÍ RYBA / HEYERDAHLŮV VOR			
ODŘÍKAVÝ ČLOVĚK							ZÁPASNÍK S BÝKY							KUJNÝ NEROST	NEMOCNIČNÍ ODDĚLENÍ
	VADA / JAVOR (BOT.)										KANADSKÝ ZPĚVÁK				
ŘECKY "PROTI"												KOPIE, STEJNOPIS	ANGLICKY "NEBO" / BĚLOVESKÁ MINERÁLKA		
CHEM. ZN. MĚDI			DVORNÝ MUŽ	DOMÁCKY ADINA							NÁPOJ Z CHMELE				
ZNAČKA NAŠICH JIZDNÍCH KOL											INICIÁLY SKLAD. DVOŘÁKA / LIS			**3. DÍL TAJENKY**	KOZÁCKÝ NÁČELNÍK
SLOVENSKY "NÁDOBÍ"					ONA	ŠUMAVSKÁ HORA	PLANETKA Č.152		SMĚS PÍSKU, VODY A VÁPNA	NAŠE METROPOLE / ZNAČKA ABVOLTU					
	MALÝ ZAVALITÝ PES	VELKÁ RYBÁŘSKÁ SÍŤ / GIGANTICKÝ						ÚTVAR NA MĚSÍCI					SPZ PRACHATIC / PUKLINA		
VYHYNULÝ DRUH PŠTROSA				ŽENSKÝ ZPĚV. HLAS / VAROVÁNÍ (PLURÁL)				KLEKÁNÍ / STŘEDOVĚKÝ OBYVATEL ALP				ZDALI / SOUHLAS			
ZAKULACENĚ					ŠLECHTICKÝ TITUL / CIZÍ ZKR. OSN					DRUH UZENINY / ZKR. PRAŽ. UNIVERZITY					
4. DÍL TAJENKY											DRUH HVĚZDY				
SŮL KYSELINY SÍROVÉ						ÚTOK					STÁT V ASII				

Tajenka křížovky z **PPK 14/2008** zní:
Creative vám přináší hudbu bez omezení.

Správná odpověď na soutěžní otázku:
Přehrávače ZEN Stone s vestavěným reproduktorem se dodávají v barvách modré, černé, růžové a v barvě šampaňského (odpověď b).

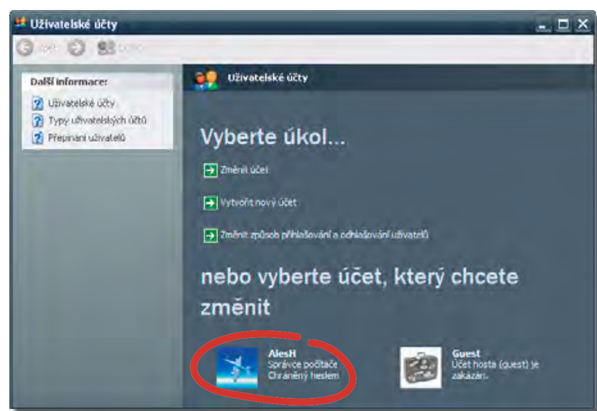
Ceny od společnosti Creative dostanou tito výherci:
Přehrávač ZEN s kapacitou 8 GB vyhrává J. Domin z Vlašimi, přehrávač ZEN Stone J. Honskus z Prahy, R. Mikuš z Trenčína, M. Bláha ze Sadské, A. Erlebachová z Velkých Hamrů a J. Tvaroh ze Smržovky. Reproduktory pošleme S. Maxové do Uherského Brodu a sluchátka V. Sojákovi do Lobodic, P. Steinbauerovi do Tábora, L. Oláhovi do Hovoran a J. Šperkovi do Chodova. Handsfree sadu dostane S. Kunt z Bernartic a nabíječku pro přehrávače do auta K. Hrb z České Lípy a F. Rybiař z Vratimova. Blahopřejeme!

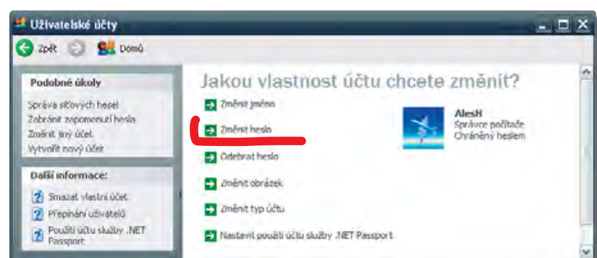

Za redakci odpovídal Aleš Havlas.

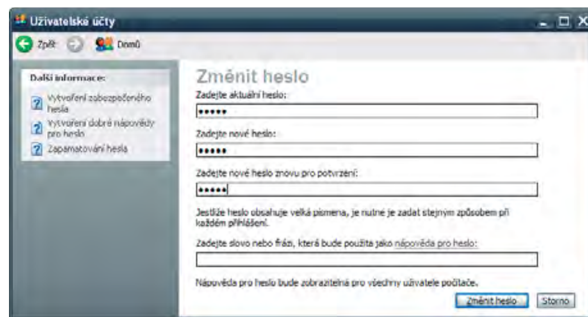
redakce@ppk.cz

Při přihlašování se mi zobrazuje nápověda hesla. Kdysi jsem ji ale vyplnila tak, že heslo je z ní zřejmé úplně každému. Mohu nápovědu nějak odstranit?

Nápovědu hesla lze odstranit pouze při změně hesla. V nabídce **Start** zvolte možnost **Ovládací panely** a v otevřeném okně vyberte možnost **Uživatelské účty**. Dále klikněte na svůj účet (**obr. 1**) a v následujícím okně vyberte možnost **Změnit heslo** (**obr. 2**). Do prvního řádku pak zadejte původní heslo, do dalších dvou heslo nové (může být stejné jako heslo staré). Do čtvrtého řádku pak nezadávejte vůbec nic (**obr. 3**). Po kliknutí na tlačítko **Změnit heslo** nápověda hesla zmizí.

▲ Obr. 1

▼ Obr. 2

▲ Obr. 3

Existují nějaké spolehlivé antivirové programy dostupné zcela zdarma?

Z osobní zkušenosti mohu doporučit tři zdarma dostupné antivirové programy:

▶ **avast! 4 Home** (*http://download.chip.eu/cz/avast-4-Home_100475.html*),

▶ **AVG Anti-Virus Free Edition** (*http://download.chip.eu/cz/AVG-Anti-Virus-Free_53792.html*),

▶ **Avira AntiVir Personal** (*http://download.chip.eu/cz/Avira-AntiVir-Personal_62096.html*).

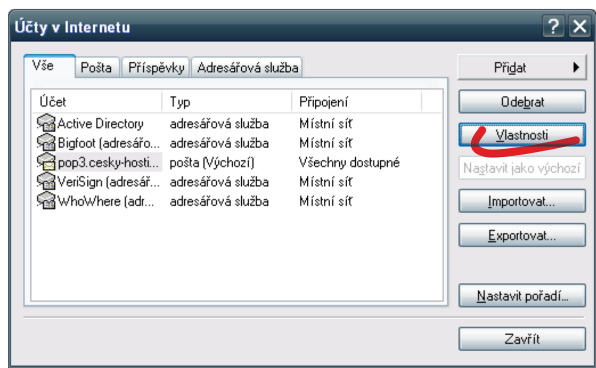
Všechny tyto antivirové programy jsou dostatečně spolehlivé, ale kvůli své bezplatné licenci obsahují řadu omezení. Například se musíte každý rok na stránkách výrobce zaregistrovat a (zdarma) získat licenční číslo (avast!), jste ochuzeni o české rozhraní – program komunikuje pouze anglicky (AVG, Avira) – nebo si stahování aktualizací musíte pokaždé vyžádat ručně (Avira). Navíc všechny tyto programy mohou být nainstalovány pouze na počítači, který se nepoužívá ke komerčním účelům. Daleko největším problémem ovšem je, že zdarma dostupné antivirové programy chrání pouze proti virům, což (je-li počítač připojen k internetu) je pouze jedna z mnoha hrozeb. Stojí tedy za úvahu, zda se nevyplatí investovat 1 000 – 2 000 korun do nějakého komplexního balíku, který vás ochrání i před dalšími hrozbami.

Když mám počítač zapnutý třeba hodinu, sám se vypne a nelze jej znovu zapnout. Zapnu ho, jen když vypojím disketovou mechaniku (A:\). Druhý den můžu počítač zapnout zase bez problémů (tedy i s mechanikou). Nevím si s tím rady.

Osobně bych tipoval, že problém bude ve zmíněné mechanice. Doporučuji následující test – mechaniku na čas vypojte a počítač zkuste používat bez ní. Pokud se problém neobjeví, bude zjevné, že vadná je právě ona. Vadnou součást počítače musíte vždy vyměnit – tato zařízení jsou bohužel příliš složitá na to, aby je bylo možné opravit.

Zmíněný postup můžete používat obecně: Máte-li dojem, že nějaká součást počítače je vadná, odpojte ji a (delší dobu) zkoušejte, zda problém přetrvává, či nikoliv. Samozřejmě to lze provést jen u zařízení, která nejsou pro běh počítače nezbytná. A samozřejmě do vnitřností počítače zasahujte jen za předpokladu, že přesně víte, co děláte.

Příčinou popisovaného problému („počítač se vypne a lze jej zapnout až po delší době") je často špatné chlazení počítače a z toho plynoucí přehřívání komponent. Zkontrolujte tedy také to, zda všechny chladiče v počítači dobře sedí na svém místě a zda se točí všechny ventilátory. Případně můžete zjistit teplotu uvnitř skříně (například pomocí programu Everest Home – viz *http://download.chip.eu/cz/EVEREST-Home-Edition-2.20_108195.html*), a je-li příliš vysoká, zakoupit další nebo výkonnější chladiče.

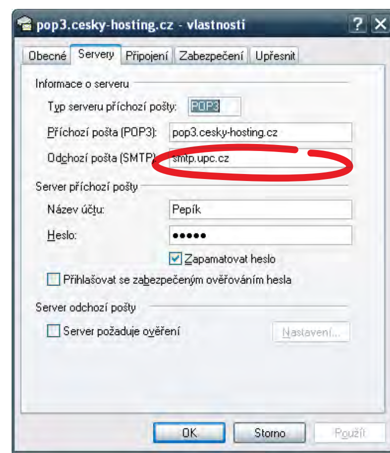

▲ Obr. 4

Mám problém s programem Outlook Express. Pošta mi chodí normálně, ale když chci něco odeslat, pořád mi píše, že se to nezdařilo. Můžete mi poradit?

Problém spočívá v tom, že jako odchozí je pravděpodobně nastaven špatný server. Pro odesílání pošty je nutno zadat server společnosti, u níž máte zakoupeno internetové připojení. Pokud není adresa tohoto serveru uvedena v materiálech, které jste dostal při připojení k internetu, zavítejte na stránky této společnosti do sekce **Nápověda** (eventuálně **FAQ – Nejčastěji kladené otázky**) nebo kontaktujte technickou podporu této společnosti.

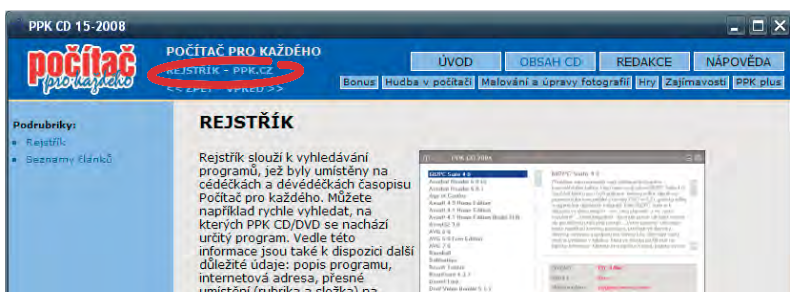
Adresu serveru pak v programu Outlook Express zadejte následovně: Z menu **Nástroje** vyberte příkaz **Účty**. Kliknutím označte svůj e-mailový účet a klikněte na tlačítko **Vlastnosti** (obr. 4). V otevřeném okně přepněte na záložku **Servery** a údaj zadejte do kolonky **Odchozí server (SMTP)** (obr. 5).

▲ Obr. 5

Kdysi jsem si z vašeho CD nainstaloval zajímavý program, ale při nedávné přeinstalaci systému jsem o něj přišel. Bohužel v hromadě PPK CD/DVD nemohu tento program najít...

▶ Obr. 6

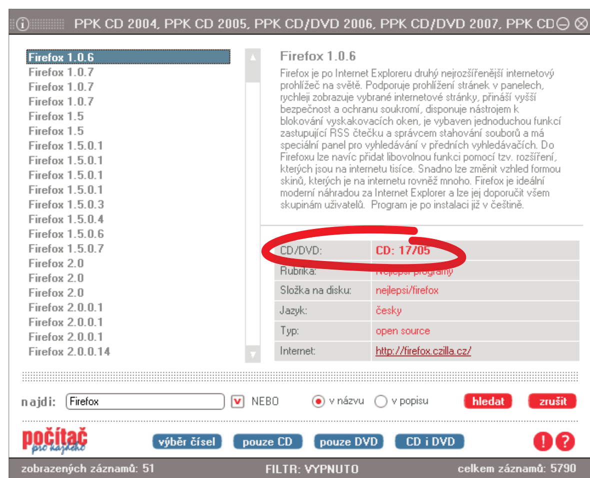
Pokud hledáte nějaký konkrétní program, který byl na našich CD/DVD, můžete využít rejstřík v rubrice PPK plus: Vložte do mechaniky poslední PPK CD/DVD, spusťte jej, zvolte rubriku **Obsah CD** a potom rubriku **PPK plus**. Zde naleznete Rejstřík a ten spusťte prostřednictvím odkazu **REJSTŘÍK** v horní části obrazovky (obr. 6). Po spuštění se objeví okno **Dostupné databáze**. Klikněte na první zobrazenou položku (**PPK CD 2004**), stiskněte a podržte klávesu **Shift**, klikněte na poslední zobrazenou položku (**PPK CD/DVD 2008**) a klávesu **Shift** povolte. Nyní stačí kliknout na tlačítko **ok** a počkat, až se všechny databáze načtou (obr. 7).

Objeví se okno a v něm u dolního okraje zrušte označení volby **v popisu** (ponechte tedy označenou jen volbu **v názvu**), do pole **najdi** zadejte název programu a klikněte na tlačítko **hledat**. V levé části okna se objeví seznam výsledků. Když na kterýkoliv z nich kliknete, vpravo se zobrazí popisek – v kolonce **CD/DVD** je uvedeno, na kterém CD/DVD program naleznete (obr. 8).

▼ Obr. 7

▼ Obr. 8

PPK DVD 18/2008

Přílohou příštího čísla PPK bude již třetí letošní dévédéčko. Můžete se těšit na výbornou multimediální encyklopedii „Jak se věci pohybují“, která nabízí nejen zábavu, ale také nenásilné poučení o základních fyzikálních zákonech.

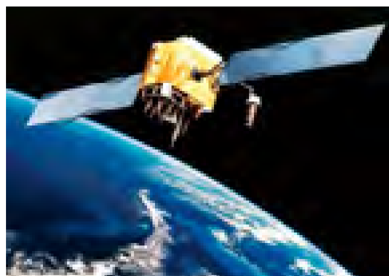
Dále na DVD najdete již dříve avizovanou rubriku „Výukové programy“, sbírku nejlepších freewarových her a chybět nebudou ani pravidelné rubriky Novinky, Servis a Zajímavosti ze světa softwaru.

VIDEOKAMERA CANON S VYSOKÝM ROZLIŠENÍM

Máte televizor s rozlišením Full HD a poohlížíte se po Full HD kameře, jejíž záběry byste si mohli vychutnat na své velké televizi? Pak vás možná zaujme test kamery Canon HF100, která kromě záznamu o rozlišení 1920 × 1080 nabízí i pohodlné nahrávání přímo na paměťové karty SDHC. Video pak lze snadno prohlédnout na televizi připojením přes integrovaný konektor HDMI, případně přes slot na paměťové karty.

SATELITNÍ NAVIGACE

Navigační přístroje GPS jsou velmi šikovným pomocníkem nejen při jízdě autem, ale také při výletech do přírody. V příštím čísle vám stručně popíšeme, k čemu lze GPS navigaci využít, jaké jsou její hlavní výhody a na co si dát pozor při nákupu. Několik zajímavých přístrojů vám samozřejmě i konkrétně představíme.

DUEL DESETIMEGAPIXELŮ

Střední třída kompaktních fotoaparátů patří mezi nejprodávanější a my vám předvedeme hned dva její zástupce, Canon IXUS 90 IS a Sony DSC-W170. Tyto modely nabízejí nejen desetimegapixelové rozlišení, ale i optickou stabilizaci, velký displej a minimálně třínásobné přiblížení prostřednictvím optického zoomu.

Redakce si vyhrazuje právo na případné změny obsahu.

počítač pro každého

Toto číslo vyšlo 1. 9. 2008
ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931
Vydává: Burda Communications s. r. o.
Tel.: 225 018 566
Jednatel: Ing. Pavel Filipovič
Publisher: Ing. Jiří Palyza
Šéfredaktor: Ivan Heisler (ihe)
Redakce (redakce@ppk.cz):
Aleš Havlas (aha), Jan Jírovec (vrba), David Nesiba (dee), Martin Semrád (mse), Miroslav Ziegler (mzi)
Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková
Foto: Martin Tryščuk
Jazyková úprava: Richard Straberger
Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Martin Kadlec, Jiří Lapáček, Jiří Macich, Milan Pola, Martin Taneček, Martin Ziegler
Osvit a tisk: TISKÁRNA REPROPRINT, s. r. o.
Předplatné: SEND Předplatné, spol. s r. o.,
P. O. Box 141, 140 21 Praha 4
tel.: 225 985 225 (prac. doba 8–18 hod.)
fax: 225 341 425
e-mail: ppk@send.cz
Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o.,
Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s.,
oddelenie inej formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
e-mail: predplatne@abompkapa.sk
Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 600
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:
ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s. r. o.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

Thámova 221/7, 186 00 Praha 8
IČO 45280681
Vydavatelství Burda Communications s. r. o.
vydává časopisy Chip, Level, Mediashop, Počítač pro každého.
Sídlíme na adrese:
Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3.